

REFERAT By- og Kulturudvalget 2022-2025 d. 01-06-2022

Mødedato Onsdag d. 01. juni 2022 kl. 08:30

Mødested Slottet, Salen, Indgang C, 1. sal

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Etablering af to nye udvalg og forvaltninger.....	4
Flytning af budget til personale i forbindelse med standardisering og effektivisering på det administrative område.....	11
Effekt- og Økonomiopfølgning 1. halvår 2022.....	16
Anlægsopfølgning 1. halvår 2022.....	27
Kvalitet i byudviklingen: igangsætning af initiativer samt nyt arkitekturråd.....	34
Udvidelse af garanti til fysisk helhedsplan, Skt. Klemensparken Odense S.....	42
Nedsættelse af kommunalt tilskud til Odense Bys Museer.....	44
Miljøzone omfattende dieselpersonbiler.....	46
Lokalplan nr. 2-141 Bevarende lokalplan for Hunderup til endelig vedtagelse.....	50
Kontorbebyggelse i Lerchesgade 35. Kommuneplantillæg nr. 30 og Lokalplan nr. 0-1050 til endelig vedtagelse.....	65
Afgørelse om godkendelse af oprettelse af Pumpe- og Digelag, Færgevej, Skibhusene.....	70
Lukket: Arealudviklingselskab for Fremtidens Vollsmose.....	74
B-sag: Kystbeskyttelse ved Færgevej, Skibhuskvarteret. Forudgående høring for ændring af kommuneplantillæg nr. 30.....	75
B-sag: Prioritering af Tryghed på Boligveje 2022.....	78
B-sag: Rugårdsvej 5-7 - Dispensation fra lokalplan.....	85
B-sag: Nyt boligområde, Bellinge Fælled, etape 4 - Forslag til kommuneplantillæg nr. 39 og lokalplan nr. 0-1050.....	91
B-sag: Boligbebyggelse på Islandsgade 16, Østerbro. Forslag til kommuneplantillæg nr. 14 og forslag til lokalplan nr. 0-1050.....	101
B-sag: Forslag til kommuneplantillæg nr. 36 og forslag til lokalplan nr. 0-1031 Nørrehus - udsat fra offentlig høring.....	108
B-sag: Havnegade 16 - Dispensation fra lokalplan.....	113
B-sag: Private personers brug af forstærket musik i Odense Kommunes parker.....	119
B-sag: Revideret budget på de konjunkturfølsomme anlægsområder.....	124
B-sag: Godkendelse af By- og Kulturudvalgets effektiviseringsstrategi.....	129
B-sag: DK2020 - Klimatilpasningsplan, Prioritering af konkrete projekter.....	131
C-sag: By- og Kulturudvalgets Budgetbidrag til budget 2023-26.....	136
C-sag: Anlægsønsker til budget 2023 - drøftelse af forslag.....	140
C-sag: Åbakkevej 67 C - Opførelse af boliger.....	143
C-sag: Drøftelse af Odense Kommunes Handicappolitik.....	151
D-sag: Opsamling fra Topmøde på handicapområdet.....	154
D-sag: Undersøgelse af naturgenopretningsprojekter ved Lumby Inddæmmede Strand.....	155
D-sag: Aktuelle sager.....	158

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-P35-24-21

Resume

Godkendelse af dagsordenen til By- og Kulturudvalgets møde den 1. juni 2022.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkendte dagsordenen.

Punkt 2: Etablering af to nye udvalg og forvaltninger

00.00.00-A21-1-22

Resume

I denne sag forelægges Direktørgruppens forslag til endelig opgaveportefølje for de to nye udvalg og tilhørende forvaltninger på henholdsvis sundhedsområdet og klima- og miljøområdet.

Sundhedsområdet er under markant omstilling. Flere komplicerede sundhedsopgaver flyttes fra regionen til kommunen, og stadig flere ældre og borgere med kroniske sygdomme sætter sundhedsvæsenet under pres. Med en ny sundhedsreform og et kommende klyngesamarbejde kommer Odense Kommune desuden til at spille en helt anden og større rolle i det nære sundhedsvæsen, der møder borgerne. Det stiller nye og høje krav.

Samtidig står vi på klima- og miljøområdet over for den måske største samlede udfordring for hele verden. Både i dag og for de kommende generationer. Her spiller kommunerne en afgørende rolle i at sikre, at byens fortsatte udvikling sker med fokus på bæredygtigt miljø og natur, biodiversitet og klimaneutralitet i 2030.

Derfor godkendte byrådet den 15. december 2021, at der skulle etableres to nye politiske udvalg og tilhørende forvaltninger på henholdsvis sundhedsområdet og klima- og miljøområdet. Det blev samtidig besluttet, at byrådet senest den 1. juli 2022 skal behandle endnu en ændring af styrelsesvedtægten, der fastlægger den endelige opgaveportefølje for de to nye udvalg. Direktørgruppen fik ansvaret for opgaven.

Direktørgruppen har på baggrund af en kortlægning og analyse af opgaverne på henholdsvis sundhedsområdet og klima- og miljøområdet udarbejdet et endeligt forslag til placering af opgaver og fagområder. Det forslag forelægges nu til endelig politisk godkendelse.

Forslaget har været i høring hos medarbejdersiden, ligesom eksterne parter har haft mulighed for at bidrage med kommentarer og input til forslaget. Høringssvarene er vedlagt sagen som bilag 1. På baggrund af høringsmateriale indstiller Direktørgruppen, at der som en del af implementeringsprocessen igangsættes et tværgående kultur- og organisationsarbejde, der kan sikre trivsel og imødegå utrygheden blandt berørte ledere og medarbejdere.

Effekt

Etableringen af de nye udvalg og tilhørende forvaltninger forventes at have en positiv effekt for flere af de 10 Odensemål. Dette er dog særligt i forhold til følgende to Odensemål:

Et sundere Odense

Etableringen af et sundhedsudvalg og en tilhørende forvaltning vil kunne bidrage til at styrke kommunens arbejde odenseanernes mentale og fysiske helbred og sikre lighed i borgernes sundhed. Desuden vil etableringen styrke Odense Kommunes rolle i et regionalt og nationalt sundhedssamarbejde.

En klima- og miljøvenlig storby

Etableringen af et klima- og miljøudvalg med en tilhørende forvaltning vil forventeligt øge Odense Kommunes forudsætninger for at implementere klimahandleplan 22 og udvikle byen med fokus på bæredygtighed i forhold til miljø

og natur, biodiversitet og klimaneutralitet.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Klima- og Miljøforvaltningen og Sundhedsforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender endelig opgaveportefølje for de to nye udvalg og tilhørende forvaltninger på henholdsvis sundhedsområdet og klima- og miljøområdet som beskrevet i sagsfremstillingen og bilag 2, herunder:

1. Der flyttes følgende driftsbudget til Sundhedsudvalget.

	2022	2023	2024	2025
Service - 1.000 kr.	(2022- priser)	(2023- priser)	(2023- priser)	(2023- priser)
Børn- og Ungeudvalget	-100.694	-98.528	-96.130	-96.476
Ældre- og Handicapudvalget	-171.745	-182.222	-184.245	-185.600
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-6.790	-7.291	-7.291	-7.291
By- og Kulturudvalget	-5.237	-4.654	-3.611	-2.590
Sundhedsudvalget	284.466	292.695	291.277	291.957
I alt	0	0	0	0

2. Der flyttes følgende driftsbudget til Klima- og Miljøudvalget.

	2022	2023	2024	2025	2026
Service - 1.000 kr.	(2022- priser)	(2023- priser)	(2023- priser)	(2023- priser)	(2023- priser)
By- og Kulturudvalget	-174.787	-165.156	-165.661	-165.661	-165.661
Klima- og Miljøudvalget	174.787	165.156	165.661	165.661	165.661
I alt	0	0	0	0	0

3. Der flyttes følgende frigivne anlægsbevillinger fra By- og Kulturudvalget til Klima- og Miljøudvalget:

a. 50 % af bevillingen ”Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2027” svarende til 7,0 mio. kr. i 2023 og 2024, 8,7 mio. kr. i 2025 og 10,9 mio. kr. i 2026.

- b. "Kloakering af kolonihaver" på 20,3 mio. kr. i 2022.
- c. "Kloakering af kolonihaver, etape 2" på 16,6 mio. kr. i 2022.
- d. "Sikring af lovlige miljøforhold hos gartnerier" på 1,1 mio. kr. i 2022 og 2023.
- e. "En grøn og bæredygtig by – biodiversitet" på 9,4 mio. kr. i 2022.
- f. "Kystbeskyttelse Seden Strandby" på 0,3 mio. kr. i 2022.
- g. "Kystbeskyttelse Færgevej" på 0,3 mio. kr. i 2022.
- h. "Ny Grøn Mobilitetsplan" på 2,2 mio. kr. i 2022 og 1,8 mio. kr. i 2023.

4. Der gennemføres en dybdegående evaluering af budgetflytningen og konsekvenserne heraf 6 måneder efter ikrafttrædelse. Evalueringen fremsendes til behandling i Økonomiudvalget.

Beslutning

By- og Kulturforvaltningen oplyste på mødet, at Borgmesterforvaltningen i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen bemærker, at beløbet i indstillingspunkt 2 for år 2022 rettelig skal være 174.417 t.kr., og ikke 174.787 t.kr. De øvrige år er oplyst korrekt

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen med den ovennævnte oplysning fra forvaltningen.

Udvalgsmedlem Araz Khan stemmer imod oprettelsen af to nye forvaltninger, idet Venstre ikke mener, at en idé, der er opstået på en valgnat for at få en konstituering til at gå op, skal ændre grundlæggende ved kommunens struktur og styringsform. Venstre mener stadig, at forvaltningerne fagligt skal belyse de muligheder, der er for at styrke både sundheds- og klimaområdet uden at være bundet til en politisk besluttet løsning, der opretter flere rådmandsposter. Den løsning, der foreslås i denne sag, bidrager til flere siloer og mere administration. Høringssvarene øger Venstres skepsis og disse vælger Venstre også at tage alvorligt.

Sagsfremstilling

I Odense Kommune er der en tydelig politisk ambition om at styrke både sundhedsområdet og klima- og miljøområdet.

Det er bl.a. kommet til udtryk med Budget 2022 fra den 17. september 2021, hvor byrådet besluttede, at der skulle foretages et servicetjek af den politiske og den administrative organisering på sundhedsområdet i Odense Kommune. Dette for at sikre, at borgere og pårørende får mest mulig gavn af de muligheder, der følger den nye sundhedsreform.

Tilsvarende besluttede byrådet i forbindelse med vedtagelsen af budgettet, at afsætte 50 mio. kr. til finansiering af en klimahandleplan, som et bredt flertal af byrådets partier har indgået aftale om. Det fremgår af klimahandleplanen, at der skal foretages et servicetjek af såvel den politiske som den administrative organisering af klimaområdet i Odense Kommune med henblik på sikring af den mest effektive organisering af arbejdet med klimaindsatsen i Odense Kommune.

Med det udgangspunkt godkendte byrådet den 15. december 2021 en ændring af styrelsesvedtægten og den foreløbige opgaveportefølje for de to nye udvalg på henholdsvis sundhedsområdet og klima- og miljøområdet. Samtidig besluttede byrådet, at den endelige placering og fordeling af opgaver skulle behandles af byrådet senest 1. juli 2022. Direktørgruppen fik ansvaret for opgaven.

Direktørgruppens forslag

Direktørgruppen har nu udarbejdet deres forslag til den endelige opgaveportefølje for de to nye udvalg.

Med forslaget lægges der op til at flytte omkring 75 medarbejdere og et driftsbudget på 173 mio. kr. i 2022 og 165 mio. kr. i 2023 og frem til det nye Klima- og Miljøudvalg og et anlægsbudget på 86,8 mio. kr. og den tilhørende forvaltning. Desuden lægges der op til at flytte omkring 653 medarbejdere og et driftsbudget på mellem 284 mio. kr. i 2022 og ca. 292 mio. kr. i 2023 og frem til det nye Sundhedsudvalg og den dertilhørende forvaltning.

Opgaveflytningen vil på langt de fleste områder træde i kraft den 1. september 2022. Der er dog også en række opgaver, som på grund af både tekniske og juridiske udfordringer forbundet med opsætningen af omsorgsjournal (EOJ) KMD Nexus først vil træde i kraft den 1. november 2022. Det drejer sig om følgende opgaver:

- Genoptræningscentre
- Center for kræftrehabilitering og palliation
- Sundhedsklinikkerne
- Lysningen

I forbindelse med opgørelse af bevillinger har forvaltningerne ligeledes vurderet overdragelsen af understøttende stabsfunktioner. I den forbindelse har forvaltningerne og Direktørgruppen taget afsæt i de principper, der var beskrevet i sagen til Økonomiudvalget den 8. april 2022 omhandlende ”Etablering af nye udvalg og forvaltninger”. Opgaveflytningen følger dermed den normale praksis for flytning af opgaver og overhead mellem forvaltninger, og består i praksis af følgende to dele.

- En overflytning af medarbejdere og administrativ understøttelse, der ligger inden for det givne område/driftsramme. For disse opgaver vil der ikke beregnes overhead, da disse ligger direkte indenfor rammen, eller fordi områderne er takstfinansierede.
- Der vil ske en vurdering af enkelte opgaver, der overflyttes. Forvaltningerne vil her vurdere behovet for administrativ understøttelse for de specifikke opgaver. For disse områder vil der blive tillagt et overhead på 4,2 %, svarende til den nøgle, som Odense Kommune normalt anvender ved overflytninger og omstruktureringer

Som det fremgår af ovenstående, er der anvendt en række konkrete beregningsnøgler (for overhead), samt foretaget en mere konkret vurdering af behovet for administrativ understøttelse for de specifikke opgaver, der er omfattet af flytningen mellem forvaltningerne. Direktørgruppen har drøftet mulighederne for at anvende mere overordnede fordelingsnøgler (antal årsværk eller bevillingsstørrelser), men da de berørte områder er meget forskellige (opgavemæssigt, organisatorisk

og bevillingsmæssigt) har Direktørgruppen valgt at anvende den tilgang, der også er fremgået af den tidligere sag til Økonomiudvalget den 8. april 2022.

Erfaringer viser, at der ved større organisatoriske forandringer bør indtænkes en evaluering på baggrund af erfaringerne fra en kort driftsperiode. Derfor anbefaler direktørgruppen også, at der foretages en evaluering af de bevillingsmæssige konsekvenser af denne sag efter 6 måneder. Evalueringen fremsendes til behandling i Økonomiudvalget.

På direktørmødet den 23. maj 2022 gav kst. adm. direktør for Sundhedsforvaltning udtryk for en bekymring af størrelsen af det overførte budget til Sundhedsforvaltningens administrative understøttelse, herunder om det med de tildelte rammer vil være muligt at sikre en tilfredsstillende administrativ understøttelse. Den kst. adm. direktør for Sundhedsforvaltningen valgte imidlertid at bakke op om direktørgruppens fælles indstilling, idet der på baggrund af erfaringerne fra en driftsperiode på 6 måneder gennemføres en dybdegående evaluering af budgetstørrelse, budgetflytningen og konsekvenserne heraf. I bilag 2 ses de samlede beskrivelser af henholdsvis Sundhedsudvalget og Klima- og Miljøudvalget samt de dertilhørende forvaltninger. Beskrivelserne skitserer bl.a. kerneopgave, opgaveportefølje, økonomi og samarbejde med de øvrige forvaltninger i Odense Kommune.

I bilag 2 ses desuden en kort beskrivelse af de øvrige fem udvalg og forvaltninger, samt den betydning Direktørgruppens forslag vil have for kerneopgave, opgaveportefølje og organisering.

Høringssvar

Økonomiudvalget sendte fra den 19. april til den 16. maj 2022 Direktørgruppens forslag til opgaveportefølje for de to nye udvalg i høring i MED-strengen.

Desuden har byens borgere og eksterne interessenter fået mulighed for at bidrage med input eller bemærkninger i samme periode.

Der er i høringsperioden indkommet 21 høringssvar fra henholdsvis MED-strengen og 12 forskellige eksterne aktører.

MED-strengen hilser de nye forvaltninger velkomne og anerkender helt overordnet behovet for at prioritere henholdsvis sundhedsområdet og klima- og miljøområdet. Der er dog også en udtalt bekymring for de konkrete flytninger af opgaver og omplaceringer af medarbejdere.

Overordnet omfatter MED-strengens bemærkninger følgende 3 temaer:

- Øget behov for tydeligt og formaliseret samarbejde og koordinering på tværs.
- Trivsel og arbejdsmiljø.
- Den gode implementering og overgang til sikker drift.

De eksterne kommentarer og bemærkninger er primært centeret omkring kommunens samarbejde med borgere, virksomheder og civilsamfund.

Høringssvarene er omfangsrige og omfatter refleksioner, bekymringer og bemærkninger til direktørgruppens indstilling.

Direktørgruppen har i deres indstilling til de nye udvalgs opgaveportefølje drøftet høringssvarene indgående. På baggrund af høringssvarene anbefaler direktørgruppen, at der igangsættes et tværgående kultur- og organisationsarbejde, der kan sikre trivslen og imødegå utrygheden blandt berørte ledere og medarbejdere.

Høringssvar er vedhæftet sagsfremstillingen som bilag 1.

I henhold til MED-aftalen vil MED-strengen løbende blive inddraget i det fremadrettede implementeringsarbejde.

Organisering og implementering

Etableringen af to nye udvalg og forvaltninger er en omfattende opgave, der kræver grundig forberedelse, planlægning og involvering af medarbejdere og ledere på de omfattede områder. Derfor anbefaler Direktørgruppen, at der etableres en midlertidig implementeringsorganisation, der skal understøtte den egentlige etablering af de nye forvaltninger.

Den midlertidige implementeringsorganisation får det operationelle ansvar for forberedelse og gennemførelse af implementeringen, herunder:

- Igangsætte implementeringsorganisationens arbejde, herunder bemande arbejdsgrupper.
- Detailplanlægge implementeringsprocessen, herunder udarbejde en samlet tidsplan.
- Designe den fremtidige organisationsstruktur i de nyetablerede forvaltninger, herunder understøtte udpegning af ledere i den nye struktur.
- Understøtte identifikation af medarbejdere, der skal flyttes.
- Afklare systemmæssige forhold og behov.
- Afklare praktiske forhold, herunder fysisk placering, indretning mv.
- Sikre en stærk og kobling til implementeringen af effektiviseringer og standardiseringer på de administrative områder.
- Understøtte opbygning og overdragelse af opgaver og medarbejdere.
- Sikre at der arbejdes med organisationskultur, for at sikre medarbejdertrivsel, implementering og efterfølgende sikker drift.
- Sikre at der etableres tydelige fremadrettede governancestrukturer for samarbejdet mellem forvaltninger og eventuelle nye enheder.
- Sikre løbende koordinering og involvering af forvaltningerne, herunder løbende involvering af MED-systemet.

Direktørgruppen fungerer som styregruppe for den midlertidige implementeringsorganisation, og har dermed den overordnede beslutningskompetence i forbindelse med implementeringen. Projektledelsen forankres hos Stabschefforum.

Stabschefer fra henholdsvis afgivende og modtagende forvaltninger vil i den forbindelse forestå implementering og den konkrete flytning af medarbejdere og opgaver.

Der nedsættes desuden en referencegruppe bestående af repræsentanter fra Hovedudvalget, som vil følge arbejdet og kvalificere inddragelsen af MED-systemet og den gode kommunikation med medarbejderne.

Endeligt etableres der et koordinerede implementeringssekretariat, der sekretariatsbetjener styregruppen og understøtter de enkelte arbejdsgrupper. Sekretariatet bemandes af medarbejdere fra Borgmesterforvaltningen.

Økonomi

Økonomien flyttes som vist i økonomibilaget – bilag 3.

Samlet set har sagen ingen påvirkning af Odense Kommunes kassebeholdningen og samlede rammer, da der alene sker en budget- og opgaveflytning mellem udvalgene.

Bilag

Bilag 1. Samlede høringssvar

Bilag 2 - Forvaltningsbeskrivelser - 24. maj

Bilag 3. Økonomibilag - 24.maj

Punkt 3: Flytning af budget til personale i forbindelse med standardisering og effektivisering på det administrative område

00.01.00-A00-10-22

Resume

Den 27. april 2022 godkendte byrådet Direktørgruppens forslag til udmøntning af standardisering og effektivisering på det administrative område. En effektivisering som skal omprioriteres til at styrke velfærden.

Gennem yderligere kortlægning, planlægning og involvering er der nu skabt overblik over, hvilke konkrete opgaver der kan samles i større administrative enheder. Derudover er der skabt overblik over hvor mange årsværk, der i hver forvaltning er beskæftigede med disse opgaver.

Denne sag er således en direkte konsekvens af byrådets godkendelse af udmøntning den 27. april 2022. Ligeledes er provenuet, forelagt i nedenstående, det samme som oplyst ved byrådets godkendelse i april. Formålet med sagen er derfor alene at flytte budget til personale fra de respektive udvalg til Økonomiudvalget.

Overdragelsen af budgettet skal sikre, at Økonomiudvalget modtager økonomi modsvarende normeringen af medarbejdere til de opgaver som er udpeget til samling indenfor Løn & Personale og Regnskab og til dels HR. Sekundært bliver der i denne sag udmøntet effektiviseringen til Økonomiudvalget fra 2023 og frem.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Klima- og Miljøforvaltningen og Sundhedsforvaltningen til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Den i sagen beskrevne flytning af budget fra By- og Kulturudvalget på 8,1 mio. kr., Ældre- og Handicapudvalget på 13,6 mio. kr., Beskæftigelses- og Socialudvalget på 9,0 mio. kr. og Børn- og Ungeudvalget på 4,2 mio. kr. til Økonomiudvalget, som følge af samling af de administrative enheder, samt at der senest med 1. halvårsopfølgning i 2023 foretages evaluering af samlingen med mulighed for mindre justeringer af overdragne årsværk, når de konkrete opgavesnit og den nye opgavevaretagelse har haft mulighed for at fungere i drift. Det vil blive fremlagt til efterfølgende politisk behandling.
2. Den i sagen beskrevne udmøntning af effektiviseringskravet for 2023 og frem svarende til 14,2 mio. kr. i 2023 og 16,6 mio. kr. i 2024 og frem.

Beslutning

By- og Kulturforvaltningen gjorde i mødet opmærksom på, at de indmeldte årsværk på HR-området ved en fejl er medtaget i sagsfremstillingen – svarende til ca. 0.4 årsværk. Efter aftale med Borgmesterforvaltningen anbefales det, at denne mindre tekniske fejl konsekvensrettes i forbindelse med 2.halvårsopfølgning i 2022.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen med den ovennævnte oplysning fra forvaltningen.

Sagsfremstilling

Som udløber af budgetforlig 2022 besluttede et enigt byråd den 27. april 2022, at følge Direktørgruppens anbefaling om at samle en række administrative hovedområder under Økonomiudvalget. Den standardisering og effektivisering, som kan opnås, skal bruges til at finansiere omprioritering til velfærd, som også blev besluttet i budget 2022.

På baggrund af Direktørgruppens indstilling blev det besluttet, at den samlede effektivisering udmøntes i to faser. Første fase indeholder blandt andet en samling af opgaver indenfor Løn & Personale og Regnskab i fælles enheder, placeret under Økonomiudvalget samt standardisering og effektivisering af HR. De nye enheder skal fra 2023 varetage opgaverne og levere service til alle forvaltninger. Som del af fase 1 arbejdes der også med effektiviseringer ved at realisere potentialer indenfor systemporteføljen.

I forhold til samling af centrale enheder tilgår og samles medarbejdere fra alle fem forvaltninger. De to nye forvaltninger bidrager ikke med medarbejdere, men skal følge opgavesplit og serviceniveau, der fastlægges i forbindelse med implementeringen af nærværende anbefalinger.

Med denne sag er det formålet at flytte tilsvarende budget fra de respektive udvalg til Økonomiudvalget.

I løbet af anden halvdel af 2022 vil fase 2 af effektiviseringen blive analyseret med henblik på, at byrådet bliver forelagt en sag om udmøntningen, ligeledes med effekt fra 2023. Fase 2 omfatter dele af de decentrale administrative områder samt de administrative områder, der ikke indgår i fase 1.

Nye administrative enheder i Borgmesterforvaltningen

At samle administrative områder i centrale enheder er en omfattende opgave. De afgivende forvaltninger har vurderet og begrundet opgavesplit samt vurderet og indmeldt årsværk derudfra. Budgetflytninger i bevillingssagen tager derfor afsæt i de indberettede vurderinger. Der kan blive behov for opsamling og eventuel mindre justering af overdragne årsværk, når de konkrete opgavesnit og den nye opgavevaretagelse har haft mulighed for at fungere i drift. Direktørgruppen vil derfor, senest i forbindelse med 1. halvårsopfølgning i 2023 foretage en evaluering og fremlægge en sag til politisk beslutning.

Løn & Personale og Regnskab

Indenfor både Løn og personale og Regnskab er der tale om, at opgaverne i altovervejende grad samles. Der findes mindre, afgrænsede områder fx i tilknytning til styrings-setuppet på det specialiserede socialområde, som fastholdes i de relevante forvaltninger. For Løn og Personaleområdet er også Personalejura omfattet.

HR

Analysen indenfor HR-området giver en tydelig indikation af, at opgaverne anvendes og driftes med stor forskellighed forvaltningerne imellem.

Dog har kortlægningen på området vist to ting:

1. At de standardiserbare HR-opgaver som samles, i overvejende grad samles under Løn og Personale, da opgavesnittet dertil er størst.
2. At de strategiske HR-opgaver ikke umiddelbart kan samles, men at der er et potentiale for effektivisering ved reduktion af unødigt koordination, parallelle strukturer samt standardisering af arbejdsgange.

Den sidste del kræver dog nærmere kortlægning i implementeringsorganisationen. Der er således brug for tid til at klarlægge arbejdsgange yderligere og definere, hvor og hvordan potentialet kan findes. Dette betyder også, at der vil være behov for mindre justeringer på tværs forvaltningerne i forbindelse med effektiviseringskravet på HR-området. Disse justeringer vil senest ved 1. halvårsopfølgning i 2023 blive fremlagt til politisk behandling.

Det samlede antal årsværk inkl. ledere, som fra forvaltningerne skal samles i hver af de nye enheder, fremgår af nedenstående tabel.

	HR	Løn og personale	Regnskab
Økonomiudvalget	22,2	19,8	14,1
By- og Kulturudvalget	0,4	8,4	7,3
Ældre- og Handicapudvalget	0	17,8	8,4
Beskæftigelses- og socialudvalget	0	10,2	6,1
Børn- og ungeudvalget	0	4,0	4,6
Sundhedsudvalget	0	0	0
Klima- og miljøudvalget	0	0	0
I alt	22,7	60,1	40,5

Samlingen af årsværk i nye enheder under Økonomiudvalget, har nedenstående bevillingsmæssige konsekvenser for de enkelte udvalg.

Styringsområder Service, 1.000 kr.	HR	Løn og personale	Regnskab	I alt
Økonomiudvalget	-13.064	-11.695	-7.962	-32.721
By- og Kulturudvalget	-238	-4.508	-3.380	-8.127
Ældre- og Handicapudvalget	0	-9.145	-4.457	-13.602
Beskæftigelses- og socialudvalget	0	-6.090	-2.929	-9.019
Børn- og ungeudvalget	0	-2.071	-2.098	-4.169
Klima- og miljøudvalget	0	0	0	0
Sundhedsudvalget	0	0	0	0
I alt til nye enheder under Økonomiudvalget	13.303	33.508	20.826	67.637

+ flere indtægter/lavere udgifter, -= færre indtægter/flere udgifter

Både Direktørgruppen og byråd er opmærksomme på den usikkerhed, der løbende kan komme blandt medarbejdere, og derfor vil der så hurtigt som muligt i efteråret ske en endelig udmelding om omplacering til de berørte medarbejdere. Der lægges også op til, at der i forbindelse med etableringen af de nye enheder arbejdes aktivt med trivselstiltag og arbejdsmiljøet, så det kan sikres, at dygtige medarbejdere og gode kompetencer fastholdes. Det er væsentligt, at de administrative effektiviseringer gennemføres på bedst mulig vis og heller ikke går ud over kvaliteten af opgaverne – hverken på de administrative områder eller de velfærdsområder, som understøttes.

I forbindelse med overflytning af medarbejdere, beregnes de modsvarende flytninger af økonomiske bevillinger inkl. overhead på 4,2 % samt en forholdsmæssig del der modsvarer ledelsesunderstøttelse. Budgettet relaterer sig til de prioriterede administrative hovedområder.

Effektivisering af samling af opgaver

De nye fælles administrative enheder oprettes på områder, hvor en standardisering af opgavevaretagelsen samlet set vurderes at understøtte en mere effektiv administration. For 2023 forventes det, at de ny enheder kan realisere tre-fjerdedele effektiviseringspotentialer.

På grund af indfasningen bidrager effektiviseringstiltagene tilsammen med 7,2 mio. kr. i effektiviseringer i 2023, stigende til 9,6 mio. kr. fra 2024 og frem. Fordelingen af effektiviseringen mellem enheder er justeret siden den oprindelige sag, præsenteret for byrådet den 27. april 2022. Det er sket på baggrund af den konkrete analyse af opgaver og dertil knyttede årsværk, som har vist, at nogle opgaver på områder fastholdes i forvaltningerne.

1.000 kr.	2023	2024	2025	2026
Standardiserbare HR-opgaver	-1.329	-1.771	-1.771	-1.771
Central Løn- og personaleadministrationsenhed	-3.517	-4.690	-4.690	-4.690
Central Regnskabsenhed	-2.370	-3.160	-3.160	-3.160
I alt	-7.216	-9.622	-9.622	-9.622
Effektiviseringer på systemlandskabet	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Effektiviseringspulje under Økonomiudvalget	20.000	20.000	20.000	20.000
Udestående effektiviseringskrav for Fase 2	-5.784	-3.378	-3.378	-3.378

Økonomi

Med denne sag flyttes budget til personale fra By- og Kulturudvalget, Ældre- og Handicapudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget til Økonomiudvalget pr. 1. januar 2023. Budgettet flyttes således med helårsvirkning, som følge af samling af de administrative enheder under Økonomiudvalget, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Styrsområde Service, kr.	2023 og frem
Økonomiudvalget	-32.720.595
By- og Kulturudvalget	-8.126.944
Ældre- og Handicapudvalget	-13.601.714
Beskæftigelses- og socialudvalget	-9.019.118
Børn- og ungeudvalget	-4.168.909
Klima- og miljøudvalget	0
Sundhedsudvalget	0
I alt til nye enheder under Økonomiudvalget	67.637.280

+ flere indtægter/lavere udgifter, -= færre indtægter/flere udgifter

Med sagen udmøntes også den budgetlagte effektivisering for fase 1 inklusiv potentialer på systemporteføljen på samlet set 14,2 mio. kr. i 2023, og 16,6 mio. kr. i 2024 og frem, på styrsområde service til Økonomiudvalget.

Styrsområde Service, kr.	2023	2024	2025	2026
Økonomiudvalget	-14.216.176	-16.621.568	-16.621.568	-16.621.568
Effektiviseringspulje under Økonomiudvalget	20.000.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000
Effektiviseringer, der udmøntes i efteråret 2022	-5.783.824	-3.378.432	-3.378.432	-3.378.432

+ flere indtægter/lavere udgifter, -= færre indtægter/flere udgifter

De 14,2 mio. kr. stigende til 16,6 mio. kr. nedskriver effektiviseringskravet på 20 mio. kr. i 2023 og frem, og sagen har dermed ingen konsekvenser for kommunens kassebeholdning. Det resterende effektiviseringskrav for fase 2 udmøntes i en sag til byrådet i anden halvdel af 2022.

Punkt 4: Effekt- og Økonomiopfølgning 1. halvår 2022

00.30.00-A00-29-20

Resume

I denne sag skal udvalget behandle By- og Kulturforvaltningens effekt- og økonomiopfølgning for 1. halvår 2022, som herefter fremsendes til Byrådets godkendelse.

Der er i løbet af 2022 to opfølgninger på effekt og økonomi, som fremsendes til byrådet.

Effektopfølgningen viser opfølgning på By- og Kulturudvalgets seks udvalgsmål samt Odense-målene: En storby med blandede og velfungerende bydele, Byudvikling med kvalitet samt en Klima- og miljøvenlig kommune.

Af udvalgets seks mål skønnes målopfyldelse på tre i 2022. Det vedrører Byudvikling med grøn omtanke, Mere klimavenlige kommunale rammer samt Vedligeholdelsesniveau.

Data for vedligeholdelsesniveauet er dog fra primo 2021 og en opdatering af disse tal kan ændre status.

De øvrige tre mål er udfordret, herunder blandt andet som følge af Covid-19, borgernes tilbageholdenhed i forhold til køb af el-biler samt en stor aktivitet på byggeområdet. I 2023 forventes målopfyldelse på alle mål med undtagelse af Målet om Bæredygtige transportformer. Det forventes fortsat at være udfordret af borgernes tilbageholdenhed i forhold til at købe el- og hybridbiler. Det bemærkes i øvrigt at effektmålene skal revideres i forlængelse af, at Byrådet reviderer Odensemålene i slutningen af 2022.

Effektmålene for By- og Kulturudvalget revideres senere på året.

Den økonomiske opfølgning viser, at forvaltningen forventer et samlet mindreforbrug på 0,5 mio. kr. på driften - når der ses bort fra projekter med ekstern finansiering, Effektiviseringsstrategien Vores Bygninger, Kollektiv Trafik samt merudgifter relateret til Covid-19 og flygtninge fra Ukraine.

Indregnes den manglende indfrielse af kravet i effektiviseringsstrategien Vores Bygninger samt det skønnede merforbrug til Kollektiv Trafik, forventes et merforbrug på 9,5 mio. kr. på driften.

Ses bort fra projekter med ekstern finansiering og Særlige driftsområder, udgør merforbruget på Service 23,2 mio. kr., jævnfør sagsfremstillingen og nedenstående tabel.

Afvigelse 2022 - i 1.000 kr.	Afvigelse med udgifter til COVID-19 & Ukraine	COVID-19 netto- merforbrug	"Ukraine" netto- merforbrug	Afvigelse uden udgifter til COVID-19 & Ukraine	-Heraf ordinær drift	- Heraf Vores Bygninger	- Heraf Kollektiv Trafik
Service							
Stabe og fælles	534	0	0	534	534		
Drift og Anlæg	-20.056	5.111	8.620	-6.325	-764	-5.562	
Fritid og Kultur	458	0	0	458	458		
Byudvikling	-3.872	6	0	-3.866	524		-4.390
Natur og Miljø	-247	0	0	-247	-247		
I alt	-23.183	5.117	8.620	-9.447	505	-5.562	-4.390

Afvigelse: '+' = merforbrug, '-' = mindreforbrug

På tværs af både service og særlige driftsområder forventes et samlet merforbrug på 18,6 mio. kr. jævnfør tabel i sagsfremstillingen.

Det er uvist, hvorledes udvalget vil blive kompenseret for merudgifter som følge af Covid-19 og flygtningene fra Ukraine. Det afventer den kommende aftale mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2022. Det samme gælder prisudviklingen på især energiområdet, som for nuværende peger på merudgifter for 15-20 mio. kr. For Kollektiv Trafik anslås lignende udfordringer som følge af prisstigninger at beløbe sig til 10-15 mio. kr..

Skønnene er forbundet med stor usikkerhed. Vurderingen af konsekvenserne af situationen i Ukraine er ligeledes forbundet med stor usikkerhed, ligesom der er uvished om, hvorvidt Corona medfører fremadrettede ændringer i brugeradfærd på kultur og fritidsområdet.

Der søges i denne sag om en række budgetændringer som følge af lokale- og opgaverokader. Ændringer fremgår af bilag 2 og tabel i økonomiafsnittet.

Effekt

Effektopfølgningerne skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgs mål.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Effekt- og økonomiopfølgning for 1. halvår 2022.
2. Der foretages opgaveflytninger og budgetændringer mellem udvalget og de øvrige udvalg samt mellem drift og anlæg inden for udvalgets ramme jf. bilag 2.
3. Der flyttes 3,7 mio. kr. fra By- og Kulturudvalget til styringsområdet finansposter til afholdelse af udgift til deponering vedrørende salg af vejbelyningsanlæg.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Araz Khan deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Dette er årets første samlede opfølgning på økonomi og effekt i 2022.

Parallelt med denne sag skal udvalget behandle en opfølgning på anlægsprojekter.

Opfølgning på By- og Kulturudvalgets effektmål

Effektopfølgningen vedrører By- og Kulturudvalgets seks udvalgsmål samt Odensemålene En storby med blandede og velfungerende bydele, Byudvikling med kvalitet samt en Klima- og miljøvenlig kommune.

I tabellerne nedenfor ses udviklingen i målene med udgangspunkt i de tilknyttede indikatorer.

Af udvalgets seks mål er der målopfyldelse på tre. Det vedrører Byudvikling med grøn omtanke, Mere klimavenlige kommunale rammer samt Vedligeholdelsesniveau.

Data for vedligeholdelsesniveauet er dog fra primo 2021, og en opdatering af disse tal kan ændre status.

De øvrige tre mål er udfordret:

- Målet om fastholdelse af antal deltagere i Kultur og fællesskaber er i høj grad udfordret af Covid-19 på grund af nedlukning af mange arrangementer. Af syv indikatorer forventes kun målopfyldelse på én.
- Mere bæredygtige transportformer er dels udfordret af Covid-19 som følge af reduktion i passagerer i den kollektive trafik samt borgernes tilbageholdenhed i forhold til at købe el- og hybridbiler.
- Understøttelse af god udvikling for borgere og virksomheder vurderes på byggesager, som overholder servicemål. Den væsentligste årsag til den manglende målopfyldelse er en fortsat stor aktivitet i byggebranchen, og at antallet af byggesager fortsat stiger i takt hermed. På udvalgets møde den 23. marts 2022 blev problematikken drøftet og der arbejdes på en handleplan.

I 2023 forventes fire af de seks mål at indfri ambitionerne for 2023. Målet om Bæredygtige transportformer forventes i 2023 fortsat at være udfordret af borgernes tilbageholdenhed i forhold til at købe el- og hybridbiler. For så vidt angår målet om Understøttelse af god udvikling for borgere, virksomheder og miljø er der ikke udarbejdet et skøn for 2023. Det afventer udarbejdelse af handleplan for håndtering af det stigende antal byggesager. Handleplanen forventes at kunne påvirke skønnet for, om ambitionerne kan indfries.

I bilag 1 er beskrevet yderligere om status på de enkelte mål og indikatorer.

Symbolforklaring

Statusprikkerne angiver forventningerne til at indfri ambitionsniveauerne for det indeværende år og for 2023: En grøn statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet forventes indfriet. En gul statusprik (?) viser, at det vurderes lige sandsynligt, at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries. En rød statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet ikke forventes indfriet. Pil-op (?) angiver udvikling i ønsket retning, og pil-ned (?) angiver udvikling i uønsket retning.

Odensemål

Odensemål: En storby med blandede og velfungerende bydele		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
Indikator 1	Andelen af borgere i Odense, som giver udtryk for, at de i høj grad eller meget høj grad involverer sig i lokalområdet	19,4% (2020)	22,9% (2021)	● (24,2)	● (25,2)	↗
Opfølgning	Den nyeste måling er fra 2021. Den viser en stigning i andelen af borgere som oplever at de i høj grad eller i meget høj grad involverer sig i lokalområdet. Ændringen er dog ikke signifikant og kan med andre ord være et udslag af tilfældigheder. Der udarbejdes en ny undersøgelse i 2022, og det kan være usikkert om ambitionen for 2022 og 2023 kan indfries.					

Odensemål: Byudvikling med kvalitet		Forrige måling	Resultat	Målopfyldelse 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
1. Indikator	Andel borgere, der vurderer at deres by og bydel giver dem mulighed for at leve det liv de ønsker	65,5% (2020)	61,1% (2021)	● (65,3%)	● (66,7%)	↘
2. Indikator	Andel personer i den udvidede bymidte med mindre end 300 m til grønne områder	76,3% (sep.2020)	Ingen måling	● (74,1)	● (74,1%)	
Opfølgning	Den nyeste måling er fra 2021. Andelen af borgere, der vurderer at deres by og bydel giver dem mulighed for at leve det liv de ønsker er faldet fra 2020 til 2021 med 4,4 pct.point. Faldet er signifikant og er med andre ord ikke et udslag af tilfældigheder. Der udarbejdes en ny undersøgelse i 2022, og det kan være usikkert om ambitionen for 2022 og 2023 kan indfries. Det er desværre ikke lykket at opdatere tallet for effektmålet for, hvor mange husstande i den udvidede bymidte der har maks. 300 m til et grønt område. Tekniske udfordringer har gjort at det ikke har været muligt. Der arbejdes på at få et tal til effektopfølgningen i forbindelse med 2. halvårssagen.					

Odensemål: En klima- og miljøvenlig storby		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
Indikator 1	Forbrug på kommunens bygninger	10.827 tons CO2 (2021K4)	11.211 tons (2022K1)	● (11.270)	● (11.000 ton CO2)	↘
Indikator 2	Luftkvalitet	17,5 µg/m³ (2019)	14,0 µg/m³ (2020)	● (16,63)	● (15,5)	↗
Opfølgning	<p>Forbrug på kommunens bygninger</p> <p>Siden sidste opgørelse har Fjernvarme Fyn opgjort deres udledning for 2021 og denne er steget med 27,5% ift. 2020. Tidligere effektopfølgninger har gjort brug af 2020 emissionsfaktor. Årets første kvartal har været varmere end 2021, og der har ikke været ligeså højt forbrug af fjernvarme, derfor ses der kun en mindre stigning på fjernvarme udledningen. Dertil spiller nedlukning stadig ind i tallene, da der bruges en gennemsnitlig betragtning over det seneste år. Energinet har fortsat ikke opgjort 2021 emissionsfaktor, og der bruges derfor fortsat en foreløbig opgørelse for el emissionen. Der arbejdes fortsat med energibesparende tiltag, dog med halveret anlægsramme.</p> <p>Luftkvalitet</p> <p>De senest tilgængelige data er stadig dem fra 2020, der viser at indikatoren er nede på 14. Data for 2021 forventes ikke før i tredje kvartal 2022.</p> <p>Der må umiddelbart forventes at data for 2021, stadig vil bære præg af fortsatte delvise nedlukning af samfundet på grund af Covid-19. Selvom at nedlukningerne og dermed påvirkningen af emissionerne i 2019 og 2020 ikke har været fuldstændig identiske, så må det forventes at disse to år er mere sammenlignelige med hinanden, end at de er med de foregående år. De meteorologiske forhold bør ikke have givet anledning til større udsving.</p> <p>Det er allerede besluttet at miljøzonerreglerne bliver yderligere skærpet over årene frem til 2025. Ny lovgivning vil give de 5 kommuner, der allerede har miljøzoner, mulighed for at skærpe kravene, så de også fremover kommer til at omfatte dieselpersonbiler. Der er også lovgivning på vej der giver kommunerne mulighed for at begrænse forureningen fra brændeovne. Begge dele vil skulle vedtages politisk, men vil give mulighed for at begrænse den lokale forurening yderligere. De stadig skærpede krav til emissioner, samt emissionsbegrænsende tiltag på transportområdet, må formodes at have en positiv effekt. Det er derfor umiddelbart forventeligt at målopfyldelsen i 2023 nås, selvom at Covid-19 stadig spiller ind.</p>					

Udvalgsmål

Udvalgsmål: Byudvikling med grøn omtanke				Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling	
Understøtter Odensemålet: <i>Byudvikling med kvalitet</i>		Forrige måling	Nyeste måling				
1. indikator	Byudvikling med grøn omtanke	[1/4] (2020)	[2/4] (2021)	● (2/4)	● (2/4)	↗	
Opfølgning	Byudvikling med grøn omtanke	Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022	Ambition 2022	Forventning 2023	Ambition 2023
	Andel husstande med mindre end 300 m til et grønt område	71%	68,5%	●	78%	●	80,0%
	Luftkvalitet (g/m ³ NOx og PM partikler)	14,0	14,0	●	16,63	●	15,5
	Grundvandbeskyttet areal (hektar)	470	691	●	545	●	570
	Genanvendelse af affald	46,5%	51%	●	56%	●	61%

Udvalgsmål: Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber				Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling	
Understøtter Odensemålet: <i>Byudvikling med kvalitet</i>		Forrige måling	Nyeste måling				
1. indikator	Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber	1/7 (2021)	1/7 (2021)	● (1/7)	● (3/7)	→	
Opfølgning	Fastholdelse af antal deltagere i kultur og fællesskaber	Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022	Ambition 2022	Forventning 2023	Ambition 2023
	Antal medlemmer i folkeoplysende foreninger	75.502	70.676	●	74.126	●	74.200
	Aftenskoler – deltagere	30.309	29.796	●	29.949	●	30.000
	Bibliotekerne – arrangementer	324	149	●	900	●	900
	Bibliotekerne - deltagere	23.169	2.857	●	49.249	●	50.000
	Bibliotekerne - besøg	468.174	193.354	●	981.305	●	1.000.000
	Omsætning på byens bærende kulturinstitutioner (mio. kr.)	229	229	●	221	●	224
	Odenseanernes forbrug af kulturaktiviteter	32%	21%	●	44%	●	46%

Udvalgsmål: Mere bæredygtige transportformer				Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling	
Understøtter Odensemålet: <i>Byudvikling med kvalitet</i>		Forrige måling	Nyeste måling				
1. indikator	Mere bæredygtige transportformer	1/3 (2020/21)	1/3 (2020/21)	● (2/3)	● (2/3)	→	
Opfølgning	Mere bæredygtige transportformer	Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022	Ambition 2022	Forventning 2023	Ambition 2023
	Andel brugere af bæredygtige transportformer	46%	47%	●	52%	●	54%
	Andel el og plug-in hybrid af bilparken	1,9%	4,6%	●	8,5%	●	11%
	Andel folkeskoleelever, der kommer i skole med aktiv transport	71%	71%	●	67%	●	69%

Udvalgsmål: Mere klimavenlige kommunale rammer				Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling	
Understøtter Odensemålet: <i>En klima- og miljøvenlig storby</i>		Forrige måling	Nyeste måling				
1. indikator	Mere klimavenlige kommunale rammer	1/1 (2021K3)	1/1 (2021K4)	● (1/1)	● (1/1)	↘	
Opfølgning	Mere klimavenlige kommunale rammer	Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022	Ambition 2022	Forventning 2023	Ambition 2023
	CO ₂ -udledning fra el og varme i kommunens bygninger (tons)	10.827	11.211	●	11.270	●	11.000

Udvalgs mål: Vedligeholdelsesniveau (mio. kr.)						
<i>Understøtter Odensemålene: Børn og unge bliver klar til fremtiden samt Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>						
		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Vedligeholdelsesniveau	8/15 (2021)	8/15 (2021)	● (8/15)	● (8/15)	→

Opfølgning	Vedligeholdelses-efterløb (mio. kr.)	Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022	Ambition 2022	Forventning 2023	Ambition 2023
		1. Skoler	251	230	●	263,2	●
2. Daginstitutioner	89	100	●	109,1	●	118,5	
3. Plejecentre	30	35	●	22,9	●	23,2	
4. Fritid	44	47	●	46,6	●	47,9	
5. Administrationsbygninger	12	30	●	14,4	●	15,3	
6. Øvrige bygninger	95	100	●	106,0	●	111,6	
7. Kørebaner	29,0	32,0	●	62,1	●	70,1	
8. Afvanding	70,0	70,0	●	65,2	●	64,8	
9. Cykelstier	1,6	2,8	●	0,3	●	0	
10. Fortove og pladser	140,0	143,0	●	122,4	●	128	
11. Broer og bygværker	0,0	0,0	●	0,0	●	0	
12. Gadebelysning	0,0	0,0	●	0,0	●	0	
13. Signalanlæg	0,0	0,0	●	0,0	●	0	
14. Kørebaneafmærkning	4,0	4,0	●	9,0	●	10,4	
15. Vejskilte og tavler	11,0	9,0	●	20,3	●	22,7	

Udvalgs mål: Understøttelse af god udvikling for borgere og virksomheder						
<i>Understøtter Odensemålet: En storby i vækst</i>						
		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Understøttelse af god udvikling for borgere og virksomheder	0/5 (2021 K4)	0/5 (2022 K1)	● (3/5)	- (3/5)	↘

Opfølgning	Understøttelse af god udvikling for borgere og virksomheder - Byggesager som overholder servicemål over de seneste 6 mdr.	Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022	Ambition 2022	Forventning 2023	Ambition 2023
		1. Simple konstruktioner	51%	23%	●	73%	
2. Enfamiliehuse	45%	19%	●	72%		75%	
3. Industri og lagerbygninger	35%	23%	●	69%		75%	
4. Etagebyggeri erhverv	46%	26%	●	72%		75%	
5. Etagebyggeri boliger	41%	18%	●	72%		75%	

Opfølgning på By- og Kulturudvalgets driftsområder

By- og Kulturudvalgets driftsbevilling er opdelt i Service og Særlige driftsområder, og rummer endvidere projekter med ekstern finansiering.

Serviceudgifterne dækker over udgifter til den daglige drift.

Særlige driftsområder rummer støttet byggeri samt ejendomsrelaterede udgifter knyttet til beskæftigelsesindsatser samt ældreboliger.

Projekter med ekstern finansiering indeholder indtægter/udgifter, hvor forvaltningen modtager midler fra eksempelvis ministerier, private fonde med videre.

Det samlede skøn viser et forventet merforbrug på 18,6 mio. kr. efter kompensation for Covid-19, merudgifter til Ukraine samt forventet PL-regulering til imødegåelse af stigende priser på især energiområdet.

Fordelingen fremgår af nedenstående tabel.

i 1.000 kr.	Korrigeret budget 2022	Forventet regnskab 2022*	Afvigelse
Service			
Fælles	3.312	3.312	0
Stabe	53.674	53.140	534
Drift og Anlæg	628.902	648.958	-20.056
Fritid og Kultur	303.805	303.347	458
Byudvikling	267.073	270.945	-3.872
Natur og Miljø	47.109	47.356	-247
Service i alt ekskl. projekter med ekstern finansiering mv.	1.303.876	1.327.059	-23.183
Projekter med ekstern finansiering			
Fritid og Kultur	3.755	3.490	265
Byudvikling	1.697	1.697	0
Natur og Miljø	-3.630	0	-3.630
Projekter med ekstern finansiering i alt	1.821	5.187	-3.365
Service i alt	1.305.697	1.332.246	-26.548
Særlige driftsområder			
Med overførselsadgang (ejendomsdrift/støttet byggeri)	4.241	4.241	0
Uden overførselsadgang (ældreboliger)	-41.735	-49.657	7.922
Særlige Driftsområder i alt	-37.494	-45.416	7.922
I alt	1.268.203	1.286.829	-18.626

Afvigelse: '+' = merforbrug, '-' = mindreforbrug
 * I Regnskab 2022 er indregnet COVID-19 udgifter samt udgifter knyttet til flygtninge fra Ukraine

Projekter med ekstern finansiering afspejler et merforbrug primært som følge af indtægtsforskydning. Modsat forventes en del merindtægter på ældreboligerne på Særlige driftsområder, som er et hvile-i-sig-selv-område.

Holdes disse områder ude, skønnes et samlet merforbrug på driften på Service på 23,2 mio. kr.

Forventningen på en stor del af områderne er baseret på budgetoverholdelse. Vurderingerne tager afsæt i realiseret forbrug i årets 3 første måneder. Prisudviklingen taget i betragtning og uvished om niveauet for prisregulering i forbindelse sommerens kommuneaftale, gør det vanskeligt på flere områder at skønne andet end, at budget forventes overholdt. Grundlaget for andet skøn er forbundet med stor usikkerhed.

De væsentligste afvigelser på driften på Service er beskrevet nedenfor.

Styringsområde Service

Under styringsområdet service henhører indtægter, udgifter samt statsrefusioner, der ligger under kommunernes samlede serviceudgiftsloft. Det være sig drift af diverse offentlige aktiviteter, herunder udgifter til ejendomme, parker, veje, miljøindsats, kollektiv trafik, kultur, administration og lignende.

Vurderingen af serviceudgifterne beskrives ved fremhævelse af risikoområder, idet resultatet på den ordinære drift stort set er i balance.

Stigende priser

Forvaltningen har af flere omgange - og senest i forbindelse med orienteringssagen omkring risikoområder den 27. april 2022 - orienteret om markante prisstigninger. Stigende priser på energiområdet som følge af manglende vand i vandreservoirene og mindre blæst samt også på øvrige områder forårsaget af situationen i Ukraine.

Forvaltningen ser fortsat store prisstigninger især på bygge- og anlægsområdet samt til energi (el og gas). Det udfordrer budgetterne til ejendomsdrift, belysning og signalanlæg samt kremering og kollektiv trafik, herunder også Mobil i Odense, og medfører på andre områder behov for omprioriteringer.

Der imødeses forventning om tilnærmelsesvis kompensation i sommerens økonomiaftale. Hvorvidt den kompensation i form af pris- og lønregulering udmøntes videre til udvalgene for indeværende år, forventes at blive behandlet af Økonomiudvalget til august.

Vores Bygninger

Der forventes stort set indfrielse af effektiviseringskravet for 2022, som følge af salg af bygning i ejendomsrokade søsat for år tilbage år. Med delvis overførsel af kravet fra 2021, skønnes årsresultatet imidlertid at lande på et merforbrug på 5,6 mio. kr.

Kollektiv Trafik

Som fremført for udvalget i orienteringen d. 27. april 2022 er det vanskeligt at skønne niveauet for merudgifter til kollektiv trafik. Området har fået tilført engangsmidler for 4,9 mio.kr. i forbindelse med regnskabsresultatet for 2021, og i nærværende vurdering skønnes et merforbrug på 4,4 mio.kr. Det er dog forbundet med meget stor usikkerhed.

Merudgifterne kan, som fremført i sagen d. 27. april 2022, henføres til en forventning om blandt andet lavere passagerantal i kølvandet på Covid-19 samt stigende brændstofpriser. Der forventes regulering for pris- og lønudvikling i kommuneaftalen.

Opfølgning på COVID-19 udgifter

Situationen omkring Covid-19 har påvirket den kommunale økonomi i begyndelsen af 2022. Derfor har forvaltningerne opgjort Covid-19 mer- og mindreudgifter for de første måneder, og de er i denne sag opgjort pr. 30. april 2022.

På styringsområdet Service er der på tværs af forvaltningen afholdt merudgifter i relation til Covid-19 på i alt ca. 5,1 mio. kr. Der forventes ikke yderligere merudgifter i 2022.

Merudgifterne relateret til Covid-19 kan henføres til:

- Løn og materiel i Rengøring for ca. 4,0 mio. kr.
- Diverse bygningsmæssige foranstaltninger, herunder selvisolationsboliger for ca. 0,2 mio. kr.

- Covid-19 test- og vaccinationscentre ca. 0,7 mio. kr.
- Udstyr og kørsel vedr. test af ÆHF-medarbejdere ca. 0,1 mio.kr.
- Øvrige merudgifter dækker over opgaver relateret til værnemiddelkørsel, distribution af hjemmetestkits (skoler og daginstitutioner) samt vaccinekørsel af ældre og sårbare ca. 0,1 mio.kr.

Der er derudover modsatrettede afledte effekter i 2022 i overvejende grad på forbrugsafgiftsområdet og forpagtninger. Dette som følge af efterreguleringer for foregående år.

De skønnede konsekvenser ses alene i Drift og Anlægs afdeling.

Det forventes, at kommunens nettomerudgifter kompenseres i 2022. Det afklares i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2023.

Opfølgning på udgifter til flygtninge

Situationen omkring Ukraine har medført øgede udgifter i Odense kommune. By- og Kulturforvaltningen har pr. 30. april afholdt i alt 3,2 mio. kr. fordelt på følgende overordnede udgiftsområder:

- Klargøring og indretning af lejligheder, herunder rengøring og forbrugsvarer (toiletpapir, sæbe, tandbørster m.m.) samt personlige fornødenheder (bleer, babymad, hygiejneprodukter m.m.): 2,7 mio. kr.
- Lønudgifter ifm. etablering af lejligheder samt forplejning: 0,1 mio.kr.
- Husleje og forbrugsafgifter eksterne lejemål 0,3 mio.kr.
- Huslejeindtægter forventes, men niveauet er aktuelt uvist, da omfanget af underskrevne lejekontrakter endnu er begrænset, og der er udfordringer med opkrævningen.

Der forventes yderligere relaterede udgifter i resten af året for 5,4 mio. kr., herunder begivenhedsansættelser, og i alt udgifter for 8,6 mio. kr. i 2022.

Ud over de opgjorte udgifter er der foretaget omprioriteringer i opgaveporteføljen i flere afdelinger, som kan medføre forskydninger eller forlængelse af diverse opgaver og projekter.

Udgifterne på området følges tæt og løbende i Odense Kommune. Regeringen og KL er endvidere også enige om at følge udviklingen tæt og håndtere de økonomiske merudgifter for 2022 i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2023.

Opfølgning på By- og Kulturudvalgets finansielle område

På området for grundkapitaltilskud skønnes en mindreudgift i 2022 på ca. 20,8 mio. kr.

Projekter afventer blandt andet vedtagelse af lokalplaner.

1.000 kr.	Korrigeret budget 2022	Forventet regnskab 2022	Afvigelse
Service			
Renter (ældreholger)	1.339	1.339	0
Balanceforskydninger (grundkapitaltilskud)	50.562	29.812	20.750
Afdrag på lån (ældreholger)	40.396	40.396	0
I alt	92.297	71.547	20.750

.. = merforbrug, + = mindreforbrug

Opgaveflytninger og budgetændring

Med sagen flyttes budgetter mellem udvalgene som følge af opgaveflytninger eller mindre ombygninger.

De enkelte budgetflytninger er udspecificeret på opgave- og udvalgsniveau i bilag 2.

Af tabellen herunder ses nettoflytningen på drift mellem By- og Kulturudvalget og de øvrige udvalg.

1.000 kr.	2022 (22-pl)	2023 (23-pl)	2024 (23-pl)	2025 (23-pl)	2026 (23-pl)
Intet udvalg (Deponering)	-3.661				
Økonomiudvalget	-1.736				
Ældre- og Handicapudvalget	1.034	17	17	17	17
Budgetændringer i alt	-4.363	17	17	17	17

.. = BKU afgiver budget, + = BKU får budget

I nettoflytningerne indgår konvertering mellem drift til anlæg i henhold til nedenstående tabel.

1.000 kr.	2022 (22-pl)	2023 (23-pl)	2024 (23-pl)	2025 (23-pl)	2026 (23-pl)
Fra drift til anlæg					
Ombygning af Vistahus, Vagtrum	-216				
Lindgården, Sikring af flugtveje i beboerrum	-800				
Konvertering i alt	-1.016	0	0	0	0

.. = Servicerammen nedskrives, + = Servicerammen opskrives

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning, men servicerrammen reduceres med 3,7 mio. kr. som følge af deponering af den opnåede indtægt fra salg af vejbelysningsanlæg.

I nedenstående tabel fremgår en udspecificering af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkterne

Indstillingspunkt	Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2022 (22-pl)	2023 (23-pl)	2024 (23-pl)	2025 (23-pl)	2026 og frem (23-pl)	
2	Afslutning af SOV-projektet	Service	By- og Kulturudvalget	-1.736.000	0	0	0	0	
		Service	Økonomiudvalget	1.736.000	0	0	0	0	
	Vagtrum Vistahus	Service	Handicapudvalget	-216.000	0	0	0	0	
		Service	By- og Kulturudvalget	216.000	0	0	0	0	
		Service	By- og Kulturudvalget	-216.000	0	0	0	0	
		Anlæg	By- og Kulturudvalget	216.000	0	0	0	0	
	Lindegården - Sikring af flugtveje, beboerrum	Service	Ældre- og Handicapudvalget	-800.000	0	0	0	0	
		Service	By- og Kulturudvalget	800.000	0	0	0	0	
		Service	By- og Kulturudvalget	-800.000	0	0	0	0	
		Anlæg	By- og Kulturudvalget	800.000	0	0	0	0	
	Øgede driftsudgifter, Akutteam Ø100	Service	Ældre- og Handicapudvalget	-18.238	-17.359	-17.359	-17.359	-17.359	
		Service	By- og Kulturudvalget	18.238	17.359	17.359	17.359	17.359	
	3	Deponering af indtægter vedrørende vejbelysning	Service	By- og Kulturudvalget	-3.660.894	0	0	0	0
			Finansposter	Intet udvalg	3.660.894	0	0	0	0
I alt				0	0	0	0	0	

Bilag

Bilag 1 Effektopfølgning 1. halvår 2022

Bilag 2 Budgetændringer og opgaveflytninger

Punkt 5: Anlægsopfølgning 1. halvår 2022

00.32.00-000-8-21

Resume

Anlægsopfølgningen giver byrådet en status på kommunens anlægsprojekter. Byrådet vil i 2022 få to anlægsopfølgninger - en på baggrund af 1. halvår 2022 og en på baggrund af 2. halvår 2022.

ØKONOMI	GRØN	Der forventes balance på projekter, som afsluttes i 2022.
FREMDRIFT	GUL	Der er på nuværende tidspunkt ikke den ønskede fremdrift på den samlede anlægsportefølje primært som følge af situationen med stigende priser og travlhed i byggebranchen.
PERIODISERING	RØD	Der er et forventet mindreforbrug på 141,1 mio. kr. i 2022, som overføres til 2023 med 107,1 mio. kr. og 2024 med 34,0 mio. kr. Dog periodiseres der samlet set kun 10,1 mio. kr. idet af anlægsperiodiseringen fra Budget 2022 udgør 131,0 mio. kr.
JORDFORSYNING	GRØN	Der forventes et netto mindreforbrug i 2022 på 87,0 mio. kr.
SALG AF EJENDOMME	RØD	Der forventes mindreindtægter på 26,0 mio. kr. som følge af tidsforskydninger i salget.

Note: "Grøn" signalerer, at området forventes at være i balance ved regnskabsafslæggelsen, "Gul" signalerer, at der er udfordringer på området, og "Rød" signalerer, at der er store udfordringer på området. De præcise definitioner for trafiklysene er beskrevet i bilaget: "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen".

I bilag 1 er der endvidere en oversigt over samtlige anlægsprojekter i 2022.

Af de samlede overførsler på 141,1 mio. kr. vedrører 39,3 mio. kr. den ordinære anlægsportefølje, og 101,8 mio. kr. kommer fra projekter under Velfærdens Fundament.

Anlægsopfølgningen skitserer atter, at der er udfordringer med generelt stigende priser, hvilket har indflydelse på den samlede anlægsportefølje, herunder Velfærdens Fundament.

Effekt

Sagen er en opfølgning på kommunens anlægsportefølje, og har derfor ingen konsekvenser for Odensemålene.

Dog skaber anlægsopfølgningerne synlighed om udviklingen i kommunens anlægsportefølje, og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsmaal.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Den samlede anlægsopfølgning for By- og Kulturudvalget 1. halvår 2022.

2. Der overføres netto 141,1 mio. kr. i forventet mindreforbrug i 2022 til 2023 med 107,1 mio. Kr. Og til 2024 med 34,0 mio. kr. De enkelte projekter fremgår af bilag.
3. Anlægsperiodisering fra budget 2022 nulstilles jævnt før økonomiafsnittet.
4. Der flyttes 2,3 mio. kr. fra bufferpulje til "Velfærdens Fundament" under Økonomiudvalget til Velfærdens Fundament på skolerne, vedligehold 2021 under By- og Kulturudvalget i 2022, anlægsbevillingen er frigivet.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Araz Khan deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Anlægsopfølgningen giver By- og Kulturudvalget en status på udvalgets pt. 138 anlægsprojekter i 2022.

Der gives først et overblik over alle anlægsprojekter med en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2022, og derefter et overblik over de øvrige projekter med de største udfordringer. Desuden vises en status på det konjunkturfølsomme anlægsområde, som består af jordforsyning samt køb og salg af ejendomme.

I Bilag 1 vises samtlige anlægsprojekter.

Der afrapporteres på tre hovedindikatorer for anlægsprojekterne: 1) Økonomi, 2) fremdrift og 3) Periodisering. Nedenfor forklares indikatorerne, og de er desuden uddybet i bilaget "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen 2022".

Økonomi er et udtryk for, om projektet forventes at holde det samlede budget. Der er tale om et flerårigt perspektiv.

Fremdrift beskriver, om det enkelte anlægsprojekt har den ønskede fremdrift.

Periodisering viser, om det enkelte projekt har udfordringer i forhold til at få udgifterne til at følge den budgetlagte periodisering. Her er der tale om ét-årige perspektiver.

Anlægsprojekter i 2022 over 15 mio. kr.

Nedenfor gives et overblik over de anlægsprojekter, som har en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2022.

	Korr. budget 2022	Forventet forbrug 2022	Overførsel 2023-2025 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
By- og Kulturudvalget						
VF, Aktivt fritidsliv - vedligehold af kommunale fritid	17.871.165	17.871.165	0	●	●	●
VF - Aktivt fritidsliv, kunstgræsbaner	21.116.000	616.000	20.500.000	●	●	●
Udfasning af pavillioner	22.062.856	22.062.856	0	●	●	●
Verdens bedste robotskole	20.411.506	13.411.506	7.000.000	●	●	●
VF - Skoler, vedligehold	25.596.928	17.096.928	8.500.000	●	●	●
Renovering af Næsby Skole	18.996.946	18.996.946	0	●	●	●
Velfærdens Fundament - Skoler - Vedligehold 2022	52.000.000	30.000.000	22.000.000	●	●	●
Kapacitetstilpasning og institutionsstruktur fase 1	28.372.936	28.372.936	0	●	●	●
Brandsikring på plejecentre	19.841.990	19.841.990	0	●	●	●
Nyt botilbud på handicapområdet	21.920.758	31.920.758	-10.000.000	●	●	●
Kloakering af kolonihaver - fase II	16.623.355	16.623.355	0	●	●	●
Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2027	40.228.456	35.228.456	5.000.000	●	●	●
Ramme til finansiering af øvrige projekter i Kvarterpl	19.599.784	0	19.599.784	●	●	●
Jordforsyning samt køb og salg (By- og Kulturudvalget)						
Byggemodning	22.099.669	22.099.669	0	●	●	●
Areal- og bygningserhvervelse (byggemodning)	52.959.223	52.959.223	0	●	●	●

Økonomi:

Der er generelt pres på økonomien på den samlede anlægsportefølje som følge af stigende priser.

På trods af dette forventes der ikke udfordringer på den samlede økonomi, idet projekter tilrettes og skaleres, så der sikres sammenhæng til anlægsbevillingerne.

Såfremt det ikke er muligt at skalere og tilpasse projekterne til økonomien vil der blive fremsendt særskilte sager herom. I sådanne sager er der følgende handlemuligheder:

1. Projektet stoppes og den resterende bevilling kan omprioriteres på ny.
2. Der kan ske genudbud med nødvendig og minimal omprojektering.
3. Der kan ske genudbud ved omvendt licitation.
4. Skalering af projektet.
5. Omprioritering fra andre bevillinger.

Fremdrift:

VF – Aktivt fritidsliv, Kunstgræsbaner, hvor der har været udfordringer med miljøforhold omkring anlæggelsen af banerne, som har forsinket arbejdet med disse.

Verdens bedste robotskole, hvor projektet forløber planmæssigt og fuldføres primo 2023, hvor en stor del af økonomien vil falde.

VF – skoler, vedligehold 2021 og 2022, som har været påvirket af det manglende rammeudbud på moderniseringsmidlerne, hvorfor rammen ikke har været bragt i spil. Derfor periodiseres samlet 30,5 mio.kr., fordelt med 8,5 mio. kr. fra bevillingen i 2021 og 22,0 mio. kr. fra bevillingen i 2022.

Handlingsplan for mobilitet og byrum, hvor nogle af de iværksatte projekter i 2022 har mødt forsinkelse herunder projekt Bypark, og derfor først bliver færdiggjort i 2023

Ramme til finansiering af øvrige projekter i kvarterplanen, hvor der ikke ligger yderligere projekter i pipeline i 2022. Det forventes at Kottesgade etape 1 efterfølges af en etape 2 når projektet er fuldført.

Periodisering:

Der periodiseres 101,8 mio. kr. på projekter der vedrører Velfærdens Fundament. Velfærdens Fundament ses som en særskilt del af anlægsporteføljen.

Periodiseringerne på Velfærdens Fundament vedrører manglende afklaring på rammeudbud, som har forsinket igangsættelse af moderniseringsdelene på de lokale aftaler. Dette har endvidere skabt en forsinkelse på vedligeholdelsesmidlerne, som følger de enkelte lokalområder. Dette rammeudbud er nu afklaret og projekterne iværksættes.

Derudover har der været udfordringer med miljøforhold omkring Kunstgræsbaner, som har forsinket arbejdet med disse.

Anlægsprojekter under 15 mio. kr.

Nedenfor gives der en oversigt over de projekter med de største udfordringer i 2022 blandt de øvrige anlægsprojekter.

	Korr. budget 2021	Forventet forbrug 2021	Overførsel 2022-2024 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
By- og Kulturudvalget						
019200 VF, De ældste odenseanere	3.869.300	869.300	3.000.000	●	●	●
019700 Nyt botilbud på handicapområdet (boligdel)	10.162.090	16.162.090	-6.000.000	●	●	●
Tryghedsskabende foranstaltninger i bymidten	2.868.723	368.723	2.500.000	●	●	●
VF - Aktivt fritidsliv, Pulje til optimering af hal kapacitet og omklædningsrum	10.000.000	6.000.000	4.000.000	●	●	●
Kvarterdannelse, Vollsmose Alle og Åsumvej	831.925	431.925	400.000	●	●	●
VF - Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby	14.385.940	1.385.940	13.000.000	●	●	●
Handlingsplan for vandrørskørsel	8.894.189	2.894.189	6.000.000	●	●	●
Støjværn på Thujavej	3.705.000	1.005.000	2.700.000	●	●	●
Lumby-aftalen, skolen som centrum, et sikkert og bæredygtigt Lumby, flere og forskellige boformer	491.909	291.909	200.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Bolbro og Provstegårdsskolen	7.979.607	4.279.607	3.700.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Sanderum og Sanderumsskolen	12.524.112	2.524.112	10.000.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Næsby og Næsby skole	6.000.000	1.000.000	5.000.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Korup	2.800.000	1.400.000	1.400.000	●	●	●
VF - Høje og Dyrup, (Højmeskolen)	3.147.768	1.647.768	1.500.000	●	●	●
VF - Skoler og lokale aftaler, Ulberud	11.247.920	2.247.920	9.000.000	●	●	●
Modernisering af Lysningen	2.760.000	1.000.000	1.760.000	●	●	●
Ny varmestue Bolbro	5.799.148	3.799.148	2.000.000	●	●	●
Nonnebakken som mulig UNESCO verdensarv	2.850.000	0	2.850.000	●	●	●
Stibro over jernbanen	1.483.215	483.215	1.000.000	●	●	●
Ombygning/renovering SFO	2.120.382	1.120.382	1.000.000	●	●	●

Økonomi:

Der henvises til beskrivelse under projekter over 15 mio. kr.

Fremdrift:

For alle projekter der vedrører VF – skoler og lokale aftaler gælder det at de har været påvirket af det manglende rammeudbud på moderniseringsmidlerne, hvorfor rammerne ikke har været bragt i spil. Udbuddet er afklaret nu og projekterne kan fortsætte.

I relation til VF, de ældste odenseanere afventer projektet beboerafstemning for at kunne iværksættes.

Tryghedsskabende foranstaltninger i bymidten, hvor projektet forløber som planlagt men den afsluttende økonomi falder i 2023.

VF pulje til optimering af halkapacitet og omklædningsrum, hvor flere projekter udføres i 2023 grundet hensyn til synergieffekter.

Stitunnel under Bladstrupvej i Lumby, projekteringsfasen er forsinket hvorfor de fleste midler vil blive brugt i 2023.

Støjværn på Thujavej, hvor der søges synergieffekter i tid og udseende mellem Vejdirektoratets projekt og Odense Kommunes projekt. Derfor søges det, at de to projekter følger hinanden.

Nonnebakken Unesco verdensarv, projektet mangler finansiering, hvilket er forelagt By- og Kulturudvalget, der bliver fremlagt et anlægsønske i indblik anlæg, på den manglende finansiering.

Ny varmemstue, Bolbro, hvor udbud har vist høje priser. Finansiering er under afklaring i separat sag, og fremdriften er afhængig af denne.

Periodisering: Der henvises til afsnittet om fremdrift.

Jordforsyning samt køb og salg af ejendomme

Der forventes netto merindtægter på jordforsyningsområdet i størrelsesordenen 70,0 mio. kr. I 2022 i forhold til det korrigerede budget.

Den væsentligste afvigelse kan henføres til mindreudgifter til areal og bygningserhvervelse, 50,0 mio. kr., merindtægter ved salg af erhvervsjord, 34,0 mio. kr., der forventes endvidere mindreindtægter på salg af boligjord, 9,0 mio. kr. samt mindreindtægter på salg af P-pladser, 5,0 mio. kr.

Der er konstateret en forventet merudgift til byggemodning m.v. vedr. Tietgenbyen Nord på ca. 9 mio. kr. Denne merudgift finansieres ved en omprioritering inden for jordforsyningsrammen med forbrug i 2023/2024.

Der forventes mindreindtægter på salg af ejendomme, som følge af forskydninger i salgstakten, da der på nuværende tidspunkt ikke foreligger salgsaftaler, dette gælder primært vedrørende forpagtningsboliger. Mindreindtægten forventes på nuværende tidspunkt at udgøre 26,0 mio. kr.,

Disse afvigelser bliver særskilt behandlet under punktet "Revideret budget på de konjunkturfølsomme anlægsområder".

Periodisering fra Budget 2022

For at sikre aftaleoverholdelse med staten, blev der med Budget 2022 besluttet, en periodisering på 131,0 mio. kr.

Grunden til denne anlægsperiodisering var, at der i kommunernes økonomiaftale for budget 2022 var der forudsat, at de kommunale anlægsinvesteringer maksimalt kunne udgøre 19,9 mia. kr., hvorfor alle kommuner skulle bidrage i forhold at sikre aftaleoverholdelse.

Denne anlægsperiodisering nulstilles ved denne opfølgning.

Flytning mellem anlægsbevillinger

Velfærdens Fundament: Ekstra vedligeholdelsesudmøntning fra bufferpuljen til Korup Skole.

Der er opstået behov for yderligere vedligeholdelse på Korup skole, end det, der er udmøntet i den lokale aftale for Korup. Taget på to af bygningerne skal skiftes helt, fremfor blot at lægge nyt tag ovenpå. Denne merudgift på 2,3 mio. kr. finansieres af bufferpuljen i Velfærdens Fundamentbevillingen under Økonomiudvalget.

Overførsler til anlægsprojekter

I forbindelse med Effekt- og Økonomiopfølgningen søges om flytning af bevillinger fra Ældre- og Handicapudvalgets driftsområder til anlægsområdet under By- og Kulturudvalget vedrørende

Lindegården, indretning af lejligheder til udadreagerende borgere, 800.000 kr.

Ombygning af Vistahus, 216.000 kr.

Økonomi

Med sagen periodiseres en række anlægsprojekter, så budgettet passer med forventningerne. De enkelte projekter kan ses i bilag 1.

Sagen har en midlertidig påvirkning af kassebeholdningen, da der lægges 34,0 mio. kr. i kassen i 2022 og 2023, fordelt med 10,1 mio. kr. i 2022 og 23,9 mio. kr. i 2023, som tages op igen i 2024.

Påvirkning af kassebeholdningen

i 1.000 kr.	Udvalg	Styrings- område	2022	2023	2024	2025	I alt
Anlægsprojekter	BKU	Anlæg	-141.110	107.110	34.000	0	0
Nulstilling af anlægsperiodisering	BKU	Anlæg	131.000	-131.000	0	0	0
Kassepåvirkning	Intet	Finans- poster	10.110	23.890	-34.000	0	0

+ = Forbedring af kassebeholdningen

Flytning af budget mellem Økonomiudvalget og By- og Kulturudvalget.

i 1.000 kr.	Udvalg	Styrings- område	2022
VF - skoler, vedligehold 2021	BKU	Anlæg	2.300
VF - bufferpulje	ØKU	Anlæg	-2.300
I alt			0

Bilag

Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen 2022

Bilag 1

Punkt 6: Kvalitet i byudviklingen: igangsætning af initiativer samt nyt arkitekturråd

00.15.00-A00-5-22

Resume

Odense Byråd besluttede på mødet den 8. december 2021 at fortsætte arbejdet med at sikre kvalitet i byens udvikling. Dette skal ske i form af en tilpasning af syv foreslåede kvalitetsinitiativer samt nedsættelse af et nyt Odense Arkitekturråd.

By- og Kulturforvaltningen har efterfølgende - sammen med Borgmesterforvaltningen - udarbejdet forslag til justerede kvalitetsinitiativer, der skal medvirke til at sikre kvalitet i byens udvikling i de kommende år.

Forvaltningerne anbefaler et fortsat fokus på kvalitet i byens udvikling i forbindelse med kommende Bystrategi 2023 samt en fortsat implementering af Kommuneplan 2020 og Arkitekturstrategi 2020, hvor kvalitet er særligt i fokus.

Endvidere anbefales et fortsat arbejde med at sikre sammenhæng fra strategi til udførelse - både politisk og administrativt - samt en mere proaktiv tilgang til byudvikling.

Med sagen foreslås, at det nye Odense Arkitekturråd får til opgave at have øget fokus på de arkitektoniske kvaliteter i den strategiske udvikling af byen og på omdannelse af større bydele, hvor eksisterende by omdannes til nye funktioner.

Endvidere skal rådet arbejde med de arkitektoniske kvaliteter i bymidtens videre transformation, hvor nye byrum og bygninger skal indtages og detailhandlen styrkes, samt ikke mindst medvirke til understøttelse af de ambitiøse klimamål og bæredygtige ambitioner for byens udvikling.

På baggrund af byrådsbeslutning i december 2021 vil rådet få en foreløbig funktionsperiode på 2 år fra 2022 til 2024.

Effekt

En storby i vækst

Sagen forventes at have en positiv indvirkning på den oplevede arkitektoniske kvalitet, og dermed for Odenses image, bystolthed og tiltrækningskraft i konkurrencen med andre byer.

Byudvikling med kvalitet

Sagen forventes at have en positiv indvirkning på den oplevede arkitektoniske kvalitet i Odenses bymiljøer, bygninger og uderum.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Initiativ 1-7 som beskrevet i sagsfremstillingen henholdsvis fortsættes og igangsættes.
2. De i sagsfremstillingen beskrevne evalueringsspørgsmål for hver af de 7 initiativer.
3. By- og Kulturforvaltningen indgår aftale med relevante rådgivere med henblik på etablering af Odense Arkitekturråd for perioden 2022-2024.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Araz Khan deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Rådmand Susanne Crawley Larsen fremsatte på byrådsmødet den 23. august 2017 et forslag om ansættelse af en stadsarkitekt i Odense, med det formål at sikre "et samlet blik på kvalitet, æstetik og funktion" i byens transformation.

På baggrund heraf besluttede byrådet den 26. september 2018 syv initiativer, der skulle iværksættes for at sikre helhedstænkning og arkitektonisk kvalitet i det videre arbejde med byens transformation.

Behov for ansættelse af en stadsarkitekt skulle vurderes efter en periode på to år, på baggrund af initiativernes effekt.

Initiativerne er blevet igangsat løbende siden byrådsbeslutningen i september 2018:

- Et Arkitekturråd blev nedsat i maj 2019 for en toårig periode frem til juni 2021.
- Bystrategi 2019 blev vedtaget i november 2019.
- Arkitekturstrategien blev vedtaget i maj 2020.
- Kommuneplan 2020 blev vedtaget i marts 2021.
- Initiativer til understøttelse af øget fokus på strategi til udførelse, samt udarbejdelse af helhedsplaner er igangsat løbende.

Borgmesterforvaltningen har, i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen, i løbet af forsommeren 2021 gennemført en evaluering af initiativerne igennem interviews i de respektive forvaltninger, en borgerpanelundersøgelse samt bidrag fra Arkitekturrådet.

En mere omfattende evaluering med inddragelse af eksterne parter vurderes relevant, når ovennævnte strategier, kommuneplanen og initiativer har været implementeret i længere tid.

Evalueringen blev forelagt Odense Byråd på møde den 8. december 2021.

Af sagen fra den 8. december 2021 fremgår en opsamling på evalueringen af initiativerne samt hvilket fokus, der fremadrettet anbefales i arbejdet med kvalitet.

På mødet besluttede byrådet følgende:

- De syv initiativer tilpasses på baggrund af erfaringer og behov. Forslag til justerede kvalitetsinitiativer med tilføjelse af evalueringsmål udarbejdes og forelægges byrådet primo 2022, hvilket sker med denne sag.
- Eksisterende kommissorium for det afgående Arkitekturråd justeres på baggrund af erfaringer fra Arkitekturrådets arbejde i perioden 2019-2021, med henblik på nedsættelse af et nyt Arkitekturråd for en toårig periode fra 2022-2024. Et forslag til justeret kommissorium skulle forelægges byrådet primo 2022, hvilket sker med denne sag i form af en "Opgavebeskrivelse for Odense Arkitekturråd". Denne vedhæftes som bilag til orientering.
- Afklaring af en eventuel ansættelse af en stadsarkitekt udsættes to år til 2023 og forelægges til beslutning i 2024 ved udgangen af det nye arkitekturråds virke.

Forslag til justerede initiativer 2022-2024 samt tilknyttede evalueringspunkter

Odense har med afsæt i klare visioner om byens udvikling og prioritering af strategisk vigtige projekter gennemgået en historisk fysisk og mental transformation. Odense har interesse i fortsat at fastholde et fokus på kvalitet i byens udvikling. Med afsæt i evalueringen, som blev forelagt for byrådet den 8. december 2021, og med henblik på en videre implementering af byrådets ambitioner for kvalitet i byens udvikling, anbefaler Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen, at nedenstående justerede initiativer igangsættes som en forlængelse af de initiativer, der blev søsat tilbage i 2018.

Nedenstående initiativer skal igen evalueres efter en toårig periode.

Evalueringen igangsættes i 2023, og afsluttes ved udgangen af Odense Arkitekturråds virke, det vil sige i sommeren 2024.

Evalueringen forelægges politisk, sammen med en vurdering af behovet for ansættelse af en stadsarkitekt. Evalueringen vil samle op på hvilke initiativer, der er gennemført, samt den oplevede værdi og effekt af initiativerne.

Nedenfor er der for hvert initiativ indskrevet hvilke perspektiver, der skal medtages i en sådan evaluering. Endvidere vil evalueringen indeholde en gentagelse af borgerpanelundersøgelsen fra juni 2021, samt inddragelse af eksterne parter.

Dette med henblik på at vurdere effekten af initiativerne, både internt og eksternt samt i et borgerperspektiv. Hvor tidligere initiativer primært havde fokus på byens transformation fra stor dansk by til dansk storby, med særligt fokus på bymidten, vil de kommende kvalitetsinitiativer have fokus på byens udvikling i sin helhed, både bymidten, men også byens forstæder, landsbyer og landskaber.

Ansvar for evalueringen ligger henholdsvis hos By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen, og er nærmere beskrevet nedenfor.

Initiativ 1) Bystrategi

Den fortsatte implementering og brug af Bystrategi 2019 skal sikre fortsat fokus på Odense Byråds visioner og ambitioner for kvalitet i byudviklingen.

I det kommende arbejde med udarbejdelse af Bystrategi 2023 lægges op til en drøftelse af byrådets ambitioner om kvalitet, æstetik og funktion i byens udvikling. Igennem politiske drøftelser skal den fremadrettede vision og ambition for byens kvalitet beskrives og samtalen om byens kvaliteter og potentialer fortsætte.

Herunder drøftelser om perspektiverne for proaktiv byudvikling, for eksempel via jordkøb og strategisk planlægning for byudviklingen.

Det nye Arkitekturråd inddrages om muligt i processen for arbejdet med Bystrategi 2023 som et rådgivende organ.

Evaluerings:

Det vurderes om initiativet er gennemført og med hvilken effekt. Det vurderes, hvordan kvalitet er beskrevet som vision og ambition i Bystrategi 2023 set i relation til Bystrategi 2019. Hvert eneste nye byggeri og anlæg skal gøre byen bedre og danne ramme om det gode liv.

Ansvar for Initiativ 1 ligger hos Borgmesterforvaltningen.

Initiativ 2) Kommuneplan 2020–2032

Den fortsatte implementering af Kommuneplan 2020 skal sikre et fortsat fokus på kommuneplanens afsnit om kvalitet i byudviklingen. Udover det konkrete kvalitetsafsnit skal der være fokus på hele kommuneplanen som et grundlag for kvalitet i byudviklingen. Herunder hvordan retninger lagt i kommuneplanen, følges op i lokalplanlægning og myndighedsbehandling.

Sideløbende hermed følges 2-3 sager, i form af lokalplaner og byggesager, der er udarbejdet på baggrund af Kommuneplan 2020. Sagerne følges igennem myndighedsbehandlingen af sagerne og frem til, byggeriet er opført. I fald byggerierne ikke opføres inden der foretages evaluering i 2023, følges sagerne så langt, som de er nået. Sagerne følges med fokus på at vurdere, hvorvidt kommuneplanens kvalitetskrav forankres i lokalplaner og byggesager, samt om det afspejles i det færdige byggeri og dets bidrag til byen. Endvidere vurderes, om Arkitekturstrategien og Kommuneplan 2020-2032 supplerer hinanden tilstrækkeligt.

Evaluerings:

Det vurderes, om initiativet er gennemført og med hvilken effekt. På baggrund af de udvalgte sager vurderes det, hvordan kommuneplanens kvalitetskrav er kommet til udtryk igennem myndighedsarbejde, samt i det opførte byggeri.

Evalueringen heraf har sammenhæng til punkt 5, da Arkitekturstrategien indgår som en del af kommuneplanens kvalitetsafsnit.

Ansvar for Initiativ 2 ligger hos By- og Kulturforvaltningen.

Initiativ 3) Styrket sammenhæng fra strategi til udførelse

Der sættes fortsat og øget fokus på sammenhængen fra strategi til udførsel. Både i form af øget involvering af politiske udvalg tidligt i processen i sager af særlig betydning for byens udvikling, herunder helhedsplaner og lokalplaner samt i form af administrative indsatser.

Arbejdet med kvalitet kræver klar organisering, samarbejde på tværs af forvaltninger og kontorer, samt en tydelig ledelsesmæssig og politisk opmærksomhed.

Evaluering:

Det vurderes, om forvaltningen med disse initiativer har de rette værktøjer til at sikre kvaliteten. Det vurderes, om initiativet er gennemført og med hvilken effekt. Det vurderes, hvorvidt der i de udvalgte sager ses en afspejling af kvalitetsinitiativerne fra strategi til udførsel, og hvordan kvaliteten er sikret, også i byggeriets udførende fase, hvis projekterne er opført. Initiativet knytter sig tæt sammen med punkt 2 og punkt 4, hvor udvalgte sager følges med henblik på at belyse og erfarer, hvordan kvalitetsindsatsen kan sikres igennem myndighedsarbejde fra strategi til udførsel.

Ansvar for evaluering af Initiativ 3 er fordelt mellem By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen, og følger de opgaver, som den enkelte forvaltning er ansvarlig for.

Initiativ 4) Proaktiv byudvikling

Der sættes fokus på de virkemidler og muligheder, der ligger i proaktiv byudvikling, hvor Odense Kommune aktivt kan forme, understøtte og udvikle byens fysiske rammer, herunder:

- Udviklingen af Bystrategi 2023 skal danne ramme om drøftelser om proaktiv byudvikling samt strategisk planlægning for byens udvikling.
- Helhedsplaner/udviklingsplaner skal fortsat bruges som et proaktivt redskab i forbindelse med omdannelse af større bydele og områder, samt ved udvikling af nye bydele. Helhedsplaner/udviklingsplaner som redskab kan sikre klare visioner og principper for dialogen med byens aktører og udviklere for de byområder, der har strategisk betydning for Odense. Der skal ske en politisk drøftelse af, hvilke muligheder og begrænsninger, der ligger inden for helhedsplaner/udviklingsplaner. Endvidere evalueres 1-2 cases i form af lokalplansager og/eller byggesager, der udspringer af arbejdet med en helhedsplan.
- Muligheder inden for strategisk køb af jord skal afdækkes. Der skal ske en politisk drøftelse af de muligheder, der ligger i dette.

Evaluering:

Det vurderes, om initiativet er gennemført og med hvilken effekt. For helhedsplaner vurderes det, om og hvordan helhedsplanens rammer for et områdes udvikling, realiseres igennem lokalplanlægning og byggetilladelser til opførte byggerier. For strategisk køb af jord vurderes det, om Odense Kommune har arbejdet med arealudvikling, der har positiv betydning for effekten af kvalitetsinitiativerne.

Ansvar for Initiativ 4 ligger hos By- og Kulturforvaltningen i forhold til helhedsplaner/udviklingsplaner, som udarbejdes hos By- og Kulturforvaltningen, lokalplansager og/eller byggesager samt afdækning af muligheder for strategisk køb af jord.

Ansvar for Initiativ 4 ligger hos Borgmesterforvaltningen i forhold til udvikling af Bystrategi 2023, og helhedsplaner/udviklingsplaner, som udarbejdes hos Borgmesterforvaltningen.

Initiativ 5) Arkitekturstrategi 2020

Arkitekturstrategien skal fortsat være det fælles afsæt for samtalen om kvalitet i byudvikling, og forståelsen af begrebet kvalitet. Den fortsatte implementering af Arkitekturstrategi 2020 skal øge fokus på dialogen med investor, udvikler, rådgiver og borger om kvalitet i byens udvikling. Det nye Odense Arkitekturråd introduceres til Arkitekturstrategien, og

skal igennem dets virke bidrage til at starte og udvikle samtaler om byens kvaliteter og potentialer. Dette skal ske blandt andet med afsæt i Arkitekturstrategiens dialogspørgsmål.

Evaluering:

Det vurderes, om initiativet er gennemført og med hvilken effekt. Evaluering af Arkitekturstrategi 2020 har relationer til punkterne 2, 3 og 4. Det vurderes herudover, om og hvordan Arkitekturstrategien har medvirket til at starte samtaler om kvalitet, hvilket relaterer sig til punkterne 6 og 7.

Ansvar for Initiativ 5 ligger hos By- og Kulturforvaltningen.

Initiativ 6) Et rådgivende organ i form af et nyt arkitekturråd

Med afsæt i erfaringerne fra det afdgående arkitekturråds virke fra 2019-2021, foreslås nedsat et nyt rådgivende arkitekturråd, der nedsættes for en ny toårig periode fra 2022-2024. Der henvises til særskilt afsnit længere nede om det nye Odense Arkitekturråds opgaver og sammensætning.

Evaluering:

Det vurderes, om initiativet er gennemført og med hvilken effekt. Det vurderes, hvorvidt Odense Arkitekturråd har bidraget til sager, der understøtter Arkitekturrådets formål samt kvalitetsinitiativerne.

Sager, der forelægges Odense Arkitekturråd, følges med henblik på at belyse Arkitekturrådets bidrag til sagernes kvalitet som bidrag til evalueringen.

Ansvar for Initiativ 6 ligger hos By- og Kulturforvaltningen.

Initiativ 7) Formidling af kvalitet (nyt supplerende initiativ)

Med henblik på at øge kendskabet til Odenses kvaliteter og potentialer, samt de indsatser, der initieres for at sikre øget kvalitet i byudviklingen, igangsættes et initiativ, der omhandler formidling af kvalitet. Samtalen med byens borgere og aktører er vigtig for at skabe ejerskab til byens kvaliteter og udvikling. Initiativet skal sikre øget dialog med offentligheden om arkitektonisk kvalitet og byens udvikling generelt.

Igennem drøftelser med Odense Arkitekturråd og politikere, skal samtaler om byens udvikling og kvalitet startes og udvikles. Det kan eventuelt ske gennem fokus på Arkitekturens Dag og/eller ved præmiering af bygninger/byrum/bydele.

Evaluering:

Det vurderes, om initiativet er gennemført og med hvilken effekt. Der laves en årlig benchmarking/borgerpanelundersøgelser om kvalitet i byudviklingen, der følger op på borgerpanelundersøgelse fra juni 2021. Der måles på antallet af arrangementer, hvor emner i relation til kvalitetsinitiativerne indgår. Der måles i øvrigt på medieomtale af kvalitet i byudviklingen og byudvikling generelt.

Ansvar for evaluering af Initiativ 7 er fordelt mellem By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen, og følger de opgaver, som den enkelte forvaltning er ansvarlig for.

Odense Arkitekturråd i perioden 2022-2024

Som en del af initiativerne for at sikre fortsat kvalitet i byudviklingen, indgår opfølgning på byrådets beslutning om nedsættelse af et nyt rådgivende organ i form af Odense Arkitekturråd (initiativ 6) for en periode på 2 år.

Det afgående arkitekturråds arbejde har været et vigtigt bidrag i arbejdet med at sikre arkitektonisk kvalitet. Særligt har det afgående arkitekturråd givet væsentlige bidrag i udarbejdelsen af Arkitekturstrategien, og i drøftelser af mere strategisk og tematisk karakter.

Evalueringen peger dog også på, at det afgående arkitekturråds formål, og det valgte format omkring arkitekturrådet, ikke fuldt ud understøtter den beskrevne ambition for Arkitekturrådet. Dette gælder særligt i forhold til, hvordan rådet inddrages i konkrete sager og projekter, samt i relationen mellem Arkitekturråd, offentlighed og politiske udvalg.

Det foreslås derfor, at det nye Odense Arkitekturråd skal have øget fokus på de arkitektoniske kvaliteter i den strategiske udvikling af byen, og på omdannelse af større bydele, hvor eksisterende by omdannes til nye funktioner. Endvidere skal rådet have fokus på de arkitektoniske kvaliteter i bymidtens videre transformation, hvor nye byrum og bygninger skal indtages, og detailhandlen styrkes, samt ikke mindst på understøttelse af ambitiøse klimamål og bæredygtige ambitioner for byens udvikling.

Disse fokuspunkter er derfor indarbejdet i opgavebeskrivelsen, som er vedlagt som bilag til denne sag, og som vil gælde for det nye Odense Arkitekturråd.

Rådet vil få til opgave at komme med faglige anbefalinger, bidrage med ny viden og udefrakommende perspektiver i forbindelse med udarbejdelse, implementering og realisering af strategier, helhedsplaner, administrationsgrundlag, tematikker, plansager, byggesager og konkrete projekter, såfremt sagerne ligger inden for formålet med Odense Arkitekturråd.

Desuden skal rådet bidrage i forbindelse med uddeling af priser inden for byudvikling, herunder for eksempel Odense Kommunes Arkitekturpris, bygningspræmiering eller lignende priser, i form af skriftlig og/eller mundtlig vurdering af indstillede projekter samt stemmeafgivelse.

Odense Arkitekturråd vil bestå af i alt 6 medlemmer, der er sammensat på baggrund af anbefalinger fra følgende organer:

Akademisk Arkitektforening ét medlem

Danske Landskabsarkitekter ét medlem

BUILD Aalborg Universitet ét medlem

Odense Byforening ét medlem

Odense Kommune, udpeget af By- og Kulturforvaltningen to medlemmer

Videre proces

Med godkendelse af indstillingspunkt 1, vil By- og Kulturforvaltningen sammen med Borgmesterforvaltningen fortsætte arbejdet med at sikre kvalitet i byudviklingen med afsæt i de i sagsfremstillingen syv beskrevne og justerede initiativer.

Herudover vil By- og Kulturudvalget indgå aftaler med relevante arkitekter og rådgivere, med erfaring indenfor byudvikling med henblik på etablering af Odense Arkitekturråd.

Et halvt år før rådets udløb igangsættes evaluering af de beskrevne syv indsatser, på baggrund af de beskrevne evalueringpunkter.

Ved rådets afslutning i 2024 forelægges en sag til politisk behandling, hvor behovet for ansættelse af en stadsarkitekt vil blive vurderet i relation til de beskrevne evalueringpunkter og jævnfør byrådets beslutning af 8. december 2021.

Økonomi

I forbindelse med budgetforliget for 2019 blev der afsat 200.000 kr. årligt fra 2019 og frem, under By- og Kulturvalget til et rådgivende organ.

Den årlige udgift til det afgangende arkitekturråd har i perioden 2019-2021 været på knap 200.000 kr., hvilket er afholdt inden for By- og Kulturforvaltningen af ovennævnte ramme.

Nedsættelse af Odense Arkitekturråd forudsættes afholdt inden for samme budgetramme.

Bilag

Odense Arkitekturråd_bilag_opgavebeskrivelse

Punkt 7: Udvidelse af garanti til fysisk helhedsplan, Skt. Klemensparken Odense S

03.02.00-A26-1-22

Resume

Denne sag handler om at øge en tidligere meddelt kommunal garanti for en fysisk helhedsplan.

Skt. Klemensparken er opført i 1978 og består af 238 boliger fordelt i 2 delområder. Boligerne er beliggende ved Østerdalen, Vesterdalen og Skt. Klemens Vej.

Formålet med en fysisk helhedsplan er at opnå en samlet gennemgribende løsning af afdelingens bygningsmæssige problemer og fremtidssikre afdelingen med attraktive og tidssvarende boliger.

Odense Byråd bevilligede på mødet den 9. december 2020 en kommunal garanti på i alt 169,5 mio. kr. samt kapitaltilførsel på 0,3 mio. kr., som afholdes inden for By- og Kulturudvalgets egen driftsramme.

I løbet af selve projekteringen af arbejdet har det vist sig nødvendigt med nogle fordyrende tiltag samt afledte følgeudgifter. Arbejdernes Boligforening anmoder derfor om at få hævet den kommunale garanti fra 169,5 mio. kr. til 194,6 mio. kr.

Det er en betingelse for helhedsplanen, at kommunen stiller garanti for realkreditlånet. Heraf giver Landsbyggefonden sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden for det forhøjede beløb på 25,1 mio. kr.

Udvidelsen har ingen konsekvenser for huslejen, og kommunen skal ikke tilføre yderligere kapital.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender udvidelsen af den kommunale garanti for den fysiske helhedsplan for Skt. Klemensparken på 25,1 mio. kr., så den samlede garanti udgør op til 194,6 mio. kr.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Araz Khan deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Odense Byråd godkendte den 9. december 2020 den fysiske helhedsplan for Arbejdernes Boligforening afdeling 106, Skt. Klemensparken.

Afdelingen er opført i 1978 og består af 238 boliger fordelt i 2 delområder. Boligerne er beliggende ved Østerdalen, Vesterdalen og Skt. Klemens Vej.

Formålet med en fysisk helhedsplan er at opnå en samlet gennemgribende løsning af afdelingens bygningsmæssige problemer og fremtidssikre afdelingen med attraktive og tidssvarende boliger.

På mødet den 9. december 2020 bevilligede byrådet en kommunal garanti på i alt 169,5 mio. kr. samt kapitaltilførsel på 0,3 mio. kr., som afholdes inden for By- og Kulturudvalgets egen driftsramme.

I løbet af selve projekteringen af arbejdet har det vist sig nødvendigt med nogle fordyrende tiltag samt afledte følgeudgifter. Arbejdernes Boligforening anmoder derfor om at få hævet den kommunale garanti fra 169,5 mio. kr. til 194,6 mio. kr.

Udvidelsen af det forhøjede beløb på 25,1 mio. kr. er godkendt af Landsbyggefonden som afventer kommunens godkendelse. Landsbyggefonden giver sikkerhed for halvdelen af et eventuelt tab på garantiforpligtigheden (også kaldet regaranti).

Det er en betingelse for helhedsplanen, at kommunen stiller garanti for realkreditlånet. Endelig beregning af garantierne sker ved projektets afslutning, hvor afdelingen igen vurderes, og ny kommunal garanti beregnes.

Udvidelsen har ingen konsekvenser for huslejen, og kommunen skal ikke tilføre yderligere kapital.

Økonomi

Den kommunale garanti hæves fra 169.452.000 kr. med 25.052.000 kr. som herefter udgør i alt 194.504.000 kr.

Garantien påvirker ikke kommunens låneramme, men en godkendelse indebærer, at kommunen påtager sig en økonomisk risiko, der dog anses for at være minimal.

Punkt 8: Nedsættelse af kommunalt tilskud til Odense Bys Museer

20.00.00-Ø50-1-22

Resume

Denne sag handler om godkendelse af nedsættelse af det kommunale driftstilskud til den selvejende institution Odense Bys Museer over en periode på 20 år fra 2022 til 2041.

Nedsættelsen af tilskuddet sker på baggrund af en aftale mellem Odense Kommune og Odense Bys Museer om håndtering af museets ekstraordinære engangsudgifter i forbindelse med anlæg af det nye H.C. Andersens Hus.

Odense Bys Museer har haft ekstraordinære udgifter for op til 10,1 mio. kr., som foreslås finansieret over en 20-årig periode gennem en nedsættelse af Odense Kommunes driftstilskud til Odense Bys Museer, startende fra aftalens år 6. Det vil sige, at tilskuddet reduceres med 675.000 kr. årligt i perioden 2027 til 2041.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at Odense Kommune i perioden 2027-2041 nedsætter det årlige driftstilskud til Odense Bys Museer med samlet op til 10,1 mio. kr., svarende til 0,7 mio. kr. årligt, som tilfalder kassen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Araz Khan deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Odense Bys Museer varetager driften af det nye museum H.C. Andersens Hus, som åbnede for offentligheden i sommeren 2021. Odense Kommune har været bygherre på projektet og ejer af bygningerne, som lejes ud til Odense Bys Museer.

Undervejs i byggeriet opstod et behov for at tilføre yderligere midler til projektet, som Odense Bys Museer skulle bidrage til at finansiere med op til 10,1 mio. kr. De 10,1 mio. kr. består af håndtering af ekstraordinære udgifter for Odenses Bys Museer undervejs i byggeriet på 8,8 mio. kr. samt 1,3 mio. kr. til yderligere forbedringer afslutningsvist i byggeriet.

Aftalen mellem Odense Kommune og Odense Bys Museer er, at denne medfinansiering sker ved en nedsættelse af det kommunale driftstilskud til museet over en periode på 20 år. For at få Odense Bys Museer godt ud på den anden side af coronakrisens konsekvenser i forhold til entréindtægter, international turisme og lign., nedsættes driftstilskuddet først i aftalens år 6. Det betyder, at tilskuddet reduceres med 675.000 kr. årligt i perioden 2027 til 2041.

Odense Bys Museer har en aftale om driftstilskud med Odense Kommune, som betyder, at Odense Bys Museer årligt modtager et kommunalt driftstilskud på ca. 29,0 mio. kr. Aftalen om driftstilskud er 3-årig og udløber den 31. december 2023. Aftalen forventes fornyet pr. 1. januar 2024 med en ny 3-årig periode. Det er By- og Kulturforvaltningen, der varetager aftalen om driftstilskud med Odense Bys Museer og derfor også By- og kulturforvaltningen der vil komme til at varetage aftalen om nedsættelse af det kommunale tilskud, såfremt denne godkendes af byrådet.

Såfremt det årlige driftstilskud til Odense Bys Museer bortfalder helt eller delvist i perioden 2027-2041 genforhandles aftalen om nedsættelse af driftstilskud, således at Odense Bys Museers medfinansiering af byggeriet af H.C. Andersens Hus håndteres på anden vis.

Økonomi

Denne sag har en likviditetspåvirkning af kassen, hvilket dog er i balance i perioden frem til 2041.

Beløb i mio. kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027-2041*	I alt
Ekstraordinære udgifter for OBM i relation til DNHCA	10,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,1
Nedsættelse af OBMs driftstilskud	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,1	-10,1
Kassepåvirkning	-10,1	0,0	0,0	0,0	0,0	10,1	0,0
I alt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

* I perioden 2027-2041 nedsættes OBMs driftstilskud med 675.000kr. pr. år svarende til 10,1 mio. kr. i perioden.

Aftalen med Odense Bys Museer om nedsættelse af driftstilskud i perioden 2027-2041, frem for øjeblikkeligt afdrag, betyder, at anlægsbevillingen vedr. den nye museum H.C. Andersens Hus afsluttes med et merforbrug på 10,1 mio. kr., alt andet lige.

Merforbruget dækkes ved at nedskrive driftstilskuddet til Odense Bys Museer med 675.000 kr. om året i en 15-årig periode fra 2027 til 2041 for at bringe økonomien i balance igen fra 2041. Beløbet tilfalder kassen.

Punkt 9: Miljøzone omfattende dieselpersonbiler

09.10.04-P00-4-19

Resume

En ændring af miljøbeskyttelsesloven, som trådte i kraft den 1. april 2022, giver de eksisterende 5 miljøzonekommuner mulighed for at skærpe kravene indenfor de eksisterende miljøzoner til også at omfatte dieselpersonbiler uden partikelfiltre.

Dermed er der skabt grundlag for at reducere sundhedspåvirkningen fra trafikens sundhedsskadelige emissioner yderligere. De skærpede krav vil omfatte dieselpersonbiler indregistreret før 1. januar 2011.

Lovgivningen indebærer, at implementering af skærper af kommunes miljøzone først kan ske efter en offentlig annoncering af udkast til afgørelse i minimum 4 uger på kommunens hjemmeside, efterfulgt af en endelig politisk vedtagelse.

Efter en politisk vedtagelse, skal der gå minimum 9 måneder inden den godkendte skærpelse af miljøzonen kan iværksættes, forventeligt oktober 2023.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Ved også at inddrage ældre dieselpersonbiler i den eksisterende miljøzone, vil der ske en yderligere reduktion af både partikel- og NOx-udledningen. Dette vil bidrage til at øge sundheden, trivslen og mindske antallet af for tidlige dødsfald forårsaget af forureningen fra trafikken.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at udkast til afgørelse om skærpelse af miljøzonekravet til at omfatte persondieslbiler uden partikelfiltre - henset til sommerferieperioden - offentliggøres i 8 uger.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Araz Khan deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Odense Kommune indførte i 2010 en miljøzone, som udgør det viste areal i bilag 1. Miljøzonen omfattede alene dieseldrevne lastbiler og busser, der som minimum skulle overholde Euronorm 4 for at måtte køre i zonen. Den 22. maj 2019 tilsluttede byrådet sig en skærpelse af kravene i miljøzonen gældende fra 1. juli 2020, hvor også ældre varebiler blev omfattet af zonen. Kravene vil gradvist blive skærpet frem til 1. juli 2025. Med denne beslutning blev der opsat digitale kameraer og et mobilt kamera i byen, som registrerer evt. overtrædelse af miljøzonen. Overtrædelser medfører udstedelse af bøde til ejeren af køretøjet. Staten (Miljøstyrelsen) er myndighed for ordningen.

En ændring af Miljøbeskyttelsesloven §15 ultimo marts 2022 (bekendtgørelse nr. 396 af 22. marts 2022 om krav til dieseldrevne lastbiler, busser, varebiler og personbiler i kommunalt fastlagte miljøzoner m.v.), har givet kommunalbestyrelserne i de 5 miljøzone kommuner (København, Frederiksberg, Aarhus, Aalborg og Odense) mulighed for at skærpe kravene i deres eksisterende miljøzoner yderligere til også at omfatte ældre dieselpersonbiler uden partikelfilter (typisk indregistreret før 2011).

Med lovændringen sker desuden en automatisk fremrykning af implementeringen af krav om Euronorm 6 for varebiler fra 1. juli 2025 til 1. juli 2023, hvilket betyder, at varebiler indregistreret før 1. september 2016 stilles over for et krav om have partikelfilter, såfremt de vil køre i miljøzonen. Fremrykningen af trinkravet er en teknisk stramning af den eksisterende lovgivning og der skal derfor ikke tages stilling til denne fremrykning.

Effekt

Effekten af, at ældre dieselpersonbiler også bliver omfattet af miljøzonen, er beregnet i forbindelse med udarbejdelse af lovforslaget. Her har man for 2022 en forventning til, at partikelforureningen fra udstødningen reduceres med ca. 40% og NOx reduktion med 10 %. Dette set i forhold til udstødningen fra alle køretøjer.

Ønsket om at flere borgere er sunde og trives, samt fokus på luftkvaliteten via By- og Kulturudvalgets effektmål ligger fint i tråd med ønsket om at reducere sundhedspåvirkningen fra trafikens sundhedsskadelige emissioner.

Krav

De tekniske krav til køretøjerne er fastsat i loven og indebærer, at køretøjerne for at køre i zonen skal være indregistreret senere end 1. januar 2011 (svarende til Euronorm 5) eller have påmonteret et godkendt partikelfilter. Køretøjer før 1. januar 2011 har normalt ikke partikelfilter.

Det vil fortsat være staten (Miljøstyrelsen), der skal foretage kontrollen med overholdelse af reglerne i zonen, som de allerede gør det med de gældende miljøzonekrav. Kontrollen foretages og administreres via de allerede etablerede faste digitale kameraer og det mobile kamera opsat af Sund & Bælt, som via lovgivningen er bemyndiget her til på vegne af Staten.

Der kan søges dispensation for overholdelse af kravene i miljøzonerne. Det er alene Miljøstyrelsen, der behandler ansøgninger om dispensationer og undtagelser fra ordningen. Kriterierne for dispensation er beskrevet i bilag 2.

Der er afsat statslige midler til en partikelfilterpulje, hvor der kan ansøges om tilskud på maksimalt 2.000 kr. til eftermontering partikelfilter. Prisen for et partikelfilter skønnes at være ca. 6-10.000 kr.

På landsplan forventes der at være ca. 90.000 køretøjer, der bliver berørt af skærpelsen. Heraf er mellem 2.000 og 4.363 af disse biler indregistreret i Odense Kommune. Se fordeling af ældre dieselpersonbiler i bilag 3.

Kommunikation

Kommunikationen vil især foregå via Sund & Bælt, som varetager opgaven med håndhævelse af miljøzonereglerne. Men der vil også være et samarbejde mellem kommunerne om understøttelse af lokale indsatser, etablering af partnerskaber med interessenter f.eks. fra autobranche, videreudvikling af den fælles hjemmeside www.miljoezone.dk med et specifikt modul for dieselpersonbiler samt informationsbreve til alle berørte bilejere via e-Boks.

Proces

Hvis byrådet godkender dagsordenspunktet, annoncerer By- og Kulturforvaltningen et udkast til afgørelse på hjemmesiden i otte uger. Se bilag 2.

Annoncen skal bl.a. indeholde oplysninger om forslagets indhold, oplysninger om forslagets retsvirkninger for borgerne og virksomhederne, frister, oplysninger om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed mv.

Efter endt annoncering udarbejdes en oversigt over eventuelle bemærkninger, som forelægges i forbindelse med den endelige politiske behandling i efteråret 2022. Her skal der træffes endelig beslutning om implementering af de skærpede krav til dieselpersonbiler og de økonomiske omkostninger, der er forbundet med indførelse af kravene.

Hvis skærpelsen vedtages, vil der være en lovbestemt varslingsperiode på minimum 9 måneder. I denne periode informeres borgere og virksomheder om ordningen og dens retsvirkninger, så de har mulighed for at tilpasse sig de nye regler.

En endelig ikrafttrædelse af miljøzonen omfattende dieselpersonbiler vil derfor forventeligt være 1. oktober 2023. By og Kulturforvaltningen koordinerer processen sammen med de øvrige miljøzonekommuner i forhold til igangsættelse af varslingsperioden. Det vil forventeligt kunne ske ultimo 2022/primus 2023.

Det forventes, at alle miljøzonekommuner vil inddrage dieselpersonbiler i deres eksisterende miljøzoner. Derfor arbejder kommunerne efter at kunne vedtage en fælles ikrafttræden 1. oktober 2023, således der nationalt sker en samtidig ikrafttræden af skærpelsen af miljøzonekravet. Dette kræver en offentliggørelse af nærværende forslag inden sommerferien 2022.

Ikrafttræden

Loven giver teoretisk mulighed for at implementere kravene allerede pr. 1. januar 2023, men dette er i praksis ikke muligt da kravene til annoncering (minimum 4 uger) og en 9 måneders varslingsperiode, og da de politiske behandlinger i de enkelte kommuner gør, at denne dato overskrides.

Hvis miljøzonekommunerne vælger ikke at følge samme tidsplan, og dermed køre hver deres proces og forskellige ikrafttrædelsesdatoer, må det forventes, at udgifterne til kommunikation vil være højere, tvivl og usikkerhed om gældende regler vil være større, og der vil komme flere henvendelser fra borgere og virksomheder.

Så ud fra et ønske om ensartet kommunikation og ensartede regler i miljøzonerne anbefales det, at en eventuel implementering af kravet om partikelfilter på dieseldrevne personbiler indføres i samme takt som de andre miljøzonekommuner, med endelig ikrafttrædelse den 1. oktober 2023.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning, da en eventuel skærpelse af miljøkravene først besluttet efter endt offentlig annoncering.

Der vil være udgifter forbundet med en eventuel skærpelse af miljøkrav på samlet set ca. 280.000 kr. i perioden 2022-2023. Fra 2024 og frem forventes en udgift på 17.000 kr. om året. Se bilag 4. Udgiften afholdes indenfor By- og Kulturudvalgets ramme.

Dertil forventes udgifter til lovliggørelse af kommunens egne køretøjer. Der forventes en engangsudgift på 200 tkr. i 2023 til eftermontering af partikelfilter, samt en engangsudgift på 5 til 10 mio. kr. til udskiftning af køretøjer. Dette finansieres af de berørte udvalgsbudgetter, jf. rammestyingsprincip.

Der forventes ikke udgifter til skiltning i byen, hvor miljøzonen begynder og slutter, da den nuværende skiltning er dækkende og kan forsætte uændret.

Bilag

Bilag 1 - Miljøzonen i Odense

Bilag 2 - Udkast til annoncering_

Bilag 3 - Fordeling af ældre diselpersonbiler

Bilag 4 - Budgetoverslag Sund og Bælt

Punkt 10: Lokalplan nr. 2-141 Bevarende lokalplan for Hunderup til endelig vedtagelse

01.02.00-P16-17-21

Resume

Denne sag handler om endelig vedtagelse af lokalplan nr. 2-1041 Bevarende lokalplan for Hunderup. By- og Kulturudvalget igangsatte planarbejdet den 3. marts 2020.

Lokalplanen er udarbejdet som en bevarende lokalplan, og den har til hensigt at opretholde værdien af Hunderup og sikre kvarterets særlige karakter - både de bygningsmæssige og de grønne kvaliteter og bevaringsværdier. En bevarende lokalplan tydeliggør samtidigt, hvad man må på sin ejendom og hvad naboen må.

I Hunderup er bebyggelsen kendetegnet ved høj arkitektonisk kvalitet fra forskellige arkitektoniske stilperioder. Det er blandt andet det, der gør området værd at bevare. Derfor er lokalplanen også meget præcis og detaljeret i bestemmelserne omkring, hvordan og hvad der skal bevares, så husenes kvaliteter og kvarterets kvaliteter med de grønne forhaver fastholdes.

Det er forvaltningens vurdering, at materialers karakter, byggeteknik og eksisterende detaljer som eksempelvis skorstene alt sammen har betydning for husets samlede arkitektoniske udtryk, og at det er medvirkende til, at husenes udseende bevares i overensstemmelse med områdets kvaliteter.

Lokalplanen omfatter cirka 2.040 husstande, hvoraf omkring 1.480 er omfattet af et nedrivningsforbud i lokalplanen.

I 2021 har udvalget drøftet sagen flere gange i forhold til forudgående borgerinddragelse, samt lokalplanens indhold og afgrænsning.

By- og Kulturudvalget valgte på møde den 23. november 2021 at sende lokalplansforslaget i høring.

Høringen fandt sted fra den 24. november 2021 til den 11. februar 2022. I høringsperioden blev der afholdt flere borgerarrangementer, og der indkom 143 høringssvar til lokalplanen fordelt på 99 forskellige borgere.

På udvalgets møde den 6. april 2022 blev udvalget præsenteret for hovedtræk i de indkomne høringssvar og drøftede indholdet.

Høringssvarene omhandler bemærkninger vedrørende:

- Bygningsbevarende bestemmelser.
- Udstykning, nybyggeri og tilbygninger
- Grønne værdier, haver og vejbilleder
- Naturbeskyttelse
- Trafik og veje

På baggrund af de indkomne høringssvar er nogle af lokalplanens bestemmelser gjort mindre restriktive og de er tilpasset, så flere forhold fra høringssvarene er imødekommet. Flere bestemmelser er bevaret med høj præcision, da det skønnes af stor betydning for planens karakter af bevarende lokalplan og for sikring af områdets samlede bevaringsværdige karakter.

Det er forvaltningens vurdering, at de foreslåede rettelser og tilføjelser til lokalplanen ikke er af en karakter, der ændrer planens grundlæggende formål. Der er dels tale om præciseringer og dels tale om ændringer eller tilføjelser til bestemmelser, der på få og ikke afgørende punkter gør planen mindre restriktiv. Forvaltningen vurderer på den baggrund, at ændringsforslagene ikke er af så omfattende karakter, at det kræver ny høring.

Effekt

Byudvikling med kvalitet

Lokalplanen sikrer bevaring af Hunderupkvarterets særlige arkitektoniske og grønne kvaliteter, så disse sikres for eftertiden, og så Hunderupkvarterets særlige identitet beskyttes.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at:

1. Høringssvarene besvares som foreslået i hvidbogen.
2. Lokalplan nr. 2-1041 Bevarende lokalplan for Hunderup vedtages endeligt med de foreslåede ændringer.

Beslutning

By- og Kulturudvalget

Udvalgsmedlem Araz Khan fremsætter følgende ændringsforslag til lokalplanen:

- Kravet ift. vinduer skal fjernes.
- Det skal være muligt at fjerne en skorsten.
- Lokalplanen skal ikke indeholde bestemmelse om, hvorvidt beboerne skal have noget i deres forhaver. 95 procent af disse haver er allerede grønne.
- Alle huse med bevaringsværdi 1-4 skal have behandlet deres ansøgning om godkendelse til nedrivning i udvalget.

Udvalgsmedlem Araz Khan stemmer for ændringsforslaget. Resten af udvalget stemmer imod ændringsforslaget, der dermed bortfalder.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Andreas Møller stemmer imod, idet der ønskes en mere restriktiv praksis for lokalplanen.

Udvalgsmedlem Araz Khan stemmer imod, idet lokalplanen er gået fra en indgriben i den private ejendomsret til en indskrænkning af den private ejendomsret. Venstre synes lokalplanen er alt for restriktiv og kunne med fordel være løst med servitutter uden at lave en indgriben i den private ejendomsret.

Sagsfremstilling

Lokalplanen skal sikre, at Hunderupkvarterets særlige identitet samt arkitektoniske og grønne kvaliteter bevares. Lokalplanen udpeger bygninger med en SAVE-værdi mellem 1 og 5 som bevaringsværdige. Bebyggelser uden denne

SAVE-værdi er ikke udpeget som bevaringsværdige, hvilket betyder, at de kan nedrives og nyt opføres. Lokalplanen indeholder dog bestemmelser for vedligehold og om- og tilbygninger for alle ejendomme i området. Lokalplanen indeholder bestemmelser for, hvordan ny bebyggelse må placeres og udformes. Herudover indeholder planen bevarende bestemmelser for karakteristiske grønne elementer som grønne områder, vejtræer og visse private træer. Der er ligeledes bestemmelser, der skal sikre et afbalanceret grønt udtryk i områdets forhaver.

Lokalplanområdet er cirka 2 km² stort og er afgrænset, som vist nedenfor.

Lokalplanens omfang

Lokalplanen

Lokalplanen indeholder bestemmelser for ny bebyggelse, for bevaringsværdig bebyggelse og for de grønne værdier i området, herunder forhaver og vejblade. De bygningsbevarende bestemmelser er udformet som 11 stilblade, der beskriver de forskellige stilarter, der findes i området og indeholder bestemmelser for, hvordan de enkelte bygninger må renoveres og hvordan man må bygge til.

Høringssvar til lokalplanen

Høringssvarene har givet forvaltningen et godt indblik i forskellige problematikker hos borgerne, og det har medført, at forvaltningen foreslår en række tilretninger af lokalplanen. I de følgende afsnit fremlægges høringssvarene emnevis og der gives forslag til besvarelse indenfor hvert emne. Forvaltningen vurderer, at tilretningerne ikke er af så omfattende karakter, at det vil medføre en ny offentlig høring af lokalplansforslaget.

Bemærkninger vedrørende bygningsbevarende bestemmelser

70 høringssvar har bemærkninger til lokalplanens bevaringsbestemmelser. Flere borgere og Byforening Odense roser lokalplansforslaget og byder det velkommen. Andre borgere finder lokalplansforslaget for restriktivt. I de fleste høringssvar til dette afsnit udtrykkes der opbakning til lokalplansforslaget, men der er også enkelte bemærkninger til dele af forslaget.

Særligt to emner går igen i flere høringssvar. Det omhandler ønske om at kunne isætte træ-/aluminiumsvinduer i boligerne og ønske om at rygningstegl ikke skal sættes i mørtel, men at rygningsteglene i stedet kan skrues fast.

Udover ovenstående indeholder høringssvarene:

- Kommentarer til tegltage.
- Ønske om at kunne tilbageføre huse til deres oprindelige udtryk.
- Ønsker om mulighed for større tagvinduer i tagflader, der vender mod veje.
- Spørgsmål om etablering/renovering af udestuer.
- Spørgsmål om skodder.
- Ønsker om at tagterrasser ikke kan etableres.
- Spørgsmål til SAVE-værdi.
- Ønske om glaserede tegl på tage.
- Ønsker om mulighed for større tagvinduer i tagflader, der vender mod veje.
- Kviste med sider i glas.
- Spørgsmål og ønske om mulighed for solceller.
- Kommentarer til detaljer så som sålbænke, sokkel, skorstene og buede ruder.
- Kommentarer om energikrav og klimabelastning.
- Spørgsmål om energikrav ved renovering af for eksempel vinduer med særlig udformning.

Forvaltningens bemærkninger til høringssvarene

Forvaltningen foreslår, at følgende temaer i høringssvarene imødekommes eller imødekommes delvist:

I forslaget til lokalplan blev der ikke skelnet mellem bevaringsværdige og ikke bevaringsværdige bygninger i stilbladens bestemmelser. Forvaltningen foreslår, at man i den endelige lokalplan inden for følgende stilarter sonderer mellem bevaringsværdige og ikke bevaringsværdige ejendomme, hvad angår materialer på vinduer og udformning af rygning:

- Landbrugsbygningen
- Den historicistiske villa
- Den nationalromantiske villa
- Patriciervillaen
- Den nyklassicistiske villa
- Muremestervillaen fra 1920'erne og 1930'erne

Det vil sige, at bestemmelserne om, at vinduer skal udføres i træ samt at tagenes rygning skal sættes i mørtel, kun vil gælde bygninger i de ovennævnte stilarter, der er udpeget som bevaringsværdige i planen. Det vil sige bygninger med en SAVE-værdi mellem 1 og 5.

Vinduer

Forvaltningen vurderer fortsat, at udtrykket på den malede træoverflade på trævinduer i forhold til de industrilakerede aluminiumsprofiler på træ-/aluminiumsvinduer adskiller sig fra hinanden. Her har vurderingen været, at trævinduet i materialekarakter og overflade i højere grad passer til husenes alder og kvarterets bevaringsværdige udtryk. Derfor foreslår forvaltning, at vinduer skal fremstå i træ på bevaringsværdige bygninger i de ovennævnte stilarter. Herudover foreslår forvaltningen, at lokalplanen tilrettes, så vinduer kan være i træ-/aluminium i bygninger inden for følgende stilarter, uanset at bygningerne er udpeget som bevaringsværdige i lokalplanen.

- Funkisvillaen og funkisbungalowen
- Den danske funktionelle villa
- Muremestervillaen fra 1950'erne

Forvaltningen foreslår, at lokalplanen fortsat giver mulighed for vinduer i træ-/aluminium for bygninger inden for stilarterne:

- Statslånhuse og typehuse
- Den modernistiske villa.

I forhold til vinduernes isoleringsevne er der som udgangspunkt ikke forskel på vinduer i træ og vinduer i træ-/aluminium med termovinduer. Hvis de oprindelige vinduer i enkeltlagsglas udføres med enten en koblet ramme eller en forsatsrude, er disse rent energimæssigt mere energibesparende end et nyt vindue med termorude.

Forvaltningen anerkender, at der er et større vedligehold ved vinduestyperne i træ frem for et træ-/aluminiumsvindue.

Tage

Ud over at krav til rygning i mørtel kun stilles ved bevaringsværdige bygninger inden for stilarterne nævnt ovenfor, foreslår forvaltningen lokalplanen tilrettet, så det for samme stilarter gælder, at tegltage skal fremstå i røde, matte vingetegl med et maksimalt glanstal på 20. Konkret betyder det, at taget kan laves med fals-tagsten, så længe de syner som vingetegl. Stilbladens bestemmelser præciseres, så det er muligt at udskifte taget til et nyt i tegl i farver, der er i overensstemmelse med det oprindelige. Forvaltningen foreslår, at stilbladens bestemmelser præciseres, så krav om bevaring af oprindelige tegltyper gælder "så vidt muligt". Herudover foreslås lokalplanen præciseret, så krav til materialer som for eksempelvis tagrender ikke gælder, hvis kravet strider mod bygningens oprindelige udtryk. Lokalplanen tilrettes, så sorte tage er mulige de steder, hvor husene oprindeligt er udført hermed. Herudover rettes lokalplanen, så det for stilartern "Statslånhuse og typehuse" gælder, at tage i tegl skal fremstå matte. Det vil sige, at krav om, at tegltage skal være i røde vingetegl, udgår. Desuden er sorte tegltage mulige inden for stilarterne:

- Patriciervillaen
- Funkisvillaen og Funkisbungalowen
- Den danske funktionelle villa

Oprindeligt udtryk

Forvaltningen foreslår, at der i stilbladene medtages bestemmelse om, at bygninger kan tilbageføres til det oprindelige udtryk, hvor der findes dokumentation for den oprindelige udformning og materialevalg, uanset at det strider imod de øvrige bestemmelser i stilbladene.

Det betyder, at eksempelvis tegltage foruden den i bestemmelserne angivne farve, kan udføres i farver, som bygningen oprindeligt er udført med. Ligeledes tilrettes lokalplanen, så krav om bevaring af oprindelige farver på tegltage skal ske "så vidt muligt".

Herudover foreslår forvaltningen lokalplanen tilrettet således, at der ikke gives mulighed for at udføre tage med vindskedesten, da disse vurderes at have et udtryk, der er fremmed indenfor alle stilarterne. Emnet kom op i forvaltningens møder med borgerne, men er ikke blevet nævnt i høringssvarene.

Udestuer

Forvaltningen foreslår, at lokalplanen tilrettes, så skure, garager, carporte, orangerier og udestuer er undtaget bestemmelserne i stilbladene, medmindre disse er en del af den oprindelige bygning og dennes arkitektoniske udtryk.

Skodder

Forvaltningen vurderer, at skodder ved nogle stilarter som eksempelvis muremestervillaen fra 1950'erne er en del af facadens detaljering og derfor skal bevares. Forvaltningen foreslår dog, at lokalplanen tilrettes, så det entydigt fremgår af bestemmelsen.

Tagterrasser

Forvaltningen foreslår, at lokalplanen tilrettes, så der ikke kan etableres tagterrasser eller altaner i en afstand på under 10 m fra naboskel.

Forvaltningen foreslår, at de resterende høringssvar indenfor emnet ikke imødekommes og/eller besvares som følger:

SAVE-værdi

Forvaltningen kan oplyse, at lokalplanen ud over de bygninger, som har en bevaringsværdi på 1-4, også medtager de bygninger, som har en bevaringsværdi på 5. Det skyldes, at en stor del af disse bygninger ligger inden for udpegningen af Hunderupkvarteret som "bevaringsværdig sammenhæng" i Kommuneplan 2020. Da bygningerne med en bevaringsværdi på 5 udgør cirka to tredjedele af villaerne i Hunderupkvarteret, har de stor betydning for kvarterets helhedsindtryk, selvom det enkelte hus' bevaringsværdi "kun" er middelhøj. Bestemmelserne, der gælder for det enkelte hus, skal være med til at passe på kvarterets kvaliteter som helhed. I lokalplansforslaget for Hunderup er de bygninger, der er registreret i Kommuneatlas Odense med en bevaringsværdi på 1-5, omfattet af et nedrivningsforbud. Det er alene bygninger fra 1940 eller før, der er registreret i Kommuneatlas Odense.

Glaserede tegl

Lokalplanens bestemmelser har til hensigt at sikre, at eksisterende bygninger renoveres under hensyntagen til bebyggelsens arkitektoniske stiltræk. Taget er en væsentlig del af bygningens arkitektur, der medvirker til at opretholde bygningernes bevaringsværdige udtryk og i forlængelse heraf kvarterets udtryk. Derfor tillades glaserede tegl kun i det omfang, det passer til stilartern. Herudover foreslår forvaltningen lokalplanen tilrettet, så tegltage kan udføres med glaserede tegl i tilfælde, hvor bygningen oprindeligt er udført hermed. Forvaltningen vurderer, at tagenes holdbarhed ikke har noget at gøre med, om de er sortglaseret eller ej og kan konstatere, at der i området findes flere eksempler på tage i rød tegl, der har holdt i nu +100 år.

Tagvinduer

Forvaltningen foreslår bestemmelserne omkring tagvinduer fastholdt. Forvaltningen bemærker, at kravet til tagvinduers størrelse alene gælder de tagflader, der vender mod offentlige veje og stier. Lokalplanens bestemmelser om tagvinduer har sammen med de øvrige bestemmelser under stilbladene til hensigt at sikre, at husets udtryk mod gaden opretholdes i overensstemmelse med stilartern og bebyggelsens arkitektoniske udtryk. Forvaltningen foreslår dog, at lokalplanen præciseres, så kravet til vinduernes udtryk ligeledes alene gælder de tagflader, der vender mod offentlige veje og stier.

Kviste med flunker i glas

Det er forvaltningens vurdering, at kvistenes udtryk er en vigtig del af bygningens samlede udtryk. Lokalplanen stiller derfor krav til udseende og materialekarakter på kviste som på tag og facader i øvrigt. Dette har til hensigt at opretholde bygningernes bevaringsværdige udtryk og i forlængelse heraf kvarterets udtryk.

Solceller

Forvaltningen foreslår på baggrund af høringssvarene, at lokalplanen tilrettes, så det ikke er muligt at opsætte udvendige antenner, paraboler, solceller og lignende på facader og tagflader på bygningerne.

Det er forvaltningens vurdering, at solceller ikke vil kunne indpasses i arkitekturen af bygningerne omfattet af stilbladene og dermed vil gå imod lokalplanens formål om bevaring.

Sålbænke, sokkel, buede ruder og skorsten

Forvaltningen vurderer, at sålbænke og sokkel er dele af bygningens facade, som blandt andet fortæller noget om bygningens alder og arkitektoniske stilart. Bygningsdelene er derfor vigtige detaljer, der medvirker til at opretholde bygningernes bevaringsværdige udtryk og i forlængelse heraf kvarterets udtryk.

Ligeledes vurderer forvaltningen, at skorstenspiber er en del af husets arkitektur, der, selvom de ikke har en nutidig funktion, blandt andet fortæller noget om bygningens alder og arkitektoniske stilart og derfor ikke må nedtages, selvom de ikke er i brug.

Bygningsændringer skal fremover ske i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser. Forvaltningen vurderer dog, at for eksempel udskiftning af en buet rude, som er gået i stykker, er at betragte som almindeligt vedligehold, hvorfor der igen kan isættes en buet rude. Ved udskiftning af et helt vindue skal et nyt vindue dog skiftes til et med plant glas.

Energikrav og klimabelastning

I flere høringssvar bemærkes det, at planen er for restriktiv i forhold til mulighed for opfyldelse af gældende energikrav. Andre bemærker, at planen ikke tager nok hensyn til klima og bæredygtighed.

Forvaltningen kan oplyse, at det jævnfør bygningsreglementet (BR18) § 278 stk. 3 gælder, at bevaringsværdige bygninger, der er omfattet af en bevarende lokalplan med mere, er undtaget fra energikravene i BR18 §§ 274-282, hvis det vil være i strid med den pågældende planlægning at efterleve kravene.

Forvaltningen vurderer herudover, at forståelse af bygningers klimabelastning kan betragtes bredt. Hvor man tidligere kun var optaget af bygningens energiforbrug til opvarmning, ser man i dag bredere på problemstillingen. Nu inddrager man også bygningens indlejrede energi, det vil sige energiforbruget til fremstilling af byggematerialer og opførelse samt livscyklusanalyser af materialernes holdbarhed og genanvendelighed. Aktuell forskning viser entydigt, at det er mere klimavenligt med en afpasset energirenovering af et eksisterende hus end at opføre et nyt velisoleret hus, da den indlejrede energi/klimagasudledning fra produktion af byggematerialerne først vil være indhentet af energibesparelser på drifter over 30 år. Med de nuværende planer om klimaneutral fjernvarmeforsyning inden for en langt kortere tidshorisont betyder det, at bevaring og udnyttelse af den nuværende bygningsbestand er den klimamæssigt optimale løsning.

Forvaltningen kan herudover oplyse, at det med lokalplanens vedtagelse fortsat vil være muligt at efterisolere sit hus indvendigt i gulv, vægge og på loftet samt at tilføje varmepumper og lignende.

Forvaltningen bemærker, at der findes mange forskellige både traditionelle og nye byggematerialer. Generelt vil materialer, som man med vedligehold løbende kan forlænge levetiden på, være de mest klimavenlige. Traditionelle malede trævinduer er et eksempel på et klimavenligt byggemateriale, som med passende vedligehold kan opnå en meget lang levetid. Vedligeholdelsesfri materialer er kendetegnet ved at have en begrænset levetid/holdbarhed, der ikke kan forlænges med vedligeholdelse og kræver fuld udskiftning ved levetidens slutning.

Bemærkninger vedrørende udstykning, nybyggeri og tilbygninger

I 21 høringssvar er der bemærkninger til bestemmelserne om nybyggeri. I enkelte høringssvar gives der udtryk for, at der ikke er ønsker om en ny lokalplan eller, at den forelagte lokalplan er for restriktiv. I andre høringssvar gives der udtryk for tilslutning til lokalplanens bestemmelser. Flere giver udtryk for ønske om at måtte opføre nybyggeri indenfor lokalplanens stilarter med de tagformer og detaljer, der hører til stilarterne. Enkelte ønsker en øget byggemulighed, da deres huse allerede er større, end lokalplanen tillader.

Udover ovenstående indeholder høringssvarene:

- Spørgsmål til terrænregulering og ønsker til fritlægning af kælder.
- Ønske til bebyggelsens placering på brede grunde.
- Ønske til mulighed for ændret SAVE-registrering og nedrivning.
- Ønske om at rykke en byggelinje mellem Odense Å og bebyggelsen langs Langelinies vestside.
- Spørgsmål til sammenlægning af grunde.
- Spørgsmål om tagterrasser.
- Ønsker om frit materialevalg.
- Modstand mod håndtering af regnvand.
- Bekymring om ny bebyggelse på gymnasiets område.

Forvaltningens bemærkninger til høringssvarene

Lokalplanen har fokus på at sikre et harmonisk område med bevaring af bebyggelse indenfor lokalplanens stilarter. Ønsket om mulighed for, at nybyggeri kan opføres indenfor lokalplanens stilarter, er derfor i tråd med lokalplanens intentioner, og forvaltningen anbefaler, at ønsket imødekommes. Forvaltningen anbefaler derfor, at der i lokalplanen tilføjes (understreget skrift): "Ny villabebyggelse skal udføres i en stilart, der allerede findes i umiddelbar nærhed af bebyggelsen på samme gadestrækning. Alternativ kan ny bebyggelse opføres, så den har et nutidigt udtryk, men i proportioner og detaljeringsgrad tilpasses omgivelserne." Forvaltningen anbefaler også, at man ved nybyggeri kan anvende tagformer, der er almindelige omkring den nye bebyggelse, så man ikke kun skal rette ind efter de to nærmeste naboer. Forvaltningen foreslår en tilføjelse til teksten i lokalplanen: "Bebyggelsen skal udføres med saddeltag med 30-50 graders hældning. Der må ikke udføres flade, valmede eller halvvalmede tage, ensidige taghældninger, buede tage eller andre tagformer. Undtaget herfra er, hvis flere ejendomme i umiddelbar nærhed på samme vej har tage, der er udført som flade, valmede eller halvvalmede tage, ensidige taghældninger eller andre tagformer, så gadebilledet er præget af dette."

Forvaltningen foreslår at imødekomme flere af høringssvarene ved følgende ændringer i lokalplanen:

- Lokalplanens tekst om terrænregulering tilføjes mulighed for terrænregulering omkring huset og ved udgravning til adgang til kælder eller nedgravning af trampolin eller bassin: "Der må ikke foretages terrænregulering på mere end +/- 0,5 m i forhold til eksisterende terræn. Dog må der terrænreguleres i haveanlægget omkring huset, hvis det er nødvendigt i forhold til at kunne færdes omkring huset på et eksisterende, skrånende terræn. Der må også terrænreguleres ved udgravning til adgang til kælder, til nedgravning af trampolin eller bassin og i forbindelse med havede terrasser i baghaver, se bestemmelse 11.1."
- Bestemmelsen om bebyggelsens placering tilføjes: "Ved grunde, der har en dybde til bagskel under 25 m, må villaen placeres, så der i stedet for baghave anlægges have ved siden af huset langs vejen."
- En borger har købt et hus, der er blevet væsentligt ombygget efter SAVE-registreringen, der fandt sted i 1990'erne. Borgeren har ønsket en ny vurdering, og forvaltningen har vurderet, at huset som følge af om- og tilbygninger ikke længere er bevaringsværdigt. Lokalplanens kortbilag er ændret, så dette fremgår.

- På dele af strækningen mellem Odense Å og den del af bebyggelsen på Langelinie, der er nærmest åen, har lokalplanen udlagt nogle byggelinjer. Byggelinjerne er lagt for at sikre, at de ejendomme, der ligger nærmest ådalen, har haver, der bidrager til det grønne udtryk mod den fredede Odense Ådal. Den hidtil gældende lokalplan hindrer ny bebyggelse mod ådalen undtaget mindre tilbygninger til eksisterende bebyggelse. I denne lokalplan er der i stedet lagt byggelinjer ind, der sikrer en afstand mellem bebyggelse og ådal. Byggelinjerne følger i princippet husenes bagfacader langs haven. På strækninger, hvor der er forskel på hvor tæt bagfacaderne ligger på åen, er der nogle steder trukket en lige linje mellem facaderne, så huse, der ikke er så dybe, får lidt udvidelsesmulighed. På baggrund af høringssvaret foreslår forvaltningen dog, at en byggelinje reguleres på en mindre del af strækningen ved også her at trække en linje mellem de dybeste nabohuse, så der bliver et lidt større areal, hvor man kan indpasse ny bebyggelse eller tilbygninger.

Forvaltningen foreslår, at de resterende høringssvar indenfor emnet besvares, som følger:

- Bestemmelse 6.1 fastholder en bebyggelsesprocent på vestsiden af Langelinie på 25, som er fastlagt i den hidtil gældende lokalplan. Bebyggelsesprocenten skal sikre, at der er store haver, der bidrager til det grønne udtryk mod Odense Ådal. Lokalplanen har ikke indflydelse på eksisterende, lovlige forhold.
- Lokalplanen indeholder bestemmelser mod sammenlægning af grunde med en størrelse på over 400 m². Selvom mange villaer ligger på store grunde, er der fine villaer, der ligger på grunde i området, der er små. Disse er ofte grupperet - som for eksempel på Smedevænget, hvor tætheden mellem husene er en del af områdets identitet, og hvor flere huse ikke er bevaringsværdige. Ved at give lov til sammenlægning af grunde vil nogle af de mindre grunde kunne sammenlægges, husene nedrives, og et større byggeri, der bryder vejilledets skala, kunne opføres.
- Vedrørende tagterrasser udtrykkes det generelt, at de er til stor gene for naboerne, medmindre de kan udføres med meget stor afstand til disse. I andre høringssvar bifaldes forbuddet mod tagterrasser.
- Lokalplanen indeholder krav til materialer, da dette er en del af byggeriets udtryk og indpasning i kvarteret. Der er dog mere frihed for materialevalg i forhold til for eksempel vinduesmaterialer ved nybyggeri end ved de ældste af stilarterne.
- Kravet til regnvandshåndtering står i kommuneplanen og stilles ved alle nye byggerier.
- Den ramme, som lokalplanen beskriver for gymnasiet, er den ramme, der gælder i kommuneplanen i dag. Hvis gymnasiet en dag skal nedlægges og omdannes til andre formål eller udstykkes, vil det kræve en ny planlægning for dette område, hvor anvendelse, højder og lignende fastlægges. I denne lokalplan sikres det, at gymnasiets grønne område bevares som grønt område. Det vil derfor ikke være muligt at udvide gymnasiet på dette område.

Bemærkninger vedrørende grønne værdier, haver og vejilleder

46 høringssvar omhandler grønne værdier, haver eller vejilleder.

Det ene høringssvar er en underskriftsindsamling fra borgere på Gerdaslundsvej, denne behandles særskilt. Se resumé af underskriftsindsamlingen.

De øvrige 45 høringssvar omhandler primært:

1. Modstand mod bestemmelser om maksimale belægningsgrader i forhaverne og ønsker om mulighed for mere parkering i forhaverne – herunder mulighed for at oplade elbiler på egen grund. Flere af disse høringssvar kommer fra borgere, der har ejendomme langs veje, hvor man ikke kan parkere på vejen.
2. Ønsker om flere vejtræer og genplantning af fjernede vejtræer.

Udover ovenstående indeholder høringssvarene:

- Ønske om, at sikring af de ubebyggede arealer langs Odense Å tilføjes lokalplanens formålsbestemmelse.
- Ønske om, at lokalplanen regulerer, hvad der må etableres i forhaverne og hindrer placering af affaldscontainere imod vejen.
- Spørgsmål og bemærkninger til lokalplanens bestemmelser om afgrænsning af haver og højde på afgrænsningen.
- Spørgsmål til støjafskærmning af trafikstøj.
- Spørgsmål til hjemmel for lokalplanens bestemmelser for forhaver.
- Ønske om krav til regnvandshåndtering ved omlægning af haver.
- Ønske om, at rabatter må beplantes med andet end græs.
- Ønske om klinkefortove på veje, hvor de ikke findes i dag.
- Bemærkninger om at klinkebelægninger bliver for glatte.
- Ønske om bedre mulighed for carporte foran husene og/eller mod vejskel.
- Ønske om mulighed for forhøjet opholdsareal i dybe forhaver, hvor der kan holdes afstand til vej.
- Bemærkninger til vejbelysning.
- Ønske om flere grønne friarealer til fælles brug.
- Ønske om, at skovområderne og Engen medtages i lokalplanen.

Forvaltningens vurdering af høringssvarene

1. Det er forvaltningens indtryk, at flere borgere har forstået lokalplanens bestemmelse om forhaver og parkering som, at man i fremtiden ikke må parkere i sin forhave. Forvaltningen foreslår derfor indsat en faktaboks i lokalplanen, der dels definerer hvad, der regnes til forhave og baghave, og dels viser i grafik, hvor meget henholdsvis 60 og 80 % af en forhave er, og at det er denne del, der må belægges til blandt andet parkering.

Forvaltningen foreslår desuden delvist at imødekomme flere af høringssvarene ved, at maksimumsarealet ved parkering i meget små forhaver sættes op til 6x4 m, så der er plads til en parkeringsplads, uanset om det eventuelt overstiger 60 eller 80 % af forhaven. Ved Tietgens Allé, Læssøegade og Hjallesevej, hvor det ikke er muligt at parkere på vejen, foreslår forvaltningen, at det bliver muligt at belægge op til 80 % af forhaven i stedet for de 60 %, der ellers gælder ved boliger. Såvel 60 som 80 % giver i langt de fleste tilfælde mulighed for mere end en parkeringsplads i forhaven. Lokalplanen sikrer på denne måde at alle, der har en forhave, også kan parkere der, hvilket samtidigt sikrer, at man kan lade elbiler op på egen grund. De henholdsvis mindst 40 % og 20 %, der reserveres til beplantning, sikrer samtidig mulighed for, at der kan plantes en markant beplantning i haverne. Det skal dog bemærkes, at langt de fleste haver i området ikke er belagt i den grad, som lokalplanen giver lov til, da de fleste borgere i området er glade for deres beplantede forhaver.

2. Ønsket om genplantning af vejtræer foreslår forvaltningen delvist imødekommet. Odense Kommune har en ambition om at være Danmarks Grønneste Storby. En del af denne ambition er at genplante vejtræer, når det er nødvendigt at fælde dem og dermed bevare antallet af vejtræer.

Der kan være tilfælde, hvor det ikke er muligt at genplante vejtræer på det samme sted. Trafikale forhold, ledninger i jorden, gadebelysning og nye indkørsler kan gøre, at det ikke er muligt at plante på det samme sted igen.

Lokalplanens formulering sikrer, at kommunen i fremtiden skal genplante vejtræer, der fældes, men den sikrer også, at der er den fleksibilitet i placeringen af vejtræerne, som der er behov for.

Kommunen vil have fokus på at genplante de vejtræer, der er nødvendige at fælde, men vil også se på de steder, hvor vejtræer allerede er fældet. Forvaltningen kan oplyse, at der således forventes genplantet de 17 vejtræer på Bülowsvej, som blev fældet for nogle år tilbage og som nævnes specifikt i nogle af høringssvarene. Træerne forventes genplantet i løbet af vinteren 2022/2023.

Forvaltningen foreslår at imødekomme flere af høringssvarene ved at tilføje følgende i lokalplanen:

- Formålsbestemmelsen tilføjes: ”At sikre bevaring af ubebyggede arealer langs Odense Å som grønne områder og villahaver.”
- Forvaltningen foreslår, at der i lokalplanen laves følgende bestemmelse: ”Affaldscontainere må ikke placeres i forhaverne, så de er synlige fra vej. Hvis det er nødvendigt at placere affaldscontainere i forhaverne, skal de afskærmes med hæk eller anden beplantning i mindst samme højde som containerne.”
- At lokalplanen specificerer bestemmelsen om støjafskærmning således: ”Hvor eksempelvis vejstøj, der giver en støjbelastning på over 58 dB, nødvendiggør et støjhegn mod baghaver, der støder op til vejen, må støjhegnet være op til den højde, der vurderes nødvendigt for at opnå en støjdæmpning på under 58 dB. Støjhegn skal udformes som et begrønnet hegn set fra vejen.”
- At der til bestemmelsen om, at rabatter skal anlægges i græs eller grus, tilføjes en mulighed for at beplante rabatter med lave urter.
- At der gives mulighed for klinkefortove på Tietgens Allé, Hunderupgade og Munkevænget, når de engang skal omlægges. Det er disse to vejstrækninger, hvor det ønskes af flere borgere.
- At der gives mulighed for opførelse af carporte ved de nyere byggerier i området, således at følgende ændres i lokalplanens bestemmelser: ”Småbygninger som garager, carporte og skure skal placeres 5 m fra vej langs villaens side, men carporte kan placeres tættere på vej end de 5 m ved huse, der hører under stilbladene Murmestervillaen fra 1950'erne, Statslånhuse og typehuse og Den modernistiske villa. Carporte skal i tilfælde af placering nær vej have en maksimal bredde på 3,6 m og skal have en let, transparent konstruktion. Carporte må i det nævnte tilfælde opføres i naboskel foran husene, hvis anden placering ikke er mulig.”
- At der gives mulighed for etablering af hævede terrasser i forhaver, hvis der efter terrassens etablering kan holdes en afstand på mindst 10 m til vejskel.

Forvaltningen foreslår, at de resterende hørings svar indenfor emnet besvares som følger:

- At bestemmelserne om maksimal højde på 140 cm mod fortov gælder mure og ikke hække, da der ikke er bestemmelser for disse, og at lokalplanens bestemmelser om afgrænsning kun gælder mod offentlig tilgængelig vej eller sti og ikke mellem naboer.
- At krav til regnvandshåndtering jævnfør kommuneplanen kan stilles ved nybyggeri, mens lokalplanen ikke stiller krav til regnvandshåndtering i eksisterende haver, men at det altid er fornuftigt at tænke ind.
- At kommunen ved indkøb af nye klinkebelægninger stiller krav til blandt andet friktion.
- At der er bestemmelser om, at vejbelysning etableres med en god farvegengivelse, da det er vigtigt for oplevelsen af kvarteret, når det er mørkt.
- At kvarteret er så udbygget, at det desværre ikke er muligt at etablere flere grønne friarealer til fælles brug.
- At det ikke er hensigtsmæssigt at medtage skovområderne og Engen, da de er beskyttet som fredskov og af fredningen af Odense Ådal.

Bemærkninger vedrørende naturbeskyttelse

Forvaltningen har modtaget en underskriftsindsamling fra 21 beboere på Gerdaslundsvej. Hørings svaret omhandler naturbeskyttelse og forhold i ådalen i området nedenfor Gerdaslundsvej, hvor der er anlagt tennisbaner og andre idrætsaktiviteter.

I hørings svaret støttes der op om lokalplanens bevarende hensigt, men der udtrykkes ønske om, at formålsbestemmelsen også skal omfatte bevaring af de grønne områder mellem Langelinie og åen. Dette fremgår af formålsbestemmelsen i den gældende lokalplan. Underskriverne finder formålet nødvendigt, da de oplever en trinvis udvikling bort fra de grønne værdier.

I hørings svaret redegøres der for områdets udvikling fra mark- og engareal til de idrætsfaciliteter, der ligger der i dag. Borgerne oplever en trinvis forøgelse af aktivitet og ændringer i områdets udtryk og fornemmer i praksis ikke, at det er et

fredet område. Det handler om de materialer, der anvendes i området - men også om fældning af træer, opsætning af belysning og andre installationer samt støj fra aktiviteter. Borgerne ønsker i større grad at blive hørt om ændringer og har ønsker til lokalplanbestemmelser for banerne, ligesom de ønsker, at banerne afgrænses på lokalplanens kortbilag.

I høringssvaret gøres der opmærksom på en fejl i lokalplanens redegørelse vedrørende åbenskyttelseslinje og skovbyggelinje.

Lokalplanen indeholder også en byggelinje for en række ejendomme på vestsiden af Langelinie. Borgerne på Gerdaslundsvej ønsker, at lokalplanen også indeholder en byggelinje for deres ejendomme.

Lokalplanen indeholder en bevarende bestemmelse for et stiforløb, der også indgår i kommuneplanen. Borgerne mener, at stien er åbnet for nyligt, de finder den stærkt generende og mener ikke, at stien er bevaringsværdig eller har fået de nødvendige tilladelser. Borgerne mener, at der med anlægget af stien er fjernet en del beplantning. Borgerne mener også, at færdsel i området medfører, at gummigranulat kommer ud på åstien og ved ekstremregn skylles ud i åen. Borgerne ønsker stien fjernet fra lokalplanens kortbilag.

Høringssvaret gør opmærksom på, at der er meget dyreliv i området. Borgerne mener, at kommunen har vurderet forskelligt på, om der er bilag IV- og rødlistearter i området i forskellige sager.

Forvaltningens vurdering af høringssvaret

Høringssvaret indeholder input til lokalplanen men også emner, som ikke er en del af lokalplanen. Høringssvaret er derfor videresendt til andre kontorer i forvaltningen samt til Klima- og Miljøforvaltningen til senere besvarelse af disse emner.

Forvaltningen foreslår at imødekomme høringssvaret på følgende punkter:

- Formålsbestemmelsen tilføjes: ”At sikre bevaring af ubebyggede arealer langs Odense Å som grønne områder og villahaver.”
- Lokalplanen tilføjes bestemmelse om, hvordan stier må belyses: ”Eventuel belysning på stier skal være nedadrettet og have en lyspunktshøjde på maksimalt 4 m. Lyskilden skal have en god farvegengivelse på mindst Ra80 og må ikke blænde. Farvetemperaturen på belysning langs stier skal være mellem 2.700 og 4.000 K.”
- Lokalplanens redegørelse opdateres, så der henvises til den rette regel om skovbyggelinje. I lokalplanen indsættes en byggelinje langs bebyggelsen på den vestlige side af Gerdaslundsvej. Dog indføres der ikke en linje mellem villabebyggelsen og zoo, da arealerne ved zoo vurderes at fungere som visuel bufferzone i forhold til ådalens øvrige karakter. Linjen kan i princippet det samme som Naturbeskyttelsesloven, men vurderes at være en ekstra beskyttelse i forhold til dispensationsønsker.
- Til bestemmelse 11.2 og til kortbilaget foreslås tilføjet: ”Arealet mellem Gerdaslundsvej og Odense Å udlægges til idrætsbaner i den udstrækning, der fremgår af kortbilag 2.”

Forvaltningen foreslår, at den resterende del af høringssvaret besvares som følger:

Området er også i den hidtidigt gældende lokalplan udlagt til idrætsfaciliteter. Samtidig er det omfattet af fredningen for Odense Å, hvilket betyder, at Fredningsnævnet er myndighed i forhold til fredningen for eksempel i forhold til tilladelser til byggeri og skilte.

Områdets faciliteter er attraktive, og der er generel stor efterspørgsel på idrætsfaciliteter i hele kommunen. Dette er en interesse, som kommunen også skal løfte. Ved kunststofbaner kan man bruge dem i længere perioder end ved græsbaner.

Der har været ønsker om udvidelse af tennisklubbens bygning, der ikke er imødekommet.

Forskellige installationer og belysning er nødvendig, for at idrætsfaciliteterne kan fungere, ligesom det også kan være ønskeligt på sigt at lave belysning på stier i området omkring åen af hensyn til tryghed og brug.

Nye belysninger ved idrætsfaciliteterne udføres, så der bliver så lidt spildlys udenfor det ønskede, belyste areal som muligt.

Støjforhold ved eksisterende bebyggelse, høring af ændringer under byggeloven eller lignende og forhold, der skal godkendes af Fredningsnævnet, håndterer lokalplanen ikke.

I forhold til, om der er risiko for, at der ved regnskyl kan afledes uønskede stoffer fra kunstgræsbanen til Odense Å, er spørgsmålet videresendt til andre kontorer i forvaltningen samt til Klima- og Miljøforvaltningen til nærmere besvarelse og eventuel håndtering af dette forhold udenfor lokalplanens regi.

Stien ligger i stikortet, der indgår i Kommuneplan 2020-32, som lokalplanlægningen skal følge. Kommuneplanens stikort kan have mindre afvigelser fra virkeligheden, men forvaltningens vurdering er, at stiforløbet svarer til de eksisterende forhold. Stiforløbet nærmest Tietgens Allé indgår ikke i kommuneplanens stikort, men er en servicevej. Stien ønskes fastholdt i lokalplanen, men kortes af på kortbilaget, så den svarer til kommuneplanens udlæg. Stien giver borgerne større mulighed for at færdes i ådalen og øge adgangsforholdene til idrætsfaciliteterne.

Spørgsmålet, om den del af stien, der er anlagt, har opnået de nødvendige tilladelser og eventuelle screeninger, videregives til Klima- og Miljøforvaltningen til senere besvarelse udenfor lokalplanens regi.

Forvaltningen fastholder, at lokalplanen i sig selv ikke vil have en negativ virkning på dyrelivet. Det er naturligvis ikke acceptabelt, hvis kommunen vurderer forskelligt i forhold til dyrelivet i forskellige sager. Høringssvaret er videresendt til Klima- og Miljøforvaltningen til nærmere besvarelse af dette forhold udenfor lokalplanens regi.

Resumé af bemærkninger vedrørende trafik og veje

23 høringssvar omhandler trafikale emner, der ikke behandles i lokalplanen. Undtaget er bestemmelser om parkering i forhaver og overkørsler til ejendommene. Disse høringssvar behandles primært i afsnittet om forhaver og grønne værdier.

Høringssvarene om trafik omhandler primært gener fra trafik på veje i kvarteret - især Hunderupvej, hvor mange borgere føler, at trafikmængde og hastighed er steget og skaber utryghed. Flere bemærker, at Hunderupvej har indgået i projekter om vejstrækninger, som kommunen ville se på, men at der ikke er sket noget. Ud over Hunderupvej nævnes også Tietgens Allé, Læssøgade, Engvej, Kastanjevej, Linde Allé og J. L. Heibergsvej som veje, hvor beboerne er generet af trafik. Mange ønsker derfor hastighedsdæmpende foranstaltninger i området, og flere henviser til Langelinies indretning med regnbede.

Ud over klager over trafik indeholder høringssvarene:

- Ønske om bedre beskyttelse af vejtræer og beplantninger ved at udskifte saltning til alternative vinterforanstaltninger.
- Klage over klinker, der bliver glatte i frostvejr.
- Klage over, at henstillede løbehjul skæmmer kvarteret.
- Støj i forhaven fra biltrafik.
- Begrænsning af parkering på boligveje.
- Ønske om mulighed for flere overkørsler til ejendommene.

Forvaltningens vurdering af høringssvarene

Lokalplanens primære fokus er at sikre bevaring af ejendommene og det grønne præg i området. Det vil ikke være formålstjenligt at binde beslutninger om udformning af eksisterende veje i en bevarende lokalplan. Emnet reguleres af anden lovgivning, og de kan være en fordel, at der løbende kan ændres på forholdene på vejene, hvis der opstår nye behov. Bemærkningerne om trafik tages derfor til efterretning og er delt med de relevante kontorer i forvaltningen.

Ønsker om bump og andre trafikprojekter som for eksempel cykelgader indgår derimod i den overordnede trafikplanlægning. Planlagte projekter indgår i Handlingsplan for mobilitet og byrum. Hunderupkvarteret indgår i [handlingsplanens #35 hastighedszoner i boligområder](#). Hvornår og i hvilket omfang der vil blive trafiksaneret, afhænger af politiske beslutninger og er endnu ikke fastlagt. Derudover står Odense Kommune over for at skulle udarbejde en ny grøn mobilitetsplan for Odense. Det sker som led i, at Odense har en målsætning om at være CO₂ neutral i 2030. Planen skal indeholde tiltag og initiativer, der tilsammen skal sikre, at Odense når i mål med en reduktion af CO₂-udledningen fra trafikken på 150.000 tons CO₂ i 2030.

Forvaltningen foreslår, at de resterende høringssvar indenfor emnet besvares som følger:

- Odense Kommune kan vinterbekæmpe både med salt og grus blandt andet i forhold til miljøhensyn. Det har tidligere været drøftet, om der kunne findes alternative tøm midler, men som regel er alternativerne markant dyrere end for eksempel saltning. Et skift til mere miljøvenlige alternativer vil kræve flere undersøgelser samt politiske beslutninger i forhold til forhøjede udgifter og afledt drift.
- Forvaltningen vurderer, at klinkebelægningen er en væsentlig del af Hunderupkvarterets karakter. I andre høringssvar udtrykkes der ønske om klinker på de få vejstrækninger, der har betonfliser – for eksempel Tietgens Allé. Når kommunen indkøber nye klinker, skal de leve op til en række krav – blandt andet til friktion - for at sikre, at de ikke bliver mere glatte end andre fortovsbelægninger.
- Trafikalt betragtes el-løbehjul som cykler, og de må som sådan henstilles af brugerne på alle offentlige arealer ligesom cykler. I forhold til virksomhederne bag løbehjulene, så har de specifikke ”drop-zones”, hvor de må placere løbehjulene, efter at de har indsamlet dem. El-løbehjul og deres placering reguleres ikke i lokalplaner.
- Der er som sådan ikke nogen grænser for, hvor meget der må støjes på veje. Det er svært at regulere vejstøj på eksisterende veje, hvor både trafik og bilejerskab stiger, samt hvor der ikke er areal til at lave støjhegn eller lignende. Ved nyt byggeri er der dog støjkrav, der skal overholdes indendørs og på boligernes primære udendørs opholdsarealer, og dette fremgår af lokalplanen. Har en bolig udendørs opholdsarealer, der er støjskærmet for eksempel ved, at bebyggelsen skærmer for støjen i baghaven, er kravet opfyldt. Forhaver skal ikke nødvendigvis støjafskærmes.
- Lokalplanen regulerer ikke parkeringen på boligvejene.
- Det er praksis i Odense Kommune, at man kun må etablere en adgang per matrikel i en bredde på op til 5 m. Alle ansøgninger om overkørsler bliver behandlet individuelt, og det kan skønnes, at nogle ejendomme har behov for mere end en overkørsel, hvorefter der kan dispenseres. Det kræver dog særligt tungtvejende argumenter for, hvorfor det er nødvendigt. Undersøgelser foretaget af Vejdirektoratet viser, at jo flere adgange der etableres, desto mere falder trafiksikkerheden på vejen, idet der tilføjet et konfliktpunkt mellem bløde og hårde trafikanter.

By- og Kulturforvaltningens vurdering af lokalplanen

Forvaltningen vurderer, at lokalplanen sikrer de arkitektoniske og grønne kvaliteter i området fremover - også med de ændringer, som forvaltningen foreslår efter høringsperioden. Lokalplanens fokus er rettet mod de steder, hvor bebyggelse og haver er synlige fra offentlige arealer - veje, stier og ådalen. Mod de private arealer er planen mindre restriktiv og giver borgerne lidt mere frihed for eksempel i forhold til størrelse på tagvinduer. Lokalplanens bestemmelser sikrer, at alle, der har en forhave, også har mulighed for parkering til mindst en bil på eget areal og i langt de fleste tilfælde til flere biler samtidigt med at der sikres et areal til beplantning efter eget valg.

Lovgrundlag

Lokalplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 5.

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget og byrådet kan vælge, at:

- Vedtage lokalplan nr. 2-1041 Bevarende lokalplan for Hunderup endeligt med de foreslåede ændringer (forvaltningens indstilling).
- Komme med ændringer til planen, som indarbejdes af By- og Kulturforvaltningen, hvorefter et nyt forslag sendes i høring, hvis ændringerne er af et omfang, der kræver fornyet høring. Alternativt kan planerne forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Ikke vedtage planen, hvorved bevaringsværdierne i området ikke reguleres med en lokalplan. Ved ansøgning om nedrivning af huse, der ikke i dag er omfattet af bevaringsbestemmelser i en lokalplan, og som har bevaringsværdi SAVE 1-4, skal der tages individuel stilling til udarbejdelse af en lokalplan for hver enkelt ejendom.

Procesdiagram

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Hvidbog Forslag til lokalplan nr. 2-1041 Bevarende lokalplan for Hunderup

Lokalplan nr. 2-1041 Bevarende lokalplan for Hunderupkvarteret

Punkt 11: Kontorbebyggelse i Lerchesgade 35. Kommuneplantillæg nr. 30 og Lokalplan nr. 0-1050 til endelig vedtagelse.

01.02.00-P16-19-19

Resume

Denne sag handler om planlægning for kontorbebyggelse ved Lerchesgade. Der skal træffes beslutning om endelig vedtagelse af planforslagene.

By- og Kulturudvalget besluttede den 9. marts 2022 at fremlægge forslag til kommuneplantillæg nr. 30 og forslag til lokalplan nr. 0-1050 for kontorbyggeri, Lerchesgade 35 i otte ugers offentlig høring.

Planforslagene har været i offentlig høring i perioden 10. marts - 6. maj 2022. Der er i perioden indkommet fem høringssvar. Høringssvarene er samlet i en hvidbog, hvor der er givet forslag til svar på de indsendte høringssvar.

By- og Kulturforvaltningen har vurderet høringssvarene og foreslår på den baggrund ikke ændringer til planforslagene.

De indkomne høringssvar omhandler byfortætning og mangel på parkering.

Effekt

Flere odenseanerne i job og på vej til job

Kontorbebyggelsen vil fastholde og muliggøre flere statslige arbejdspladser i Odense og samtidig frigøre eksisterende kontorlokaler andre steder i byen.

En storby med blandede og velfungerende bydele

Planområdet ligger i Nørrebro som, jævnfør udviklingsplanen for Nørrebro, skal være et levende byområde i Odense. Kontorbyggeriet vil medvirke til at opfylde intentionen om en bydel med blandede funktioner. Den daglige gang for mange medarbejdere vil bidrage med liv i både Nørrebro og på havnen.

Byudvikling med kvalitet

Planlægningen sikrer, at byggeriet vil fremstå med grønne kvaliteter, byrum og en åben karakter mod særligt Lerchesgade. Planlægningen sikrer en tilpasning af det markante byggeri i områdets skala samt en variation i facader og højder, der gør, at byggeriet ikke fremstår massivt, men derimod opbrudt i en bymæssig skala med variationer omkring bygningen.

En klima- og miljøvenlig storby

Bygningsstyrelsen har en intention om en bæredygtig bebyggelse. Planlægningen sikrer, at der skabes rammer for dette, men der kan ikke stilles direkte krav om bæredygtighed i en lokalplan. Byggeriet har en central placering, hvilket understøtter, at medarbejderne cykler og bruger nærliggende offentlige transportmuligheder.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Høringssvarene besvares som foreslået i hvidbogen.
2. Kommuneplantillæg nr. 30 vedtages endeligt uden ændringer.
3. Lokalplan nr. 0-1050 for Kontorbebyggelse, Lerchesgade 35 vedtages endeligt uden ændringer.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen. Udvalget bemærker, at skulle parkeringsbehovet vise sig anderledes, end den konkrete vurdering som angives i sagen, så er det udvalgets forventning, at bygningens brugere entrerer med den nødvendige parkering på anden vis, så de omkringliggende arealer ikke belastes.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod.

Udvalgsmedlem Araz Khan deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Planerne er udarbejdet for at give Bygningsstyrelsen mulighed for, at realisere et kontorbyggeri til 1.600 arbejdspladser fordelt på flere statslige lejemål på grunden beliggende Lerchesgade 35.

Se afgrænsning af planområdet nedenfor.

Lokalplanen muliggør, at der kan opføres et offentligt kontorbyggeri på op til 31.000 m² i varierende højder fra 4-7 etager. Det sikres med lokalplanen, at bebyggelsen placeres tilbagetrukket på grunden, at byggeriet nedskaleres, og at der i facaden sker en detaljeret bearbejdning i form af forskydninger, variationer og elementer i skiftende formater, samt at facadens aluminiumsbeklædning får en farve, der har reference til omkringliggende bebyggelser.

Lokalplanens bestemmelser sikrer en indpasning og tilpasning af bebyggelsen i forhold til omgivelserne. Lokalplanen sikrer desuden, at der i kant- og overgangszonen omkring bebyggelsen samt i bebyggelsens gårdrum etableres opholdsmuligheder og beplantninger, som gør, at bebyggelsen vil fremstå indbydende og med en opblødning mod omgivelserne. Parkering etableres hovedsageligt i kælderen med mulighed for et mindre antal parkeringspladser på terræn.

Kommuneplantillægget er udarbejdet for at sikre overensstemmelse mellem lokalplanen og kommuneplanens rammebestemmelser om bebyggelsens omfang og højde. Kommuneplantillægget fastlægger således anvendelsen til offentlige formål i form af kontor- og serviceerhverv. Bebyggelsens omfang fastlægges til en maksimal bebyggelsesprocent på 280 %, et maksimalt etageantal på syv og en maksimal højde på 34 m. Det fastlægges endvidere, at bebyggelsen skal opføres med en generel bygningshøjde i fire til seks etager med mulighed for enkelte særlige bygningsdele i op til syv etager.

Høringssvar

Forslag til kommuneplantillæg nr. 30 og lokalplan nr. 0-1050 har været i otte ugers høring i perioden 10. marts - 6. maj 2022.

Der er i høringsperioden indkommet fem høringssvar, som omhandler:

- Byfortætning
- Mangel på parkering

I tre af de indkomne høringssvar peges der på, at lokalplanens krav til parkering ikke er tilstrækkeligt, og at der vil opstå en stor parkeringssøgning og øget belastning i nærområdet. I et høringssvar efterspørges der en præcisering af tankerne bag parkering og byfortætning. NCC Danmark, som skal etablere byggeriet, har ønsket, at der kan etableres handicapparkering tættere på hovedindgangen.

By- og Kulturforvaltningens vurdering af de indkomne høringssvar

Forvaltningen vurderer, at de indkomne høringssvar ikke bør give anledning til ændringer i planforslagene.

Det er forvaltningens vurdering, at lokalplanens minimumskrav til parkering (125 pladser) svarer til, hvad der som minimum er muligt at etablere i projektet. Hvis pladsforholdene i det konkrete projekt muliggør det, kan der realiseres flere parkeringspladser. Bygherre har et ønske om at etablere 170 parkeringspladser.

Det er forvaltningens vurdering, at etablering af parkering på nordsiden af strædet vil have negativ indvirkning på omfanget af friareal, forpladsens indretning og åbenheden mod Lerchesgade.

Lovgrundlag

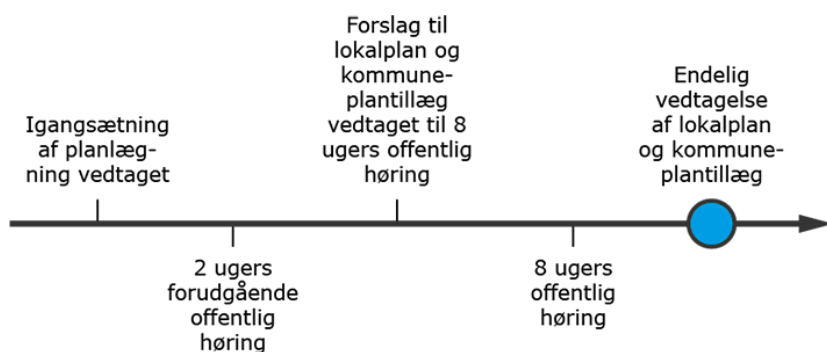
- Kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 4.
- Lokalplanen er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 5.

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget og byrådet kan vælge at:

- Vedtage kommuneplantillæg nr. 30 endeligt uden ændringer (forvaltningens indstilling).
- Vedtage lokalplan nr. 0-1050 kontorbebyggelse, Lerchesgade 35 endeligt uden ændringer (forvaltningens indstilling).
- Komme med ændringer til planerne, som indarbejdes af By- og Kulturforvaltningen, hvorefter nyt forslag sendes i høring. Alternativt kan planerne med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Ikke vedtage planerne, hvorved det foreliggende kontorbyggeri ikke kan realiseres.

Proces

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Kommuneplantillæg 30 Kontorbyggeri Lerchesgade 35 til endelig vedtagelse

Loklapan 0-1050 Lerchesgade til endelig vedtagelse

Hvidbog offentligt høring_Lerchesgadegade 35

Punkt 12: Afgørelse om godkendelse af oprettelse af Pumpe- og Digelag, Færgevej, Skibhusene

04.18.00-P15-3-15

Resume

Odense Byråd skal godkende oprettelsen af og føre tilsyn med et kystbeskyttelseslag, som de bidragsydende ejere skal være medlem af. Kystbeskyttelseslaget oprettes som en del af eksisterende Skibhusenes Pumpelag og vil fremadrettet blive et pumpe- og digelag.

Sagen om kystbeskyttelseslaget fremlægges med henvisning til kystbeskyttelseslovens §7. Det er således et lovkrav, at der tages politisk stilling til oprettelsen af et kystbeskyttelseslag.

Kystbeskyttelseslaget oprettes i forbindelse med det kommunale fællesprojekt til kystbeskyttelse ved Færgevej, som Odense Byråd besluttede at fremme den 8. december 2021. Hensigten med at fremme projektet er at understøtte de berøre grundejere procesmæssigt i at gennemføre kystbeskyttelsesprojektet og at give mulighed for at søge pulje til kystbeskyttelse.

Processen er foranlediget på baggrund af en henvendelse fra grundejerne.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet beslutter, at der under Odense Kommunes tilsyn kan oprettes et kystbeskyttelseslag, som de bidragsydende ejere skal være medlem af.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Araz Khan deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

En række grundejere på Færgevej ønsker at opføre/udvide et dige ud mod Kølevandskanalen ved Færgevej for at klimatilpasse områder, der i dag periodevist bliver oversvømmet. Der eksisterer allerede et pumpelag i området i forvejen, som varetager, at området friholdes for høj grundvandsstand og som samtidig har et mindre dige, der i et vist omfang beskytter mod højvandshændelser.

For at kunne udvide dette dige er der behov for, at der oprettes et kystbeskyttelseslag. Det eksisterende pumpelag ønskes således udvidet med et kystbeskyttelseslag, da 4 ud af 5 grundejere er de samme. Grundejerne anmoder om et fælles lag fremfor to separate lag. Dette er ligeledes i forvaltningens interesse, da tilsynsopgaven på den måde koncentrerer og kan samtænkes.

Indstillingens konsekvenser

Hvis indstillingen godkendes, vil bestyrelsen for pumpelaget indenfor 4 uger indkalde til en generalforsamling med henblik på at ændre det eksisterende lag til også at omfatte de grundejere, der bliver berørt af den kommende kystbeskyttelse.

Hvis indstillingen ikke godkendes, vil processen blive afbrudt. Dermed vil der ikke kunne ske en udvidelse af diget, før der er givet mulighed for oprettelse af et kystbeskyttelseslag, enten som et selvstændigt lag eller som en del af det eksisterende digelag.

Vedtægter

Der vedlægges som bilag til denne sag et udkast til vedtægter for det fremtidige lag.

Disse vedtægter vil skulle tilpasses den endelige projektudformning og skal vedtages i bestyrelsen for laget. Dette vil ligeledes ske på en generalforsamling i laget.

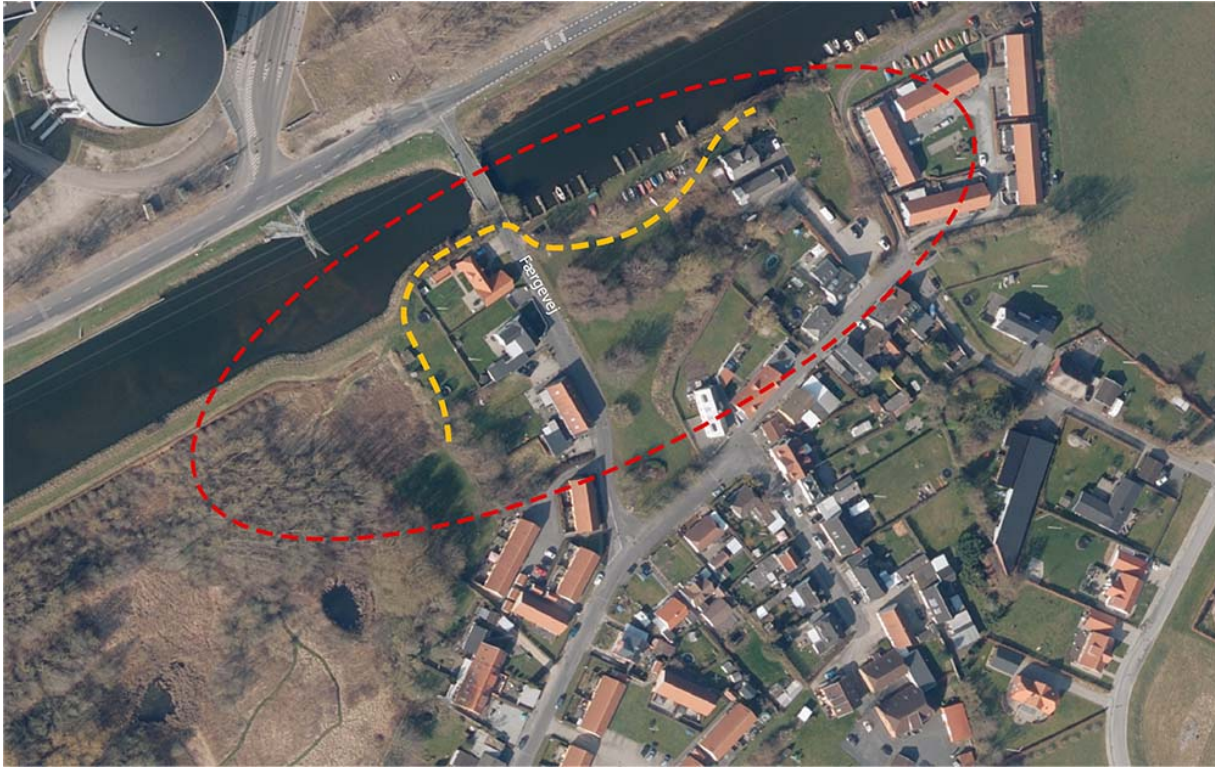
De endelige vedtægter vil indgå i den politiske behandling af tilladelsen til kystbeskyttelse senere i processen.

Planforhold

Sideløbende med denne A-sag køres en B-sag omkring forudgående høring med henblik på at ændre kommuneplanens rammer.

En ændring af rammer og sidenhen en ny lokalplan for området er nødvendig, for at det eksisterende dige kan udvides.

Placering af det forventede dige er vist med gul. Planområdet er angivet med rød stiplede linje.

Videre proces

I den kommende tid sker der en projektering af projektet med inddragelse af ekstern rådgiver. Vedtægter og bidragsfordeling tilpasses og godkendes på en generalforsamling i laget. Sideløbende igangsættes myndighedsbehandling af projektet og der udarbejdes et tillæg til kommuneplan, samt en lokalplan.

Det forventes, at der kan fremlægges udkast til planlægning samt til de relevante tilladelser i forhold til kystbeskyttelseslov og vandløbslov ved årsskiftet 2022/2023.

Herefter vil der være 8 ugers offentlig høring inden endelig politisk behandling med henblik på offentliggørelse af planlægning og tilladelser.

N

Økonomi

Sagen har ingen konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Odense Kommune har tidligere bevillet op 250.000 kr. til støtte af dette kystbeskyttelsesprojekt. Dette jf. beslutning i Odense Byråd den 26. juni 2019.

Bilag

Udkast til vedtægter for Pumpe- og Digelag

Punkt 13: Lukket: Arealudviklingselskab for Fremtidens Vollsmose

00.15.00-A00-20-19

Punkt 14: B-sag: Kystbeskyttelse ved Færgevej, Skibhuskvarteret. Forudgående høring for ændring af kommuneplanen

01.02.00-P16-2-22

Resume

Denne sag handler om planlægning for kystbeskyttelse i form af et dige ved Færgevej i Skibhuskvarteret.

Området er i kommuneplanen udlagt til henholdsvis rekreativt areal og boliger.

For at muliggøre, at der kan opføres et dige mod kanalen, skal kommuneplanen ændres.

Ændringen er en væsentlig ændring, og der skal derfor foretages minimum 14 dages forudgående offentlig høring med indkaldelse af idéer, forslag og kommentarer til den forestående planlægning.

By- og Kulturudvalget skal derfor med denne sag tage stilling til, om planlægningen skal påbegyndes ved en forudgående høring for ændring af kommuneplanen.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af byrådets otte Odensemål.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der i henhold til planloven afholdes en forudgående høring på minimum 14 dage, med henblik på at ændre kommuneplanens rammer og igangsætte en ny planlægning for området.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Araz Khan deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

En række grundejere på Færgevej ønsker at opføre et dige ud mod Kølevandskanalen ved Færgevej for at kystsikre området, der i dag periodevist bliver oversvømmet.

Diget skal indpasse sig i stedets landskabelige karakter, og der skal sikres offentlig adgang langs eller på diget ud mod Kølevandskanalen. Den landskabelige tilpasning sikrer, at diget indpasser sig med eksisterende landskabelige kvaliteter og bebyggelse.

Planområdet ligger ved Færgevej i Skibhuskvarteret ud mod Kølevandskanalen. Området er i dag udlagt i to rammer – henholdsvis en rekreativ ramme og en boligramme. For at muliggøre etablering af diget, skal boligrammen udvides og inkludere areal mod vest. Og boligramme og rekreativ ramme skal indeholde bestemmelser om, at terrænbearbejdning og et dige kan muliggøres.

Forudgående høring

En ændret anvendelse med tilføjelse af mulighed for etablering af dige er en væsentlig ændring af kommuneplanen.

Derfor skal der foretages en 14 dages forudgående offentlig høring med indkaldelse af ideer, forslag og kommentarer til den forestående planlægning.

Hovedspørgsmål, som vil indgå i den forudgående høring:

- Hvordan kan der sikres en god indpasning af diget i området?
- Andre input og idéer til den kommende planlægning, for eksempel:
  - Om der er særlige opmærksomhedspunkter som stier, karakteristiske træer med mere i området?
  - Hvordan planlægningen kan styrke oplevelsen af den grønne storby?

Se afgrænsningen af planområdet nedenfor.

Den omtrentlige placering af planområdet er markeret med rødt og med gul streg vises et muligt forløb for diget.

By- og Kulturforvaltningens vurdering

Ændringen i kommuneplanen vil give mulighed for etablering af et dige ud mod kanalen, der med sin placering og udformning vil beskytte en række boliger og funktioner i Skibhuskvarteret op til 250 cm i overensstemmelse med kommuneplanen.

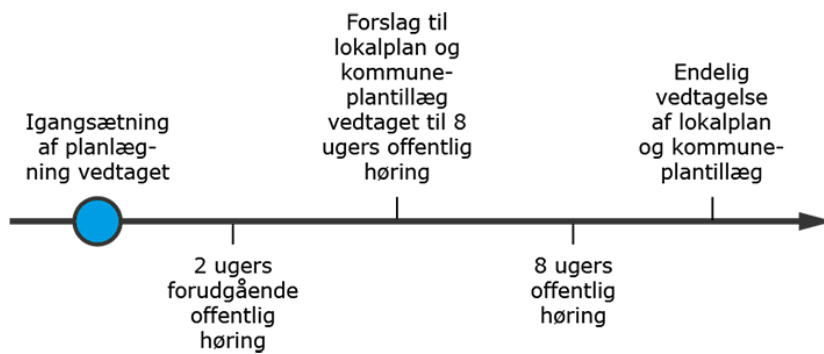
Forvaltningen vurderer, at ændringen giver mulighed for indpasning i diget rent landskabeligt, og at der sikres adgang for fodgængere og hermed en rekreativ forbindelse og sikring af de rekreative arealer i området.

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget kan:

- Beslutte at sende ændring af kommuneplanrammen i forudgående høring og igangsætte ny planlægning (forvaltningens indstilling).
- Beslutte ikke at igangsætte ny planlægning, hvorved der ikke kan planlægges for og etableres et dige.

Den videre proces

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 15: B-sag: Prioritering af Tryghed på Boligveje 2022

05.00.00-P20-16-21

Resume

By- og kulturudvalget godkendte den 31. august 2021 et beredskab for midlertidige foranstaltninger.

Udvalget skal beslutte, hvilke boligveje der skal have midlertidige hastighedsdæmpende tiltag i 2022. Disse midlertidige hastighedsdæmpende tiltag kan være bump, chikaner eller en vejlukning.

Denne sag beskriver de 20 boligveje, som beboere har indmeldt til projektet Tryghed på Boligveje 2022, da de oplever en utryghed i form af høj hastighed m.m. Boligvejene er en del af det første rul i projektet, og skal indstilles til en politisk prioritering.

Da der er flere boligveje meldt ind til projektet, end der er afsat midler til, skal der ske en politisk prioritering af boligvejene. Forvaltningen har med denne sag fremsat forslag til en prioritering af boligvejene. Efter prioriteringen vil samarbejdet og dialogen med beboerne fortsætte, og der skal gennem dialogen opnås en overvejende enighed om, hvilket midlertidigt tiltag, der skal testes i tre måneder på boligvejen. Tiltaget evalueres efter tre måneder. Hvis der er overvejende tilslutning blandt beboere, kan tiltagene gøres permanente.

By- og Kulturudvalget har afsat midler til 4-6 projekter årligt (2022-2024).

Effekt

Et sundere Odense

Trygge forhold i et boligområde kan fordre aktiv transport, såsom cykling og gang. En støjreduktion ved boliger vil have en sundhedsmæssig effekt for beboerne i området.

En klima- og miljøvenlig storby

Trygge forhold i boligkvartererne kan skabe en konkurrencefordel for fossilfri transportvalg.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at udvalget prioriterer Kristiansdals Allé, Kirkevej, Paaskeløkkevej, Døckerslundsvej, Bernstorffsvej og Abigaelsvej til Tryghed på Boligveje i 2022.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

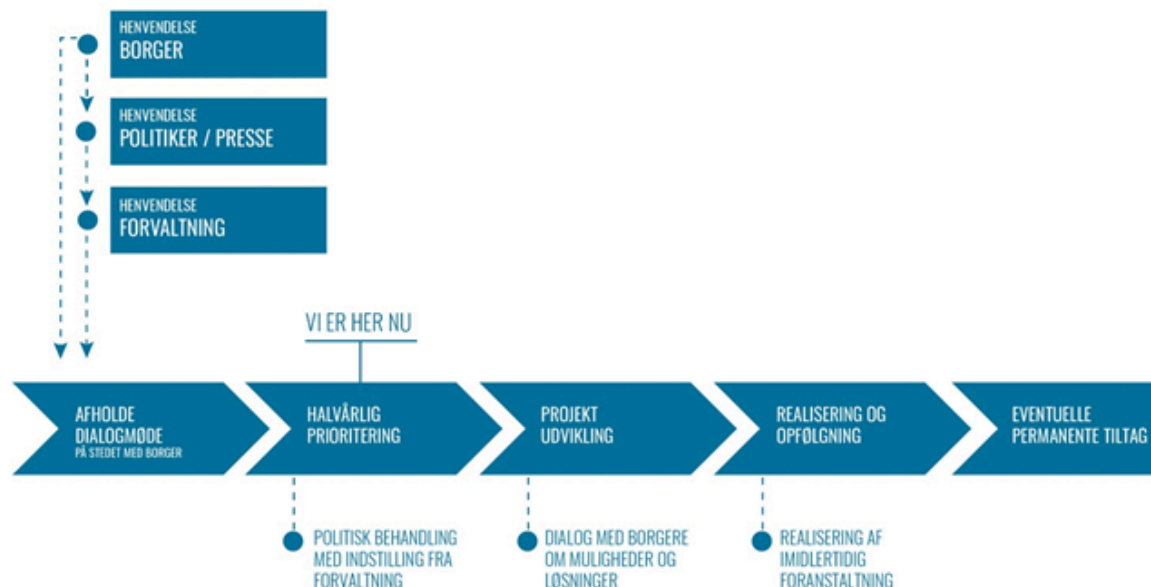
Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod

Sagsfremstilling

I projektet Tryghed på Boligveje er det muligt for borgere at tilmelde deres boligvej, hvis de på deres boligvej oplever høj hastighed, som giver en oplevelse af utryghed. I projektet prioriteres ved politisk behandling hvilke boligveje, der skal udvælges til at gå videre i processen, hvor midlertidige hastighedsdæmpende tiltag skal testes i en periode på 3 måneder. De midlertidige tiltag kan være bump, chikaner eller en vejlukning. Efter prioriteringen fortsættes der en dialog med

borgerne på boligvejene om mulige løsninger til at øge trygheden på boligvejen. Disse løsninger skal godkendes af Fyns Politi, mens beredskabet og Odense Renovation også skal inddrages i processen.

Model for processen præsenteret på By- og Kulturudvalgsmøde den 31. august 2021 i forbindelse med beslutningssagen om midlertidige foranstaltninger.

De midlertidige hastighedsdæmpende tiltag vil kunne øge trygheden på boligvejen ved at få køretøjer til at sænke hastigheden, samt potentielt sænke mængden af uhensigtsmæssig gennemkørsel. Risikoen ved hastighedsdæmpende tiltag er, at trafikken og utrygheden potentielt kan flytte sig til en anden boligvej, især hvis der er tale om vejlukninger. Hastighedsdæmpende tiltag som bump er yderst effektive til at sænke hastigheden, men der kan komme støjgener i forbindelse med accelerationer efter bumpet. Chikaner i form af f.eks. indsnævring virker hastighedsdæmpende, hvis der kommer to modkørende køretøjer, men kan i situationer, hvor ét køretøj kører på vejen, være ineffektiv i forhold til at sænke hastigheden. De midlertidige hastighedsdæmpende tiltag i tre måneder vil være med til at afklare, om de hastighedsdæmpende løsninger er de rette samt om de evt. modsatrettede gener der kan være er tålelige for beboere i området i øvrigt.

By- og Kulturforvaltningen forventer, at der afhængigt af omfang kan gennemføres 4-6 projekter i 2022, men da der er kommet flere tilmeldinger til projektet, end økonomien tillader, er det nødvendigt med en prioriteret rækkefølge. Der kan prioriteres op til 6 projekter, da det forventes, at der er meget varierende omkostninger for hver enkelt boligvej.

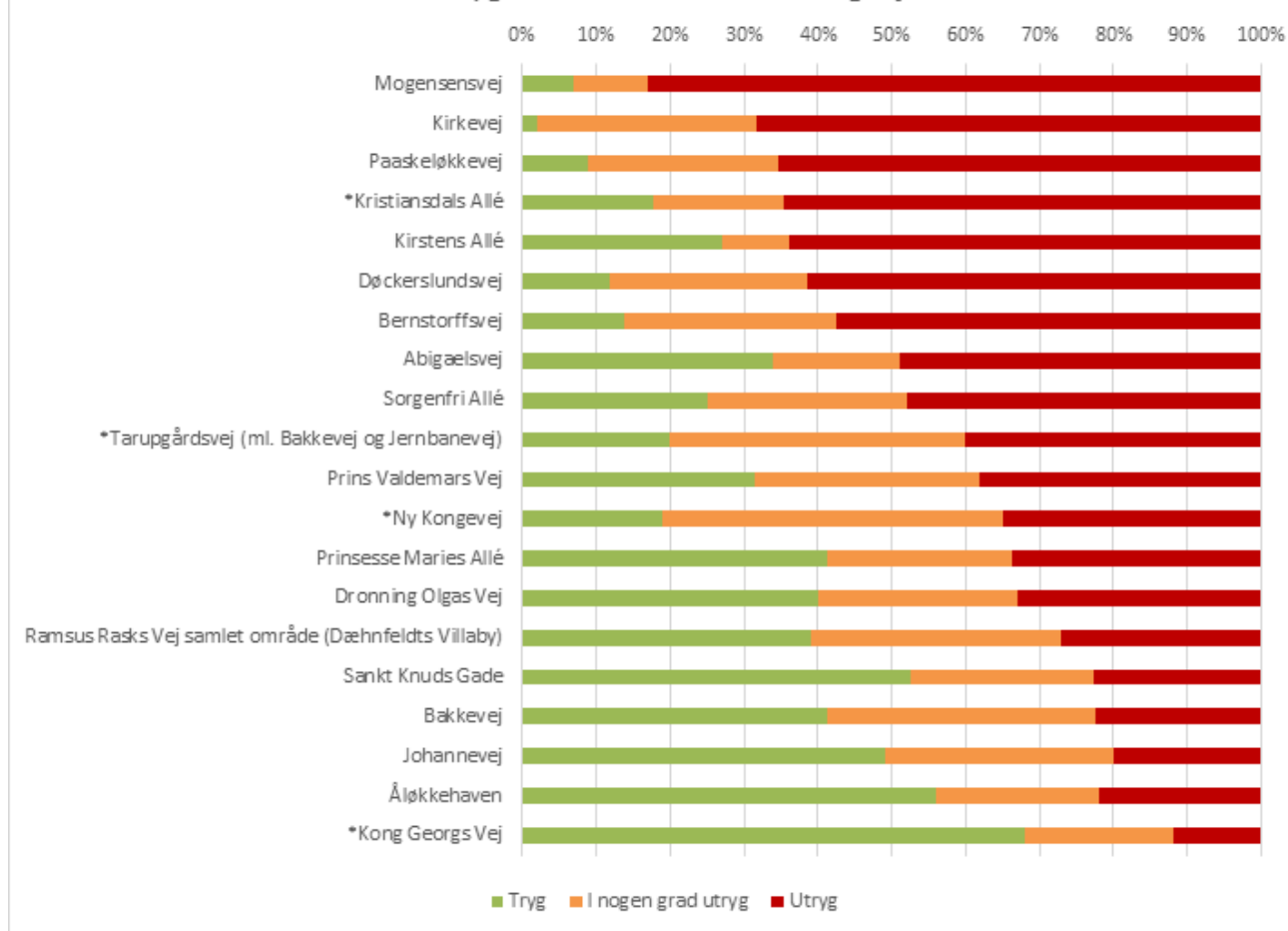
Der kan være enkelte boligveje, som VandCenter Syd har interesse i, i forbindelse med afledning af regnvand for at undgå oversvømmelser og overløb i kloaksystemet på boligvejene. Dette kan gøres i form af f.eks. LAR-bedsløsninger (lokal afledning af regnvand), som kan kombineres med hastighedsdæmpende løsninger. Et samarbejde i projektet kan have økonomiske og ressourcemæssige fordele, da disse fordeles mellem By- og Kulturforvaltningen og VandCenter Syd. Et samarbejde med VandCenter Syd vil dog kræve at beboerne er villige til f.eks. at afkoble fra kloaksystemet på boligvejene.

Problemstilling

Beboerne på de indmeldte boligveje har alle oplevelsen af høj fart eller gennemkørsel som et utryghedsskabende element. På enkelte boligveje er det parkeringsforholdene, der skaber utryghed. Nedenfor er hver boligvej skitseret.

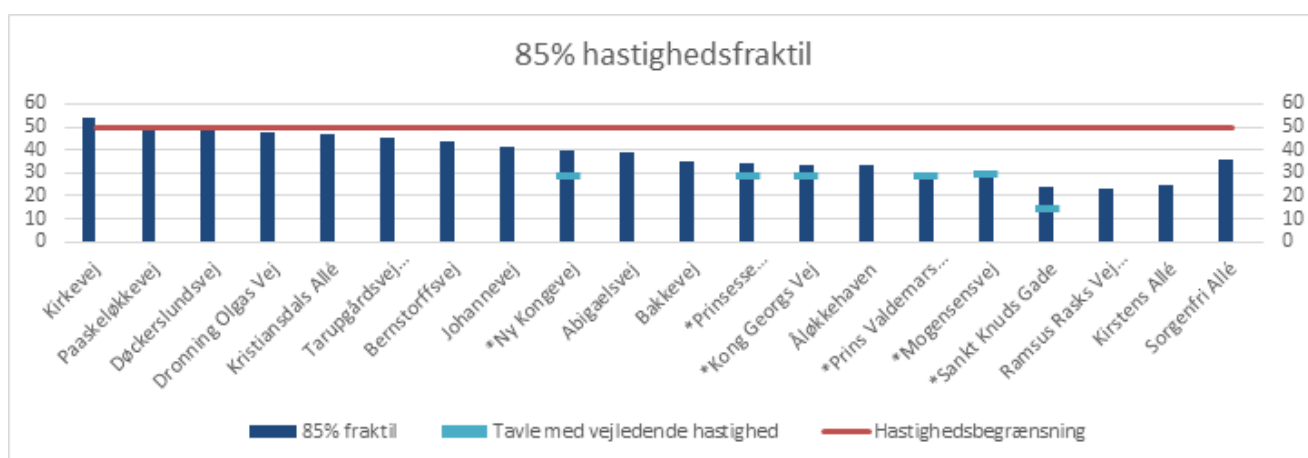
Grad af utryghed for de indmeldte boligveje 2022

*Skoleveje

En oversigt over hvilken hastighed 85% af køretøjerne på boligvejene kører med

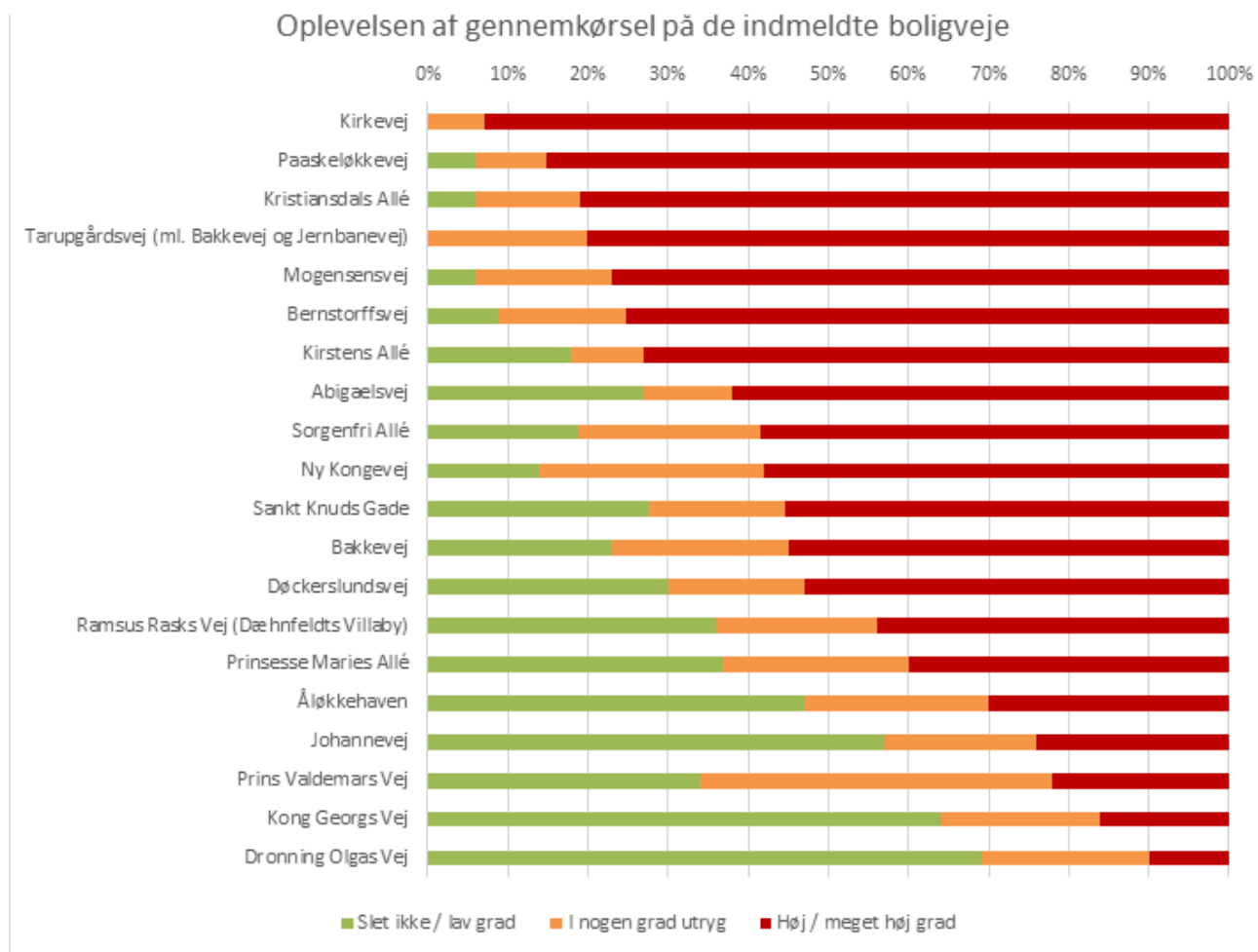
Nedenstående graf giver et visuelt billede af, hvilken hastighed 85% af køretøjerne på boligvejene kører under i forhold til hastighedsgrænsen og den vejledende hastighed (på boligveje der har disse). Nogle veje har bump med anbefalet hastighed.

*Boligveje med eksisterende hastighedsdæmpende tiltag i form af bump, chikaner og tavle med vejledende hastighed (Blå tavle).

En oversigt over beboernes oplevelse af gennemkørende trafik

Resultater fra en GPS-analyse viser, at der er en potentiel grad af gennemkørsel på flere af de indmeldte boligveje. Kun to boligveje havde en høj grad af potentiel gennemkørsel (Bernstorffsvej og Kirkevej). GPS-analysen er vejledende, da en GPS-analyse på mindre boligveje er usikker. Nedenstående graf viser en oversigt af beboernes oplevelser af gennemkørende trafik på boligvejen.

Prioriteret liste til udvælgelse

I nedenstående skema har forvaltningen angivet forslag til en prioriteret rækkefølge for udførelse af midlertidige hastighedsdæmpende tiltag. Udvalget kan vælge at vægte en prioritering anderledes. Forvaltningen vil udføre projekterne fra første prioritet og fortløbende til den økonomiske ramme er forbrugt i indeværende år.

Beskrivelse af hver enkel boligvej og beboernes ønsker for tiltag, samt trafiktællinger og resultater fra spørgeskemaerne og observationer kan findes i bilag 1.

Boligvej	85% kører med en hastighed på maks:	Høj andel af gennemkørende trafik.	Over 40% af beboere oplever tryghed	Over 40% af beboere oplever utryghed	Skolevej	Bemærkning
1) Kristiansdals Allé (Ellekærvej til Majas Allé)	47,3 km/t			x	x	

				hastighedsdæmpende tiltag
19)	Sankt Knuds Gade	24,3 km/t	x	Eksisterende hastighedsdæmpende tiltag og leg- og opholdszone zone.
20)	Bakkevej	34,8 km/t	x	Der er en børnehave på boligvejen.

Videre proces

Efter den politiske prioritering vil beboerne på de indmeldte boligveje modtage en orientering om beslutningen. Herefter vil den videre dialog fortsætte med beboerne på boligvejene, så det kan fastslås, hvilket hastighedsdæmpende tiltag, der er det endelige, der skal testes i tre måneder.

Den forventede testperiode for de hastighedsdæmpende tiltag forventes at kunne påbegynde i juni, således at evalueringen kan laves i efteråret.

En eventuel etablering af permanente tiltag forventes at kunne påbegynde ultimo 2022 eller primo 2023.

Økonomi

Sagen har ingen konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning.

Der er afsat 2,5 mio. kr. årligt i 2022, 2023 og 2024 fra rammen for Handlingsplanen for mobilitet og Byrum. 500.000 kr. er i 2022 afsat til lønkroner og 400.000 midlertidige hastighedsdæmpende tiltag, endelig er der 1,6 mio. kr., der kan anlægges for.

De midlertidige foranstaltninger forventes at kunne genbruges. Erfaring viser, at et permanent bump koster ca. 40-50.000 kr og en vejlukning med et bed koster ca. 100.000 kr. Priserne afhænger meget af lokale forhold, som vejbredde afvandringsforhold, behov for skiltning mv.

Afledt drift til tiltagene finansieres via den afsatte ramme til Trafikprojekter, når projekterne er afsluttet.

Bilag

Bilag 1_Datasamling_Tryghed på Boligveje 2022_bilag 1

Bilag 2_Billeder og grafer i større format_Tryghed på Boligveje 2022

Punkt 16: B-sag: Rugårdsvej 5-7 - Dispensation fra lokalplan

01.02.05-G01-19-22

Resume

A. Enggaard A/S har på vegne af P/S PKAE Ejendom søgt om dispensation fra lokalplan 0-849 til facadeændringer i form af etablering af en ny indgangsdør på Rugårdsvej 5 samt udskiftning af tre vinduespartier på Rugårdsvej 7. Ejendommen Rugårdsvej 3-7 er almindelig kendt som "Slagterigrunden".

Bygningerne på Rugårdsvej 5 og 7 er optaget som bevaringsværdige i kommuneplan 2020-2032 med henholdsvis SAVE-kategori 3 og 4.

Der er tidligere søgt om dispensation til de aktuelle facadeændringer, dog med anden udformning end de facadeændringer, der søges om i denne sag. Tidligere ansøgning blev forelagt By- og Kulturudvalget den 24. november 2020, hvor udvalget godkendte de nødvendige dispensationer til ændringerne.

By- og Kulturudvalget besluttede den 21. januar 2020 i forhold til kompetencefordelingsplanen, at sager om dispensationer fra lokalplaner, som er af principiel betydning for byens udvikling og udtryk, skal forelægges udvalget.

Effekt

Byudvikling med kvalitet

Projektet medvirker til at sikre god kvalitet i bygningerne med respekt for de bevaringsmæssige værdier og områdets industrielle historie.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. Der meddeles den nødvendige dispensation i forhold til ejers ønske om udskiftning af tre vinduespartier i den bevaringsværdige bygning på Rugårdsvej 7. Dispensation bør dog meddeles på vilkår, som beskrevet i sagsfremstillingen.
2. Der meddeles afslag på dispensation til etablering af en ny indgangsdør med faste sidestykker i siderne i den bevaringsværdige bygning på Rugårdsvej 5.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

A. Enggaard A/S har på vegne af P/S PKAE Ejendom søgt om dispensation fra lokalplan 0-849 til facadeændringer i form af etablering af en ny indgangsdør på Rugårdsvej 5 samt udskiftning af tre vinduespartier på Rugårdsvej 7. Ejendommen Rugårdsvej 3-7 er almindelig kendt som "Slagterigrunden".

Bygningerne på Rugårdsvej 5 og 7 er optaget som bevaringsværdige i kommuneplan 2020-2032 med henholdsvis SAVE-kategori 3 og 4.

Ejer har tidligere søgt om dispensation til de aktuelle facadeændringer, dog med anden udformning end de facadeændringer, der søges om i denne sag. Tidligere ansøgning om dispensation til facadeændringer i den bevaringsværdige bebyggelse på Rugårdsvej 3-7 blev forelagt By- og Kulturudvalget den 24. november 2020, hvor udvalget godkendte de nødvendige dispensationer til ændringerne. Der er efterfølgende søgt om byggetilladelse, og forvaltningen meddelte den 13. august 2021 byggetilladelse til ombygning af ejendommen.

Sagen bliver nu forelagt udvalget på ny, idet udfordringer med produktion af dele af det første fremlagte forslag har ført til ændringer i projektet. Det drejer sig dels om et ændret format på en ny indgangsdør dels om tre vinduespartier, der ønskes udført med sprosser fremfor ét stort stykke glas.

Kort og gadebilleder:

Ejendommen, Rugårdsvej 3-7, ses på luftfoto herunder (nord er opad). Rugårdsvej 5 er markeret med blåt og Rugårdsvej 7 med gult. Til venstre i billedet løber Jarlsberggade, mens Rugårdsvej løber nederst.

Herunder ses det oprindelige facadeudtryk af ejendommen Rugårdsvej 3-7:

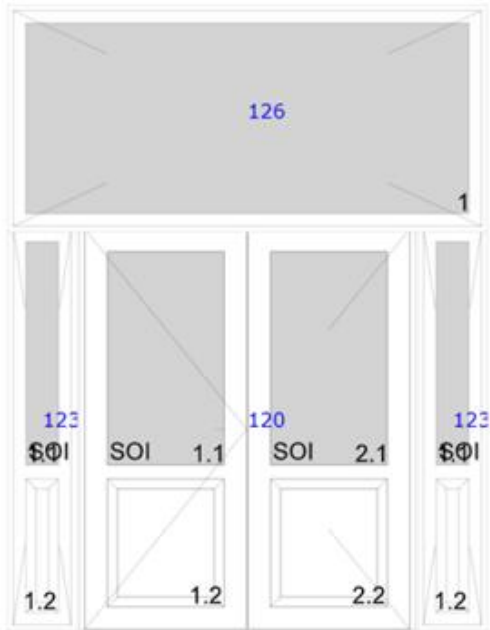

Herunder ses facadeændringen med ny indgangsdør på Rugårdsvej 5, der i forbindelse med tidligere ansøgning blev givet dispensation til. I dag er her diskotek/natklub, og det vil der fortsat være efter ombygningen. Det midterste vinduesparti, som er illustreret som dørparti på billedet nedenfor, ønskedes ændret til en dobbeltdør, der kan fungere som flugtvej. Over døren er et tværgående glasparti. (Der blev også i forbindelse med tidligere ansøgning givet dispensation til døren, der tilføjes i facaden på tilbygningen til venstre. Denne dør ønskes dog ikke ændret, hvor der ikke er søgt ny dispensation i forbindelse med nærværende sag).

Ejer skriver om ændringen vedr. ny indgangsdør:

Ved den aktuelle bredde bliver de to dørblade for brede til at kunne produceres eller håndteres. Der ønskes derfor at udføre dørene lidt smallere og supplere dørpartiet med faste sidestykker i begge sider. Dørbladene vil herefter være ca. 84 cm stykket, altså en døråbning på ca. 160 cm.

Herunder ses den nuværende bygningsfacade på Rugårdsvej 7.

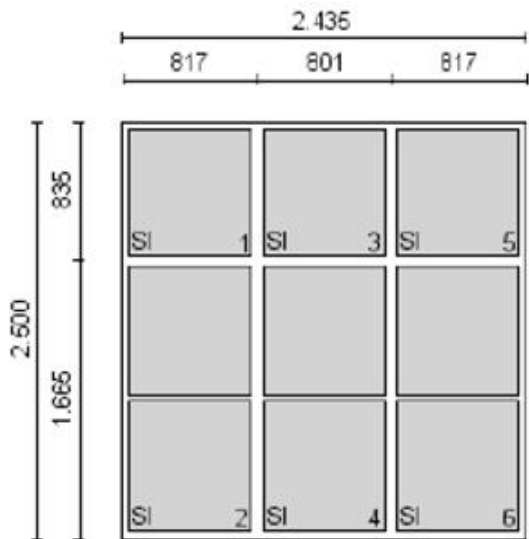
I dag er her primært kontorlejemål, og det vil der fortsat være efter ombygningen. Ombygningen ændrer på lejemålernes størrelse og tilføjer fællesfaciliteter såsom fællesrum og cykelværksted.

I første omgang omhandlede sagen ikke ændringer af de tre store vinduespartier, idet intentionen var at udskifte dem med tilsvarende om end uoriginale ruder i ét stort stykke glas.

Ejer skriver om ændringen vedr. tre vinduespartier:

Vinduer med store glas som de nuværende er ikke længere mulige at producere. Vinduer med store glas ønskes derfor erstattet med vinduer med sprosser – og dermed i stil med det oprindelige udtryk, hvor alle vinduer har været med sprosser.

Dispensationer

Ansøgers ønske om ændring af vinduesparti til en facadedør på Ruggårdsvej 5 samt ændring af tre vinduespartier i ét glas til tre vinduespartier med sprosser på Rugårdsvej 7 kræver dispensation fra lokalplanens afsnit 8.1, hvoraf følgende bestemmelse fremgår:

De på kortbilag 2 markerede bevaringsværdige bygninger må kun med tilladelse fra byrådet nedrives, ombygges eller på anden måde ændres.

Ejer ønsker at respektere ejendommens oprindelige udtryk og arkitektoniske stil og kun foretage facadeændringer, der bidrager til at skabe tidssvarende funktioner i de gamle slagteribygninger.

Forvaltningen vurderer, at etablering af facadedør med to faste sidestykker på Rugårdsvej 5 ikke er tilstrækkeligt indpasset i facadens udtryk. Dørens proportioner med de smalle sidepartier afviger fra de øvrige elementer på facaden. Sidepartierne er for smalle til at kunne bære både vinduesglas og fyldninger, så der anbefales et mere enkelt udtryk uden fyldninger – for eksempel sidepartier, der kun er i glas.

Forvaltningen vurderer, at udskiftningen af de tre vinduespartier på Rugårdsvej 7 sker i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser og med respekt for bygningernes bevaringsværdier. Den nye ændring supplerer og komplementerer bygningen og de eksisterende bygningsdetaljer - og vurderes i anden omgang at være bedre i tråd med bygningens oprindelige facadeudtryk.

Dispensation bør dog gives på vilkår om, at vinduer udføres i spinkle profiler i træ, som sikrer, at det samlede udtryk ikke bliver klodset.

Øvrige forhold

Naboorientering

Der er ikke foretaget naboorientering iht. Planlovens § 20 stk. 2, da facadeudtrykket på bygningerne ikke ændres væsentligt, hvorfor en orientering vurderes at være af underordnet betydning for omkringliggende naboer mv.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 17: B-sag: Nyt boligområde, Bellinge Fælled, etape 4 - Forslag til kommuneplantillæg nr. 39 og lokalplan nr. 6-1034 (boliger og service) til offentlig høring

01.02.00-P16-30-20

Resume

Forslag til kommuneplantillæg nr. 39 og forslag til lokalplan nr. 6-1034 er udarbejdet på baggrund af Odense Kommunes ønske om at imødekomme efterspørgslen på boligparceller i Odense Kommune. Den nye bebyggelse skal ligge i et område, der i kommuneplanen er udpeget til boligudbygning i perioden 2020-2023.

Med lokalplanen gives der mulighed for etablering af åben-lav og tæt-lav boligbebyggelse, der sikrer den videre udvikling af Bellinge Fælled, hvor etaperne 1-3 allerede er opført eller er under opførelse. Lokalplanen giver samtidig mulighed for opførelse af en dagligvarebutik samt en eventuel daginstitution, hvis et behov herfor vurderes nødvendigt.

Der har ikke været afholdt forudgående høring, da kommuneplantillægget kun omhandler en mindre ændring af kommuneplanen.

Forvaltningen har under planarbejdet belyst muligheden for at arbejde med mindre grundstørrelser ned til 500-650 m². Forvaltningen har med afsæt i en markedsdialog og med erfaringer fra tidligere udbud af grunde vurderet at i denne konkrete planlægning vurderes det ikke realiserbart. Forvaltningen vil ved en fremadrettet planlægning i for eksempel Skt. Klemens gå i en udvidet markedsdialog om muligheden for at realisere grunde i den størrelsesorden.

Effekt

Et sundere Odense

De kommende boliger vil ligge tæt op ad eksisterende stisystemer og blive koblet op på en kommende supercykelsti til Højme, hvilket giver gode muligheder for transport til fods og på cykel - både til det øvrige Bellinge og til Odense bymidte.

En storby i vækst

Udbygningen af det attraktive område Bellinge Fælled kan medvirke til, at flere ønsker at bosætte sig i Odense.

Byudvikling med kvalitet

Lokalplanen sikrer en variation af boligtyper med mulighed for blandede boformer, forskellighed i bygningstypologier og med nem adgang til store fælles grønne friarealer. Alle boliger etableres med egen have. Krav til bevaring af eksisterende beplantning og etablering af ny beplantning sikrer en gennemgående grøn struktur i hele området.

En klima- og miljøvenlig storby

Bebyggelsen er disponeret ud fra terrænets former og vandeveje. Hverdagsregn og ekstremregn ledes på overfladen via veje og friarealer til regnvandsbassiner og lavninger, som udformes og beplantes, så de fungerer som rekreative elementer i området.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender at forslag til kommuneplantillæg nr. 39 og forslag til lokalplan nr. 6-1034 offentliggøres i otte uger i henhold til planlovens bestemmelser.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod.

Sagsfremstilling

Baggrund

Forslag til lokalplan nr. 6-1034 omfatter fjerde etape af boligområdet Bellinge Fælled.

Byrådet besluttede den 20. juni 2018 at fremme udbygningen af lave boliger i de selvstændige forstæder og byens kant og fastholde kravet om at have minimumsbeholdninger af salgbare arealer. By- og Kulturforvaltningen besluttede den 1. december 2018 at fremrykke perspektivområdet Bellinge nord (4 etape) ved næstkommende kommuneplanrevision. Fjerde etape af Bellinge Fælled blev i forbindelse med Kommuneplan 2020 således fremrykket til udbygning allerede i perioden 2020-2023 med henblik på at kunne tilbyde nye grunde til salg.

Indenfor lokalplanområdet ligger tre private grunde med eksisterende boligbebyggelse. De øvrige arealer er ejet af Odense Kommune.

Af luftfoto nedenfor fremgår Bellinge Fælled etape 1-3 samt kommende etape 4.

Oversigtskort over den etapevise udbygning af Bellinge Fælled.

Principper for planlægningen

Bellinge Fælled er udbygget etapevis siden 2010 på baggrund af en række bæredygtige principper, der blev udarbejdet i forbindelse med strukturplanen Bæredygtig bebyggelse i Bellinge i 2010. Strukturplanen havde til formål at fastlægge grundstrukturen for en bæredygtig boligudbygning med henblik på at opfylde daværende miljø- og klimapolitik.

Strukturplanen blev udarbejdet med henblik på udvikling af de første etaper 1-3 af Bellinge Fælled set på luftfotoet ovenfor. Strukturplanen angiver, at området skal udvikles med afsæt i landskabets eksisterende strukturer og kvaliteter; at infrastruktur skal minimeres og bæredygtig transport understøttes; at vandhåndtering skal ske på overfladen og skabe rekreative værdier; at området skal fortættes ved udlæg af mindre grunde; at der skal være fokus på bæredygtige materialer og minimering af energiforbrug samt at lokale fællesskaber skal understøttes.

Lokalplanen for etape 4 bygger videre på principperne i strukturplanen og de foregående lokalplaner for det øvrige Bellinge Fælled.

Erfaringer fra tidligere etaper

Odense Kommune har som projektudvikler, grundsælger og som myndighed fået en række erfaringer fra udbygningen af Bellinge Fælled etape 1-3 og udviklingen af et bæredygtigt boligområde.

Forvaltningen vurderer, at følgende i området er lykkedes i forhold til opfyldelse af strukturplanens principper:

- Det er lykkedes at skabe en bebyggelse, hvor det er synligt, at landskabet har været styrende for områdets disponering. Dette ses blandt andet ved færden igennem de større fælles friarealer. Højdedrag har kig ud over landskabet og lavere terræn er forbeholdt grønne kiler og regnvandshåndtering.

- Der er synlig vandhåndtering langs veje, mellem husene og i fællesarealerne. Dette skaber rekreativ værdi og er identitetsskabende for området.
- Boliggader er etableret som lokale mødesteder og boligveje med knækkede vejforløb.
- Der er etableret blandede boligtyper i form af rækkehuse og parcelhuse, ejer- og lejeboliger og seniorbofællesskab.

Forvaltningen ser følgende udfordringer i forhold til opfyldelse af strukturplanens principper:

- Manglende variation i bebyggelsens arkitektoniske udtryk.
- Store fodaftryk pr. bolig og bebyggelsen er overvejende ét-plans typehuse.
- Større befæstelsesgrader end forventet, som øges over tid.
- Ingen eller ganske lidt synlig vandhåndtering på den enkelte matrikel.
- Mange lokale terræændringer - både inden for og imellem de enkelte grunde.

Forvaltningens konklusion er, at strukturplanen Bæredygtig bebyggelse i Bellinge har skabt en stærk struktur for området men ikke for selve bygningerne. Ved åben-lav bebyggelse etableres der hovedsageligt typehuse i ét plan med et stort grundplan, store garager og skure, hvilket efterlader begrænset areal til haver og beplantning. Der planeres fremfor, at der bygges ind i terrænet.

Forvaltningen har bragt erfaringerne med videre ind i planlægningen for etape 4. Fokus har været fortsat at sikre bebyggelsens disponering i forhold til landskabsværdier og vandveje. Der stilles yderligere krav til begrænsning af terrænbearbejdning på de enkelte grunde. Der sikres fortsat synlig vandhåndtering i området, og vejstrukturerne fastholdes med knækkede vejforløb på boligvejene og bilfrie boliggader ved tæt-lav bebyggelserne.

Nye bebyggelsestyper og særlige krav til ydre fremtræden

For at skabe en større variation i bebyggelsen og større diversitet i boligformer gives der i lokalplanen i udvalgte delområder mulighed for bebyggelsestyper, som ikke indgår i de foregående etaper af Bellinge Fælled, og der stilles i enkelte delområder krav om træfacader og tagbeplantning.

Således indeholder lokalplanen et delområde (delområde B5), som kan give mulighed for byggefællesskaber eller lignende levesteder, hvor åben-lav boliger skal etableres omkring et fælles opholdsareal centralt i bebyggelsen, og parkering skal foregå som samlet parkering ved indgangen til bebyggelsen. Der kan i det fælles opholdsareal placeres et fælleshus. Ved udstykning skal grundstørrelser være 500-650 m². Der åbnes op for at der også kan anvendes mere utraditionelle materialer som pudset ler- eller halmbyggeri.

Tæt-lav områderne nærmest vejadgangen fra Assensvej skal være områdets 'grønne entre'/velkomst. Derfor kræves der her grønne tage, træfacader og beplantning på facader. Taghældningen skal sikre, at de grønne tage kan ses fra terræn. Dagligvarebutikken i området ved Assensvej skal ligeledes etableres med træfacader, grønt tag og beplantning på facader og er derfor tiltænkt en dagligvarebutik med bæredygtig profil.

I forbindelse med planens udarbejdelse har forvaltningen desuden belyst muligheden for at arbejde med mindre grundstørrelser i lokalplanens delområde B3, således der stilles krav til en større fortætning af bebyggelsen, jævnfør nedenstående, end hvad der gør sig gældende i de øvrige områder til åben-lav indenfor lokalplanområdet:

- Forslag til alternativ bebyggelse i delområde B3

Lokalplanens delområde B3 er udlagt til åben-lav bebyggelse i 1-2 etager med grundstørrelser på 700-900 m².

Forvaltningen har for delområde B3 undersøgt et alternativt scenarie, hvor grundene er 500-650 m² og husene opføres i 1½-2 plan og placeres ud til en byggelinje mod vejen. Scenariet fremgår ikke af lokalplansforslaget, men det kan være et bæredygtigt alternativ til den typiske parcelhusstruktur, som ses for åben-lav-parcellerne i de øvrige etaper af Bellinge Fælled.

Det alternative scenarie giver mulighed for at etablere yderligere cirka 10 boliger indenfor delområdet, da der vil være en større grad af fortætning af husene. Bebyggelsen vil i den måde bygningerne placerer sig i forhold til hinanden være at sammenligne med de klassiske muremestervilla-kvarterer fra 1920'erne og -30'erne, med husene liggende side om side i 1½-2 etager, på smalle grunde med facaderne i samme byggelinje mod vejen. Med denne struktur vil boligerne være omgivet af mindre for haver, som sikrer et grønt udtryk mod boligvejen og længere haver bagom husene. Det alternative scenarie vil bidrage til at skabe større variation delområderne imellem.

På de mindste grunde vil der kunne opføres cirka 150 m² (bruttoetagemeter) boligbebyggelse, hvilket er cirka 20-30 m² mindre end hvad der typisk opføres i de foregående etaper af Bellinge Fælled. Ved valg af det alternative scenarie indenfor delområde B3 kan det betyde at grundene vil få en længere liggetid, end det tidligere har været tilfældet i området. Bellinge Fælled er et attraktivt område, hvor forvaltningens erfaring er, at der ikke er efterspørgsel på de mindre grunde. Forvaltningen har haft markedsdialog med typehusfirmaer, hvoraf størstedelen af firmaerne ønsker mulighed for at bygge étplans huse på cirka 175 m² med carport og overdækket terrasse på grunde på 700-900 m². Ønsket fra typehusfirmaerne begrundes i efterspørgsel fra kunderne.

Forvaltningens erfaring med salg af parcelhusgrunde i størrelsen 500-650 m² er begrænset primært til Bellinge Fælled - etape 1 og 2. Salg af grundene er sket i cirka samme takt som de større grunde. Den samlede erfaring er sammenholdt med efterspørgslen fra kunderne, herunder typehusfirmaerne, at grunde i størrelsen 700-900 m² foretrækkes. Grunde i størrelsen 500-650 m² blev derfor ikke indarbejdet i lokalplanen for Bellinge Fælled - etape 3.

Bilag med det alternative scenarie indtegnet i illustrationsplanen er vedlagt sagen.

For at synliggøre hvad det alternative scenarie betyder for grundens udnyttelse er bilag med illustration vedlagt sagen, som viser indretning af en grund på 650 m² ved opførelse af et typisk parcelhus på 180 m² og carport. Bilaget viser ligeledes indretningen af en grund på 500 m² ved fuld udnyttelse af grunden (bebyggelsesprocent 30) med carport. Her vil der maksimalt kunne bygges 150 m² bolig eksklusiv carport.

Forvaltningen har med afsæt i markedsdialogen med typehusfirmaerne og med erfaringerne fra tidligere udbud af grunde vurderet, at det i denne konkrete planlægning ikke er realiserbart at ændre grundstørrelserne til 500-650 m² i delområde B3. Forvaltningen vil ved en fremadrettet planlægning i for eksempel Skt. Klemens gå i en udvidet markedsdialog om muligheden for at realisere grunde i den størrelsesorden.

Afvigelse fra strukturplanens princip om fortætning

De øvrige områder til tæt-lav og åben-lav vil blive omfattet af bestemmelser, som muliggør samme bebyggelsestyper som i de foregående etaper af Bellinge Fælled. Der vil være mulighed for at bygge 1-2 etager, med enkelte variationer mellem delområderne.

Grundstørrelser for åben-lav parceller i området skal være 700-900 m².

Dog gives der i et enkelt delområde mulighed for udstykning i cirka 10 store parcelhusgrunde på 1.200-1.500 m², hvilket bryder med principperne fra foregående planlægning for Bellinge Fælled.

Grundstørrelserne på op til 1.500 m² vil være et særligt udbud i Odense Kommunes salg af parcelhusgrunde i Bellinge Fælled. Dette er for at imødekomme en umiddelbar aktuel efterspørgsel, som forvaltningen har erfaret der er i Bellinge. Det kan medvirke til at skabe variation i bebyggelsen og i beboersammensætningen i området.

For disse grunde gælder, at husene vil blive meget synlige fra de omgivende friarealer. Grundene skrånede mod den store regnvandssø vest for lokalplanens område. Lokalplanen indeholder derfor bestemmelser om, at bebyggelsen skal placeres øverst på skråningen, således haverne nærmest de fælles grønne arealer mod vest friholdes for byggeri, og oplevelsen af skråningen som et landskabeligt element i landskabet bevares. Terrænspring skal optages i soklen.

Detailhandel

På baggrund af undersøgelser af Bellinges detailhandel har By- og Kulturudvalget på møde den 24. september 2019 besluttet, at der i forbindelse med Bellinge Fælled etape 4 kan etableres en 1.200 m² dagligvarebutik til områdets lokale forsyning. Bellinges eksisterende butiksudbud fastholdes.

Der udlægges derfor i lokalplanen areal til detailhandel i form af en dagligvarebutik.

Supercykelsti

Odense Kommune er i gang med at udbygge nettet af supercykelstier, herunder en realisering af en supercykelsti fra Bellinge Fælled til Gammel Højmevej/Holkebjergvej. Etablering af supercykelstien er en del af Odense Kommunes Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2024, #27 Flere supercykelstier.

Supercykelstiforbindelsen fra Bellinge Fælled til Gammel Højmevej/Holkebjergvej blev i forbindelse med revisionen af handlingsplanen i efteråret 2021 tilføjet prioriteringslisten således strækningen prioriteres højt. Strækningen kobler sig på den allerede etablerede supercykelsti fra centrum til Holkebjergvej, og den vil således sikre, at eksisterende og kommende udbygning af Bellinge Fælled betjenes med cykelforbindelser af høj kvalitet og prioritet.

Lokalplanen udlægger areal til etablering af supercykelstien igennem lokalplanområdet.

Bevaringsværdige ejendomme

I området ligger tre fritliggende ejendomme, som alle er registreret som bevaringsværdige.

Lokalplanen giver mulighed for nedrivning af Assensvej 59, beliggende på matrikel 25b, Bellinge By, Bellinge, med bevaringsværdi SAVE 4. Ejendommen og dennes bevaringsværdi er i forbindelse med lokalplanlægningen blevet vurderet af Odense Bys Museer. Boligen er en aftægtsbolig til gården Kjærsgaard. Gården vurderes ikke at have væsentlige bevaringsværdier, og aftægtsboligen er som type ikke sjælden. Områdets fremtidige anvendelse til boligformål kræver etablering af en støjvold mod Assensvej, hvor boligen er beliggende. Det er i forbindelse med planlægningen blevet vurderet, om bygningen kan bevares, samtidig med at fremtidige støjhensyn varetages. Dette er ikke vurderet muligt på en hensigtsmæssig måde, og lokalplanen muliggør derfor nedrivning af ejendommen.

De to øvrige ejendommene vil med lokalplanen blive omfattet af bevarende bestemmelser.

Afledte udgifter

- I forbindelse med vedtagelse af lokalplanen, vil der blive ansøgt om frigivelse af midler til byggemodning af Odense Kommunes arealer, herunder supercykelstien indenfor lokalplanens område, samt til opkobling af lokalplanområdets stier med stisystemer beliggende vest for lokalplanens område.
- Hvis lokalplanen vedtages endeligt, vil der i den forbindelse blive redegjort for finansiering af byggemodning under jordforsyningsrammen. Der vil samtidig blive redegjort for eventuelle skattefinansierede anlægsinvesteringer.

Forslag til lokalplan

Lokalplanen omfatter et område på knap 34 hektar beliggende mellem Assensvej mod syd og Lettebækken mod nord. Mod vest afgrænses området af den allerede bebyggede del af Bellinge Fælled (etape 1-3) og mod øst af marklandskaber og spredt bebyggelse.

Se afgrænsningen af lokalplanområdet nedenfor.

lokalplansforslaget omfatter udstykninger for rækkehuse og parceller til samlet cirka 100 åben-lav boliger og 90 tæt-lav boliger, og det giver mulighed for opførelse af en enkelt dagligvarebutik på op til 1.200 m². I et delområde gives der mulighed for at etablere enten tæt-lav boliger eller en daginstitution, hvis et behov herfor vurderes nødvendigt.

Områdets fremtidige disponering tager afsæt i eksisterende landskabskarakterer ved at bibeholde eksisterende terrænforhold i videst muligt omfang og bevare områdets diger samt større og karaktergivende beplantninger. Dette skal bidrage til områdets grønne kvaliteter, når området udbygges.

Områdets vandhåndtering tager ligeledes afsæt i områdets naturlige terrænforhold, således naturlige lavninger benyttes til opsamling af både hverdagsregn og ekstremregn. Disse vil sammen med et system af render, grøfter og lignende strømningsveje sikre, at regnvandshåndteringen bliver et synligt og rekreativt element i områdets fremtidige udvikling. Regnvandshåndteringen vil indgå som en del af områdets friarealer, der både vil indeholde plads til leg, ophold og rekreation, og ny beplantning vil supplere områdets eksisterende beplantning med øget variation, biodiversitet og læ.

Områdets bebyggelser vil fremstå med en variation delområderne imellem, mens der inden for udvalgte delområder vil være mere specifikke arkitektoniske udtryk til understøttelse af områdets bæredygtige og grønne profil, herunder for eksempel grønne tage og træ på facader.

Vejadgang sker fra Assensvej. Områdets trafik vil håndteres primært via fordelingsvejen Bronzevej, der også betjener etaperne 1-3, der allerede er udbygget eller er i gang med at blive udbygget. Fra Bronzevej etableres mindre boligveje omkring parcelhuse og bilfrie boligkvarterer omkring rækkehusbebyggelser.

Lokalplanen sikrer et sammenhængende stinetsværk, der skal bidrage til den rekreative brug af området. Dette skal understøtte områdets bæredygtige mobilitet og skabe sikre trygge forbindelser for bløde trafikanter til blandt andet skole og idrætsfaciliteter udenfor området. Centralt igennem området løber en supercykelsti, der indrettes til fællessti for både cyklister og fodgængere.

Etablering af støjvolde langs Assensvej skal sikre, at nye boliger ikke støjbelastes. Støjvolde udformes med et landskabeligt udtryk og vil indgå som en del af områdets grønne struktur.

Dele af bebyggelsen ligger, jævnfør naturbeskyttelseslovens § 17, indenfor skovbyggelinje fra fredskov beliggende syd for Assensvej. Det betyder, at der ikke uden dispensation kan opføres ny bebyggelse inden for skovbyggelinjen, med mindre der er grundlag for at reducere skovbyggelinjen. Skovbyggelinjen vil blive søgt reduceret i forbindelse med fremlæggelse af lokalplansforslaget.

Med vedtagelse af lokalplanen overføres området fra landzone til byzone.

Forslag til kommuneplantillæg

Lokalplansforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2020-2032. Jævnfør planloven skal kommuneplanen redegøre for håndtering af afværgeforanstaltninger i forbindelse med klimatilpasning. Der er derfor udarbejdet forslag til kommuneplantillæg, der beskriver, hvordan der i lokalplanen skal sikres afværgeforanstaltninger i tilfælde af ekstreme regnhændelser af hensyn til områdets sikring mod oversvømmelse.

Forvaltningens vurdering af planforslagene

Lokalplansforslaget viderefører de bæredygtige principper fra de tidligere etaper af Bellinge Fælled, samtidig med at lokalplanen giver mulighed for nye boligformer og stiller krav til bygningernes ydre fremtræden, således der sikres variation imellem delområderne.

Lokalplanen sikrer, at områdets eksisterende landskabsværdier og grønne kvaliteter fastholdes. Grønne kiler igennem området samt disses udformning med beplantning, indretning og stier sikrer områdets rekreative værdi. Bevaringsværdige diger og grønne hegn integreres med områdets friarealer og stiforbindelser, således at de indgår som grønne karakterskabende elementer i planen. Der stilles krav til etablering af beplantning på private og fælles arealer, herunder etablering af vejtræer langs Bronzevej.

Området er disponeret med afsæt i det naturlige terræn og med fokus på at minimere terrænændringer. Regnvand håndteres på overfladen og føres til regnvandsbassiner og lavninger, og lokalplanen sikrer med bestemmelser om indretning en rekreativ brug af disse.

Miljøvurdering

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at planforslagene ikke medfører væsentlige indvirkninger på det omkringliggende miljø. Det betyder, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Lovgrundlag

- Forslag til lokalplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 5.
- Forslag til kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 4.
- Screening for miljøvurdering er gennemført i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af aktuelle projekter (VVM).

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget kan:

- Vælge at vedtage planforslagene og fremlægge dem i offentlig høring i minimum otte uger (forvaltningens indstilling).
- Vælge at komme med ændringer til lokalplansforslaget, så delområde B3 ændres fra åben-lav bebyggelse i 1-2 etager med grundstørrelser på 700-900 m² til åben-lav bebyggelse i 1½-2 etager med grundstørrelser på 500-650 m², hvorefter lokalplansforslaget sendes i høring. Alternativt kan lokalplansforslaget med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Vælge at komme med andre ændringer til lokalplansforslaget, som kan indarbejdes af forvaltningen, hvorefter lokalplansforslaget sendes i høring. Alternativt kan lokalplansforslaget med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Vælge ikke at vedtage planforslagene til offentliggørelse, hvorved der ikke kan etableres boliger og service på arealerne for Bellinge Fælled – etape 4.

Den videre proces

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Forslag til Lokalplan nr. 6-1034 Bellinge Fælled - etape 4

Forslag til kommuneplantillæg nr. 39

Bilag. Alternativt scenarie delområde B3 i illustrationsplan

Bilag. Scenarier udnyttelse af grundstørrelser 500 og 600 m²

Punkt 18: B-sag: Boligbebyggelse på Islandsgade 16, Østerbro. Forslag til kommuneplantillæg nr. 14 og forslag til lokalplan nr. 2-1026 til offentlig høring.

01.02.00-P16-27-20

Resume

Forslag til kommuneplantillæg nr. 14 og forslag til lokalplan nr. 2-1026 er udarbejdet for at muliggøre Fyns Almennyttige Boligselskab's ønske om at opføre cirka 39 almene boliger i form af både ungdoms- og familieboliger på Islandsgade 16 på Østerbro.

By- og Kulturudvalget besluttede på mødet den 18. maj 2021 at igangsætte to ugers forudgående høring og dermed planlægning for boligbebyggelse på Islandsgade 16.

Der indkom i høringsperioden tre høringssvar, som er samlet i en hvidbog. Høringssvarene handler primært om den nye bebyggelses indpasning i forhold til omgivelserne, bekymringer omkring skygge- og indbliksgener for nærmeste naboer samt parkeringsforhold i området.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Østerbro har været gennem en større områdefornyelse i 2012-2016 og flere erhvervsgrunde i kvarteret omdannes nu til boliger. Med planlægningen gives der mulighed for, at der kan etableres nye, billige og bynære boliger. Dermed understøttes udviklingen af en mangfoldig by med variation i boligtyper og beboersammensætning.

Byudvikling med kvalitet

Planområdet ligger attraktivt på Østerbro – forholdsvis tæt på Odense bymidte og Odense Banegård Center. Planlægningen sikrer en tilpasning af den nye bebyggelse med hensyn til skala og arkitektur i forhold til de omkringliggende boligbebyggelser. Forvaltningen vurderer, at lokalplanforslaget lever op til arkitekturstrategiens og kommuneplanens rammer for god kvalitet med tilhørende grønne udearealer.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at forslag til kommuneplantillæg nr. 14 og forslag til lokalplan nr. 2-1026 offentliggøres i 8 uger i henhold til planlovens bestemmelser.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Planforslagene er udarbejdet på baggrund af Fyns Almennyttige Boligselskab's ønske om at opføre cirka 39 almene boliger i form af to bygninger i hver 3½ etage med et samlet etageareal på cirka 2.100 m² på ejendommen Islandsgade 16.

Ejendommen har tidligere været anvendt til erhverv og er i kommuneplanen udlagt til erhverv i form af lettere industri og håndværksvirksomheder. Derfor forudsætter ønsket om opførelse af boliger både et kommuneplantillæg og ny lokalplan.

By- og Kulturudvalget besluttede på udvalgsrådet den 18. maj 2021 at igangsætte lokalplanlægning og udarbejdelse af kommuneplantillæg for boligbebyggelse på Islandsgade 16. Forvaltningen har taget bemærkningerne fra den forudgående høring med i den videre planlægning, således at høringssvarene kan besvares i forbindelse med denne sag.

Planområdet

Planområdet er afgrænset af Islandsgade mod syd og mod vest og nord af den såkaldte Jernbanesti, som er en stiforbindelse etableret på et nedlagt jernbanespor. Nord og øst for planområdet ligger den tidligere Coop-grund, hvor der er opført etage- og rækkehusbebyggelse. Planområdet har et areal på 2.179 m² og er afgrænset som vist på luftfoto nedenfor.

Luftfoto med afgrænsning af lokalplanområdet.

Der er væsentlige terrænforskelle i området. Der er en højdeforskel fra planområdet og ned til terræn nord og øst for grunden på cirka 3 meter. Planområdet er omkranset af en teglmur i afgrænsningen mod nord, nordvest og øst samt en række af træer, som står lige uden for planområdets afgrænsning mod nord og øst (se billeder nedenfor).

Billedet til venstre viser jernbanestien nord for planområdet, og billedet til højre viser lokalplanområdets afgrænsning mod øst.

Umiddelbart syd for planområdet på den anden side af Islandsgade ligger eksisterende boligbebyggelse i 2½ etage i røde tegl. Længere mod sydøst på Islandsgade ligger boligbebyggelse i 3½ etage med facader i gule tegl og med rødt tegltag (se billeder nedenfor).

Billederne viser nuværende bebyggelse på modsatte side af Islandsgade i forhold til lokalplanområdet.

Vest for planområdet ligger en ejendom med bebyggelse i 1-2 etager, som rummer et træningscenter.

Forslag til lokalplan

Lokalplanen giver mulighed for, at der kan opføres to selvstændige bygninger til boligformål i 3 etager med udnyttet tagetage og i en højde på maksimalt 16,5 meter.

Lokalplanen sikrer, at ny boligbebyggelse placeres således, at der tages hensyn til boligerne nord og øst for planområdet - både i forhold til skygge og indblik. Dette sker ved, at den ene bygning skal placeres mod syd, langs med Islandsgade og med indgang fra gaden. Derved trækkes denne bygning også længst muligt tilbage fra skråningen mod nabobebyggelsen i nord. Den anden bygning skal placeres længst mod vest for tilsvarende at opnå størst mulig afstand til nabobebyggelsen i øst.

Bebyggelsen skal udføres med facader i tegl og med saddeltag i tegl eller som ståltag. Bebyggelsen skal fremstå i rød eller rødbrunlig nuance, som sikrer en samhørighed til den nuværende boligbebyggelse, som ligger lige syd for planområdet. Mindre dele af facaden kan fremstå i andre materialer som for eksempel træ samt dækkes med beplantning.

Forslag til kommuneplantillæg

lokalplansforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2020 med hensyn til anvendelse og højde. Der er derfor udarbejdet forslag til kommuneplantillæg nr. 14, der opretter et nyt rammeområde svarende til lokalplanområdet. I det nye rammeområde fastsættes bestemmelser for områdets anvendelse til boligformål, bebyggelsens højde og etageantal i overensstemmelse med det, lokalplanen muliggør.

Forvaltningen har afholdt en forudgående høring i perioden den 20. maj 2021 til den 4. juni 2021 for at indhente idéer og forslag til den kommende planlægning. I løbet af høringsperioden indkom tre høringssvar.

De indkomne høringssvar omhandler følgende:

- Bebyggelsens indpasning i omgivelserne
- Skygge- og indbliksgener
- Parkeringsforhold

By- og Kulturforvaltningens vurdering af de indkomne høringssvar

Bebyggelsens indpasning i omgivelserne

I et enkelt høringssvar udtrykkes der bekymring for, om bebyggelse i 3½ etage passer ind i området.

Forvaltningens vurdering er, at den planlagte boligbebyggelse i 3½ etage vil passe ind i området i forhold til den omkringliggende boligbebyggelse langs Islandsgade med hensyn til skala og arkitektur. Den nuværende boligbebyggelse i området varierer fra 2½ etage til 3½ etage med høj kælder og er udført i henholdsvis røde og gule tegl og med saddeltag. Den nye bebyggelse vil blive udført med saddeltag som den nuværende boligbebyggelse i området, og skal udføres med facader i tegl og i røde eller rødbrunlige nuancer. Forvaltningen vurderer derfor, at lokalplanen sikrer, at den nye bebyggelse er tilpasset den omgivende bebyggelse i forhold til etageantal, tagform, farve og materialer.

Skygge- og indbliksgener

I to høringssvar udtrykkes der bekymring for skygge- og indbliksgener til omgivende bebyggelse.

Forvaltningens vurdering er, at den valgte placering af byggefelter/ny bebyggelse tager mest muligt hensyn til den omgivende bebyggelse i forhold til skygge- og indblik. Den nye bebyggelse (byggefelterne) er placeret med henblik på at tage hensyn til boligerne nord og øst for grunden – både i forhold til skyggegener og indblik, idet naboområderne mod nord og øst ligger lavere i terrænet (cirka tre meter) end planområdet. Dette er belyst ved studier af sol- og skyggeforhold samt af indkigsforhold. I forhold til den nuværende bebyggelse syd for planområdet er disse placeret med gavle med vinduer mod Islandsgade. Der vil være en afstand på minimum 24 meter mellem ny bebyggelse i planområdet og nuværende bebyggelse på modsatte side af Islandsgade. Der er tale om en bymæssig bebyggelse, hvor det er almindeligt, at bebyggelse ligger overfor hinanden, og at der derfor er en grad af indkig. Forvaltningen vurderer, at afstanden mellem bebyggelsen er inden for det acceptable af, hvad man kan forventes at måtte tåle i et sådant område.

Parkeringsforhold

I to høringssvar spørges der ind til parkeringsforholdene for området.

Forvaltningen kan oplyse, at lokalplanen sikrer, at der anlægges et tilstrækkeligt antal parkeringspladser på egen grund i overensstemmelse med kommuneplanens krav hertil. Det vil sige, at den nye bebyggelse har parkering på egen grund.

Forvaltningens vurdering af planforslagene

Forvaltningen vurderer, at planlægningen vil give mulighed for opførelse af boligbebyggelse på en attraktiv placering i forhold til Odense bymidte samt Odense Banegård Center og med god cykelforbindelse hertil i form af jernbanestien.

Forvaltningen vurderer, at den planlagte boligbebyggelse vil passe ind i området i forhold til den omkringliggende bebyggelse med hensyn til skala og arkitektur. Forvaltningen vurderer, at der med den valgte placering af byggefelter/ny bebyggelse er taget mest muligt hensyn til den omgivende bebyggelse i forhold til skygge- og indblik.

Forvaltningen vurderer, at forslaget til lokalplan lever op til arkitekturstrategiens og kommuneplanens retningslinjer for god kvalitet i byfortætningen med tilhørende grønne udearealer. Planen lever op til kommuneplanens biofaktorkrav.

Miljøvurdering

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at planforslagene ikke medfører væsentlige påvirkninger på det omkringliggende miljø. Det betyder, at der ikke udarbejdes miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Lovgrundlag

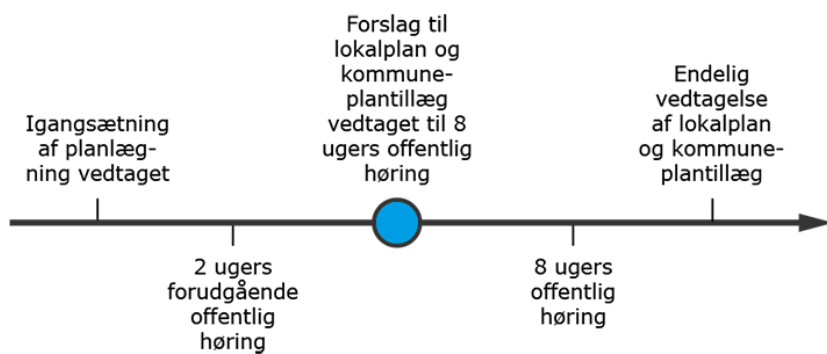
- Forslag til lokalplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 5.
- Forslag til Kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til planloven kapitel 4.
- Screening for miljøvurdering er gennemført i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af aktuelle projekter (VVM).

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget kan:

- Vælge at vedtage planforslagene og fremlægge dem i offentlig høring i minimum otte uger (forvaltningens indstilling).
- Vælge at komme med ændringer til lokalplansforslaget, som kan indarbejdes af forvaltningen, hvorefter lokalplansforslaget sendes i høring. Alternativt kan lokalplansforslaget med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Vælge ikke at vedtage planforslagene til offentliggørelse, hvorved projektet ikke kan realiseres, og området vil kunne anvendes til erhverv i tråd med den gældende kommuneplanramme for området (der er ikke nogen gældende lokalplan for området).

Den videre proces

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Hvidbog forudgående høring_Islandsgade 16

Forslag Kommuneplantillæg nr. 14 Boliger ved Islandsgade

Forslag til lokalplan nr. 2-1026 Islandsgade

Punkt 19: B-sag: Forslag til kommuneplantillæg nr. 36 og forslag til lokalplan nr. 0-1031 Nørrehus - udsat fra mødet den 9. marts 2022

01.02.00-P16-31-20

Resume

By- og Kulturudvalget behandlede sagen på møderne den 23. februar 2022 og den 9. marts 2022, og besluttede at udsætte sagen med henblik på yderligere belysning af det samlede arkitektoniske udtryk, som også indbefatter bebyggelsen, der ikke er omfattet af den byggeretsgivende lokalplan.

Der vil på mødet blive redegjort nærmere for disse forhold.

Denne sag handler om planlægningen for et blandet bolig- og erhvervsområde mellem Ejlskovsgade, Lerchesgade og Thomas B. Thriges Gade.

Forslag til kommuneplantillæg nr. 36 og forslag til lokalplan nr. 0-1031 er udarbejdet på baggrund af et ønske fra bygherren NIAM, som ønsker at omdanne det nuværende område til et blandet bolig- og erhvervsområde. Planforslagene skal nu sendes i høring. Planen er til dels en rammelokalplan og til dels en byggeretsgivende lokalplan.

By- og Kulturudvalget besluttede på mødet den 7. december 2021 at igangsætte to ugers forudgående høring og dermed planlægningen for et blandet bolig- og erhvervsområde. Der er indkommet to høringssvar, som er samlet i en hvidbog. Det ene høringssvar omhandler forbindelser til banegården, mens der i det andet gøres indsigelser mod planlægningen i forhold til trafik, støj, diversitet i områder og højde.

Effekt

Byudvikling med kvalitet

Planområdet ligger attraktivt i Nørrebro - tæt ved havnen og Odense bymidte. Forvaltningen vurderer, at lokalplanforslaget lever op til arkitekturstrategiens og kommuneplanens retningslinjer for god kvalitet med tilhørende grønne udearealer. Lokalplanforslaget bidrager til at realisere helhedsplanen for Nørrebro.

En storby med blandede og velfungerende bydele

Planen kan være med til at understøtte bydelens udvikling til en blandet og velfungerende bydel med både boliger og erhverv.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at forslag til kommuneplantillæg nr. 36 og forslag til lokalplan nr. 0-1031 for blandet bolig og erhverv - Nørrehus, offentliggøres i otte uger i henhold til planlovens bestemmelser.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Forslag til kommuneplantillæg nr. 36 og forslag til lokalplan nr. 0-1031 for bolig- og erhvervsområde - Nørrehus er udarbejdet på baggrund af et ønske fra en privat bygherre og i overensstemmelse med den politisk vedtagne udviklingsplan for Nørrebro.

Området rummer i dag Tietgenskolen og blandede funktioner som fitnesscenter og forskellige erhvervsvirksomheder. Vest for området ligger Storms Pakhus, mod nord ligger statens ejendom, hvor Bygningsstyrelsen ønsker at opføre et nyt kontorbyggeri i op til 6 etager, mens HF og VUC er beliggende syd for.

Forslag til kommuneplantillæg

Lokalplanen er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2022-2032 vedrørende områdets anvendelse. Området er i dag udlagt til offentlige formål. Der er derfor udarbejdet forslag til kommuneplantillæg nr. 36 for området.

Området er udlagt som 1. prioritet i kommuneplanens rækkefølgeplan, og det kan dermed umiddelbart udbygges med boliger, når der foreligger et plangrundlag.

Med kommuneplantillæg nr. 36 muliggøres blandet bolig og erhverv i hele lokalplanområdet samt matrikel 500a Åløkkegård Hgd., Odense Jorder, som i dag anvendes til liberalt erhverv.

Der har været afholdt forudgående høring i perioden den 9. december 2021 til den 5. januar 2022, hvor der indkom 2 høringssvar.

Det ene høringssvar fra DSB Ejendomme omhandler forbindelser til banegården.

Det andet høringssvar fra to borgere i området omhandler bekymringer om forøget trafik og støj, for høje byggehøjder, og at området vil miste sin diversitet.

Forvaltningens vurdering af høringssvarene

Området er via Thomas B. Thriges Gade og Byens Bro koblet tæt op på banegården. Rammen muliggør både boliger og erhverv. Nørrebro-området vil fortsat indeholde offentlige institutioner, som området i dag er udlagt til. Den nye anvendelse til blandet bolig og erhverv giver ikke mulighed for udlæg af støjende virksomheder, og det forventes, at vejnettet kan håndtere den øgede trafik.

Lokalplanområdet og den nye kommuneplanramme fremgår af nedenstående luftfoto.

Lokalplanområdet er vist med rødt. Med sort ses afgrænsningen af den byggeretsgivende del. Med gult ses det område, der sammen med lokalplanområdet udlægges til blandet bolig og erhverv i en ny kommuneplanramme.

Forslag til lokalplan

Lokalplanen er opdelt i to etaper - en byggeretsgivende del og en rammedel. Den byggeretsgivende del giver mulighed for at opføre bebyggelse i 3-6 etager til blandet bolig og erhverv.

Lokalplanområdet udgør i alt cirka 25.500 m², hvoraf den byggeretsgivende del har et areal på cirka 13.500 m². Lokalplanen gengiver en illustration af byherres vision for området og viser en mulig løsning for hele lokalplanområdet.

Lokalplanen sikrer, at parkering sker i kælder under bebyggelsen. Dermed gives der mulighed for at udvikle et område uden biltrafik med gode tilgængelige byrum og gårdrum, åbne facader til erhverv og gode stiforbindelser igennem området.

Lokalplanen fastsætter, at bebyggelsen skal udføres som to karréer med åbne indre grønne gårdrum. Bygningerne mod Ejlsskovsgade og Lerchesgade skal i stueetagen indrettes med hovedsageligt udadvendte funktioner som caféer, mindre butikker, serviceerhverv, sundhedserhverv samt kontorerhverv, mens de øvrige etager skal indrettes til boliger.

Lokalplanen sikrer, at bydelen vil blive indrettet med gennemgående forbindelser og passager samt byrum, der inviterer offentligheden indenfor i bydelen. Karrébebyggelsen langs Ejlsskovsgade trækkes lidt tilbage på grunden, så der opstår et forområde med gode opholdsområder langs gaden. Området ud mod Lerchesgade forskydes, og der etableres et trappeanlæg, hvorved der opstår et større fortovsområde, som giver gode opholdsmuligheder med plads til nye caféer og butiksliv.

Bebyggelsen etableres med tegl, og særligt for facadeudtrykket er en fremtrukken gridstruktur ved byggeriets hjørner og mod Lerchesgade.

På tagene kan der etableres tagterrasser og orangerier.

Lokalplanen indeholder bestemmelser, der sikrer, at byrummene indpasses i det bymæssige landskab, herunder med samme teglbelægning som på Ejlskovsgade.

Vejadgangen til p-kælderen vil ske fra nord. Tilkoblingen til det overordnede vejnet forventes via Lerchesgade. Dog vil den eksisterende overkørsel til Ejlskovsgade fastholdes som adgang til eksisterende bilparkering på terræn og begrænset ærindekørsel.

Byggeri i rammedelen

Lokalplanens rammedel indeholder eksisterende byggeri - "slangen". Området er taget med i lokalplanen, da det blandt andet skal bruges til at håndtere regnvand for det samlede lokalplanområde. Lokalplanen fastsætter dog ikke byggeretsgivende bestemmelser for byggeri i dette område og således heller ikke bestemmelser for "slangens" udformning eller udseende. Uanset, om lokalplanen for dette område ville være byggeretsgivende, medfører en lokalplan ikke handlepligt. Det vil sige, at bygherre ville have nogen pligt til at ændre bebyggelsen.

Bygherre har dog redegjort for sine fremtidige overvejelser for bygningerne. Bygherre forventer ikke, at bygningerne rives ned foreløbig, men at bygningerne transformeres og udvikles eksempelvis med nye vinduer, døre, facadeændringer og ekstra tagetager. Ligeledes forventer bygherre, at der på sigt sker indvendige ombygninger og arbejdes med begrønning og med udemiljøerne. Herudover ønsker bygherre på sigt at opføre en bygning på hjørnet af Thomas B. Thriges Gade og Ejlskovsgade. Ny bygning på hjørnet og flere tagetager vil dog kræve udarbejdelse af byggeretsgivende lokalplan. Lokalplanen er ikke byggeretsgivende for dette område, da bygherre ikke er tilstrækkeligt afklaret med, hvad der på længere sigt skal ske i området og for at sikre, at der ikke sættes for mange boliger på markedet på en gang.

Forvaltningens vurdering af planforslagene

Forvaltningen vurderer, at planerne vil give mulighed for udvikling af en ny bydel med en attraktiv placering tæt på havnen, Odense bymidte og Odense Banegård Center. Forvaltningen vurderer, at forslaget til lokalplanen er i tråd med den vedtagne Udviklingsplan for Nørrebro og understøtter visionen om en levende bydel med nye bymæssige funktioner, forbindelser, byrum og grønne gårdrum.

Projektet blev på et tidligt stadie forelagt Arkitekturrådet, som anbefalede mellem fire-seks etager og et fokus på åbenhed, forbindelser i området og byrum - særligt mod Lerchesgade. Det er forvaltningens vurdering, at disse anbefalinger er indarbejdet i planen.

Forvaltningen vurderer, at forslaget til lokalplan lever op til arkitekturstrategiens og kommuneplanens retningslinjer for god kvalitet i byfortætningen med tilhørende grønne udearealer. Planen lever op til kommuneplanens biofaktorkrav.

Miljøvurdering

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at lokalplansforslagene ikke medfører væsentlige påvirkninger på det omkringliggende miljø. Det betyder, at der ikke udarbejdes miljøvurdering i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Lovgrundlag

- Forslag til lokalplan er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 5.
- Forslag til kommuneplantillæg er udarbejdet i henhold til Planlovens kapitel 4.
- Screening for miljøvurdering er gennemført i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af aktuelle projekter (VVM).

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget kan:

- Vælge at vedtage planforslagene og fremlægge dem i offentlig høring i minimum otte uger (forvaltningens indstilling).
- Vælge at komme med ændringer til lokalplansforslaget, som kan indarbejdes af forvaltningen, hvorefter lokalplansforslaget sendes i høring. Alternativt kan lokalplansforslaget med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Vælge ikke at vedtage lokalplansforslagene til offentliggørelse, hvorved projektet ikke kan realiseres, og gældende lokalplan fortsat regulerer området.

Den videre proces

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Forslag til lokalplan 0-1031 (27-4-22)

Kommuneplantillæg nr. 36

Hvidbog

MV-screening

Skyggediagrammer

Punkt 20: B-sag: Havnegade 16 - Dispensation fra lokalplan

01.02.05-G01-20-22

Resume

Olav de Linde har sendt ansøgning om at renovere og omdanne ejendommen Havnegade 16, et pakhus fra 1926, til tre kontorlejemål. Projektet indebærer blandt andet ændringer af den indvendig konstruktion, udvendig isolering af taget samt tilføjelse af nye vindues- og døråbninger i facaderne.

Ejendommen er optaget som bevaringsværdig i kommuneplan 2020-2032 med SAVE-kategori 2.

Ejendommen er desuden omfattet af lokalplan 1-700 "Pakhusbyen"- Kontor- og serviceområde på Odense Havn. Den ønskede ombygning kræver dispensation fra lokalplanen.

Ejendommens fremtidige udtryk er vurderet af bevaringsarkitekt i forvaltningen.

By- og Kulturudvalget besluttede den 21. januar 2020 i forhold til kompetencefordelingsplanen, at sager om dispensationer fra lokalplaner, som er af principiel betydning for byens udvikling og udtryk, skal forelægges udvalget.

Effekt

Byudvikling med kvalitet

Projektet sikrer, at den gamle industribygning omdannes i et moderne formsprog i overensstemmelse med bygningens høje bevaringsværdi og den historiske sammenhæng, bygningen indgår i.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der gives den nødvendige dispensation fra lokalplan 1-700 til den ønskede renovering af pakhuset.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Olav de Linde har fremsendt ansøgning om byggetilladelse til at renovere og omdanne ejendommen Havnegade 16, et gammelt pakhus og kornlager, til tre nye kontorlejemål. Projektet indebærer blandt andet ændringer af den indvendig konstruktion, udvendig isolering af taget samt tilføjelse af nye vindues- og døråbninger i facaderne.

Ejendommen er opført i 1926 af kornhandelsfirmaet, J.J. Larsen, efter tegninger af arkitekt Jens Christensen. Bygningen har fra opførelsen været anvendt til kornlager, men den står tom i dag.

Ejendommen er i kommuneplan 2020-2032 udpeget i SAVE-kategori 2, dvs. høj bevaringsværdig.

Ejendommen er desuden omfattet af lokalplan 1-700 "Pakhusbyen" – Kontor- og serviceområde på Odense Havn, hvori bygningen er udpeget som bevaringsværdig i kategori A med forbud mod nedrivning.

Kort og gadebilleder:

Ejendommen, Havnegade 16, er markeret med gult på luftfoto herunder (nord er opad). Havnegade løber til højre i billedet, Malmøgade nederst, Sverigesgade til venstre og Landskronagade øverst.

Herunder ses ejendommen i dag fra sydøst og hjørnet Havnegade / Malmøgade.

Herunder ses ejendommen i dag fra nordvest og hjørnet Sverigesgade / Landskronagade.

Ejer skriver om projektet:

Ejendommen er beliggende i et område, som reguleres af lokalplan 1-700 ”Pakhusbyen”. I projektet ændres ejendommens anvendelse fra kornlager til kontorer i overensstemmelse med rammerne i lokalplanen.

Ombygningen ændrer ikke væsentligt ved ejendommens geometri ift. ejendommens omgivelser. Højden på bygningen øges i mindre omfang, idet taget isoleres med 360 mm. i overensstemmelse med lokalplanen, der tillader udvendig isolering af tage. Montering af nye vinduespartier i tag og facader udføres ligeledes i overensstemmelse med lokalplanen.

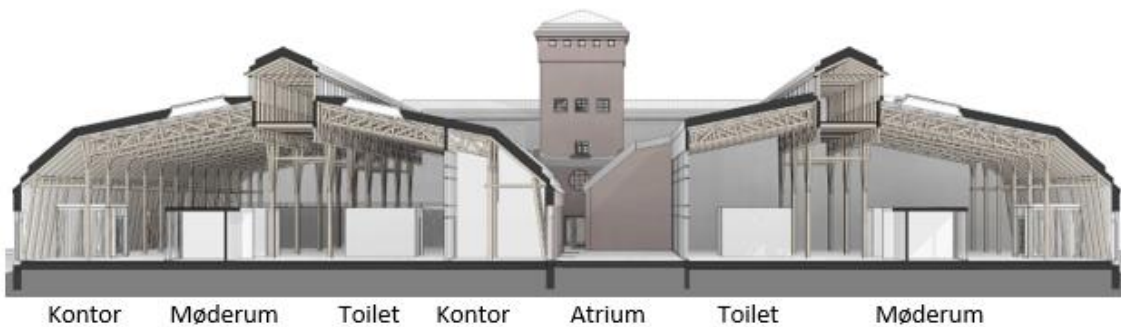
Ejendommen er beliggende på en større matrikel med vejarealer langs alle bygningsfacader. Parkeringspladser omkring bygningen afmærkes som beskrevet i lokalplanen. Ud over afmærkning af parkering ændres ikke ved de ubebyggede vejarealer.

Uddrag fra ansøgningens tegningsmateriale:

Herunder ses en plantegning, der viser, hvordan ombygningen sker inden for bygningens eksisterende fodaftryk (nord er nedad). Den sydlige del af bygningen omdannes til ét kontorlejemål, mens den nordlige del opdeles i to kontorer. Bygningens nuværende indgangsparti mod Sverigesgade bevares, og der tilføjes to nye indgangspartier med vindfang mod henholdsvis Malmøgade og Landskronagade. Fælles for de tre kontorlejemål er en ny atriumgård i midten af bygningen.

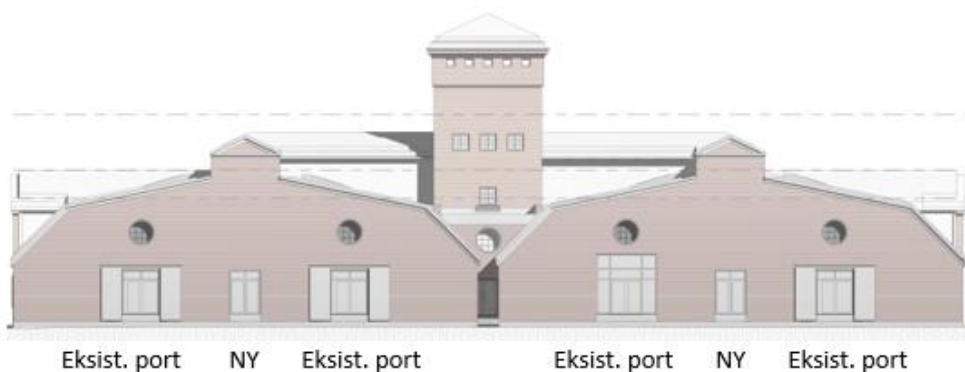

Herunder ses et 3D-snit igennem ejendommen, der viser, hvordan en ny atriumgård tilføjes mellem de to bygningsafsnit ved at "skære" et stykke af konstruktionen. Dette greb giver både et øget dagslysindtag i bygningen - og skaber fælles udendørs opholdsarealer. Det store gavlparti med midtertårn mod Sverigesgade kan herefter også opleves inde fra bygningen.

Herunder ses en facadeopstalt, der viser facaden mod øst og Havnegade med ændringer.

De runde gavlvinduer og de fire nuværende porte med skodder bevares og renoveres. To mindre glaspartier placeres symmetrisk mellem de eksisterende porte.

Herunder ses en facadeopstalt, der viser facaden mod vest og Sverigesgade med ændringer.

De små gavlvinduer og de fem nuværende porte med skodder bevares og renoveres. To nye glaspartier placeres symmetrisk på hver side af de eksisterende porte.

Facadeændringer på facaden mod syd/Malmøgade og facaden mod nord/Landskronagade kan ses i vedlagte bilag, hvor indvendige ændringer ligeledes er visualiseret.

DISPENSATIONER

Ejers ønske om at renovere og omdanne ejendommen til tre kontorlejemål kræver dispensation fra lokalplanens afsnit 6.2, hvoraf følgende bestemmelse om bevaringsværdige bygninger i kategori A fremgår:

”Bygningerne må kun med tilladelse fra byrådet nedrives, ombygges eller på anden måde ændres.”

Ejendommens fremtidige udtryk er vurderet af bevaringsarkitekt i forvaltningen.

Forvaltningen vurderer, at den ønskede omdannelse af den gamle industribygning sker i overensstemmelse med lokalplanens formål om at fastholde den bevaringsværdige bygnings karakter, proportioner og materialer. Trods ændringer af den indvendig konstruktion samt tilføjelse af en atriumgård, vurderes bygningen at være bevaret i sin grundform, og udefra afsløres omdannelsen kun ved tilføjelse af nye vindues- og døråbninger i facaderne.

Lokalplanen indeholder derudover specifikke bestemmelser omkring bygningens facader, herunder at bygningens længde og facaderytme skal fastholdes, og at nye facadeåbninger skal dimensioneres og placeres herefter. Forvaltningen vurderer, at projektet formår at indarbejde disse retningslinjer på en overbevisende måde, idet de gamle porte og skodder bevares og istandsættes, og nye vinduer og døre er proportioneret og placeret symmetrisk herudfra.

Forvaltningen vurderer, at den udvendige efterisolering af taget ikke vil ændre væsentligt ved bygningens proportioner, idet tagets nuværende eternitplader fjernes i forbindelse med isoleringen. Ovenpå isoleringen lægges nyt tag af tagpap, hvilket bevirker, at den samlede taghøjde øges med i alt ca. 20 cm.

Forvaltningen vurderer, at udvendig efterisolering kan tillades for at bevare oplevelsen af den unikke, indvendige tagkonstruktion af træ og skabe et tidssvarende indeklima i overensstemmelse med bygningens nye funktion.

Forvaltningen vurderer, at bygningens tunge og solide pakhuskarakter fastholdes med projektet, der på en hensynsfuld måde bevarer eksisterende bygningsdetaljer og tilføjer en ny funktion til den gamle bevaringsværdige bygning med et moderne greb og formsprog.

Øvrige forhold

Der er ikke foretaget naboorientering om projektet, jf. Planlovens § 20, da Olav de Linde ligeledes ejer omkringliggende ejendomme, hvorpå der er eksisterende bygninger. Dispensationerne har dermed ikke betydning for andre ejere, hvorfor en orientering vurderes at være af underordnet betydning for omkringliggende naboer mv.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag - Havnegade 16

Punkt 21: B-sag: Private personers brug af forstærket musik i Odense Kommunes parker

04.01.00-G01-16-18

Resume

By- og Kulturudvalget behandlede den 18. maj 2022 en drøftelsessag om privates brug af forstærket musik i Odense Kommunes parker. På den baggrund fremlægges der en beslutningssag om, hvilke restriktioner der skal være gældende i et udvalg af Odense Kommunes parker, og hvordan det skal håndteres.

I et forsøg på at regulere og minimere støjen er der i 2018 i Munke Mose og Eventyrhaven indført restriktioner, så det på alle dage er forbudt at spille forstærket musik i tidsrummet kl. 19.00 til 10.00.

Restriktionerne har dog vist sig at være utilstrækkelige. Nogle beboere i området omkring Munke Mose, Eventyrhaven og Ansgar Anlæg føler sig stadig generet af musik fra bl.a. soundbokse, og naboklagerne fortsætter.

Håndtering af restriktionerne medfører behov for omprioritering af midler fra budgettet til renhold af grønne områder.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller at udvalget godkender:

1. Restriktionerne i Eventyrhaven og Munke Mose udvides til også at omfatte Ansgar Anlæg med den eksisterende skiltning. Etableringsudgift til skilte i Ansgar Anlæg udgør 35.000 kr. i 2022 og der påløber afledt drift på 6.500 kr. pr. år. Finansiering sker via budgettet for renhold af grønne områder under By- og Kulturudvalget.
2. Tidsrummet med forbud mod forstærket musik:
A: Fastholdes til det nuværende tidsrum fra kl. 19.00 til 10.00

eller

B: Ændres til tidsrummet kl. 21.00 til 10.00. Etableringsudgift på 47.000 kr. til ændring af skilte finansieres via budgettet for renhold af grønne områder under By- og Kulturudvalget.
3. Der ansættes vægtene til at patruljere i de berørte parker.
Udgiften udgør ca. 0,2 mio. kr. årligt, og finansieres via budgettet til renhold af grønne områder under By- og Kulturudvalget.
4. Der opsættes nye og større skilte i de områder, hvor restriktionerne er gældende.
For Munke Mose og Eventyrhaven udgør etableringsudgift på kr. 60.000 og årlig afledt drift på 19.000 kr. Hvis indstillingspunkt 1 vedtages påløber endvidere en merudgift for Ansgar anlæg på kr. 13.000 til etablering og 5.500 til afledt drift årligt. Finansiering sker via budgettet for renhold af grønne områder under By- og Kulturudvalget.

Beslutning

By- og Kulturudvalget

Indstillingspunkt 1: Udvalget godkender at restriktionerne udvides til også at omfatte Ansgar Anlæg. Udvalget kan ikke godkende forvaltningens forslag til finansiering af etableringsudgiften til skilte i Ansgar Anlæg, men ønsker en anden finansiering inden for udvalgets samlede ramme. Forvaltningen orienterer udvalget om den ændrede finansiering på næste udvalgs møde.

Indstillingspunkt 2:

Rådmand Søren Windell samt udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Michael Eskamp Witek, Claus Skjoldborg, Søren Freiesleben samt Andreas Møller fremsatte følgende ændringsforslag til både punkt 2 A og B: Tidsrummet med forbud mod forstærket musik ændres således: I tidsrummet søndag - torsdag er der forbud mellem kl. 19.00 - 10.00, og i tidsrummet fredag - lørdag er der forbud mellem kl. 21.00 - 10.00.

Udvalgsmedlem Araz Khan stemmer imod ændringsforslaget, idet han stemmer for at tidsrummet med forbud mod forstærket musik ændres til mellem kl. 21.00 - 10.00 alle ugens dage, jf. punkt 2 B.

Resten af udvalget stemmer for ændringsforslaget, der dermed godkendes. Udvalget kan ikke godkende forvaltningens forslag til finansiering af etableringsudgiften til ændring af skilte, men ønsker en anden finansiering inden for udvalgets samlede ramme. Forvaltningen orienterer udvalget om den ændrede finansiering på næste udvalgs møde.

Udvalgsmedlem Araz Khan ønsker herefter at gøre brug af standsningsretten, og indbringer sagen for Byrådet til afgørelse, jf. styrelseslovens § 23.

Indstillingspunkt 3: Udvalget stemmer imod forslaget, idet den anviste finansiering ikke kan godkendes.

Indstillingspunkt 4: Udvalget godkender, at der opsættes nye og større skilte i de områder, hvor restriktionerne er gældende.

Udvalget kan ikke godkende forvaltningens forslag til finansiering af etableringsudgifterne og afledt drift, men ønsker en anden finansiering inden for udvalgets samlede ramme. Forvaltningen orienterer udvalget om den ændrede finansiering på næste udvalgs møde.

Sagsfremstilling

Odense Kommunes parker rummer gode rammer for ophold, leg og bynatur, og er tilgængelige for alle på alle tidspunkter af døgnet. Dette har dog den konsekvens at beboerne i området oplever forstærket musik alle tider på døgnet.

Forvaltningen har erfaring med, at brug af forstærket musik er blevet mere og mere udbredt i det offentlige rum. Det har været årsag til, at der de seneste fem år har været en del naboklager over støjgener i sommerperioden i Munke Mose, Eventyrhaven og Ansgar Anlæg. Det er især musik fra soundbokse, som borgerne føler sig generet af.

Samarbejde mellem Odense Kommune og Fyns Politi

I 2018 indførte Odense Kommune i samarbejde med Fyns Politi forbud mod at spille forstærket musik i Munke Mose og Eventyrhaven i særlige tidsrum, se bilag 1.

De nuværende restriktioner fra 2018 for Eventyrhaven og Munke Mose håndhæves af politiet med henvisning til Ordensbekendtgørelsen. Politiet er til stede ved tilkald og patruljering i det omfang deres ressourcer rækker.

Odense Kommune og Fyns Politi har på grund af klagerne, afholdt beboermøder med en borgergruppe omkring Munke Mose, Eventyrhaven og Ansgar Anlæg.

Trods tiltag med skiltning i Munke Mose og Eventyrhaven, tidsbegrænsning og øget fokus fra Fyns politi oplever borgerne, at støjgenerne fra musik fortsætter og de finder derfor ikke tiltagene tilstrækkelige.

Løsningsforslag

By- og Kulturudvalget drøftede støjproblematikken på udvalgsmødet den 18. maj 2022. På baggrund af udvalgets drøftelse blev forvaltningen bedt om at forelægge en beslutningssag for udvalget, der skulle indeholde forslag til løsningsforslag.

På den baggrund forelægger forvaltningen nu forslag om at udvide området med restriktioner for brug af forstærket musik i Munke Mose og Eventyrhaven til også at omfatte Ansgar Anlæg, se bilag 2.

Desuden foreslår forvaltningen, at der ansættes kommunale vægtere til at patruljere i de berørte parker. Odense Kommunes vægterkorps har kompetencer indenfor konflikthåndtering og erfaring med at tage dialog i forhold til at mindske generne med forstærket musik. Vægterkorpset kan ikke løfte opgaven med de eksisterende ressourcer, derfor vil det kræve finansiering, som beskrives i økonomiafsnittet. Vægterne skal patruljere alle ugens dage i perioden maj til september i tidsrummet kl. 16.00-00.00. Vægterne vil patruljere i de berørte parker efter behov og afhængig af vejrlig.

De nuværende skilte med information omkring forbud mod brug af forstærket musik i særlige tidsrum kan erstattes af større skilte, for at skærpe borgernes opmærksomhed og skiltens synlighed, ligesom skiltens placering kan revurderes.

Forvaltningen vurderer dog, at større skilte kan virke visuelt forstyrrende for alle dem skiltene ikke er henvendt til i Eventyrhaven ved Domkirken, i Munke Mose ved det flotte Saabyes stryg og i Ansgar Anlæg ved Ansgars Kirke. Skilte med en større overflade kan være mere inviterende til graffiti og tags, og de større skilte vil være mere udsat for fysisk hærværk.

Hvis skiltens indhold og udtryk skal ændres, skal dette ske i samarbejde og med godkendelse af Fyns Politi.

Konsekvenser ved finansiering af løsningsforslag

Forvaltningen foreslår finansiering af løsningsforslagene sker ved omprioritering af midler fra renhold af grønne områder.

Forslagene finansieres ved ophør med affaldsindsamling og nedlægning af affaldsspande på ca. 250 ha af samlet 440 ha kommunale arealer med naturpræg – dvs. skove, og naturområder. En reduktion på området svarer til, at der ikke vil blive fjernet affald disse steder og at der fjernes ca. halvdelen af de 186 skraldespande, se bilag 3. Herved spares årligt ca. 0,2 mio.kr. I 2022 dog kun 0,1 mio.kr.

I forbindelse med etableringen af skilte og vægtene i 2022 er det derudover nødvendigt at finde yderligere finansiering og – ca. 200.000 kr. tages fra bestillingsarbejder til eksempelvis vanding af træer, maling af bænke, udskiftning af bænke, beskæring af træer, renovering af staudebede m.v.

Omprioriteringen har ingen risiko for sikkerheden – men vil have konsekvenser for træers trivsel eller overlevelse, flere dårligt vedligeholdte bænke, udfordringer med overholdelse af fritrumsprofil langs veje/stier m.v.

Erfaringer fra Århus Kommune og Københavns området

Århus har siden 2018 fulgt Odenses løsning i forhold til to parker, hvor det i perioden mellem april – september er forbudt at spille musik fra forstærkede anlæg, højttalere, radio og lignende kl. 20.00-10.00. Der er ikke planer om tilsvarende i andre parker.

Københavns Kommune indførte i 2021 tidsbegrænsning i tre parker, hvor forstærket musik er forbudt mellem kl. 20.00-07.00 søndag til torsdag og mellem kl. 22.00-09.00 fredag til lørdag. De tre parker er: Havneparken på Islands Brygge, Hørsholmparken på Nørrebro og en del af Fælledparken.

I to af Slotsstyrelsens parker, Rosenborg Have og Frederiksberg Have, er det kun tilladt at spille dæmpet musik uden brug af højttalere, bluetooth-højttalere, ghettoblaster og lignende.

De eneste steder, hvor der er et totalt forbud mod afspilning af forstærket musik, ifølge forvaltningens oplysninger, er i grønne områder i forbindelse med skolerne i Frederiksberg Kommune.

Bemærkninger fra Fyns Politi

Den tidligere drøftelsessag og denne beslutningssag har været forelagt for Fyns Politi for at få deres bemærkninger til sagen.

Deres samlede tilbagemelding er, at de støtter op omkring dagsordenspunktet og bemærker, at de fortsætter med samarbejdet og indsatsen omkring musik til ulempe på Fyn. Herunder også i Odense kommunes parker, uanset udfaldet af sagen.

Økonomi

Denne sag påvirker By- og Kulturudvalgets økonomi i form af behov for omprioritering af midler fra budgettet til bestillingsarbejder for renhold af grønne områder. De økonomiske konsekvenser håndteres inden for udvalgets egen ramme og påvirker derfor ikke kommunens kassebeholdning.

By- og Kulturforvaltningen har vurderet følgende økonomiske konsekvenser for sagen:

Indstillingspunkt	Beskrivelse - og beløb i kr.	Type	2022	2023 og frem
1	Skilte Ansgars Anlæg, nuværende skiltestørrelse	Etableringsudgift	35.000	0
		Årlig afledt drift	6.500	6.500
2A	Ingen økonomisk konsekvens		0	0
2B	Ændring af tidsrum på eksisterende skilte i Munke Mose og Eventyrhaven	Engangsudgift	47.000	
3	Ansættelse af vægttere i Sikringsenheden		140.000	175.000
4	Større skilte i Munke Mose og Eventyrhaven	Etableringsudgift	60.000	
		Afledt drift	19.000	19.000
	Under forudsætning af godkendelse af indstillingspunkt 1			
	* Større skilte i Ansgar Anlæg, merudgift		13.000	
			5.700	5.700
SUM			326.200	206.200

Finansieringen af indstillingspunkterne sker fra budgettet for renhold af grønne områder. Konsekvensen af det reducerede budget er beskrevet i sagsfremstillingen.

Finansieringskilde - og beløb i kr.	2022	2023 og frem
Affaldsindsamling mv.	100.000	206.200
Bestillingsarbejder renhold grønne områder	226.200	0
SUM	326.200	206.200

Bilag

Bilag 1 - Ordensbestemmelse Munke Mose

Bilag 2 - Kort over Munke Mose, Eventyrhaven og Ansgar Anlæg

Bilag 3 - Kort over grønne områder med naturpræg og placering af skraldespande

Punkt 22: B-sag: Revideret budget på de konjunkturfølsomme anlægsområder

00.01.00-G01-79-20

Resume

Som et led i årshjulet reviderer By- og Kulturforvaltningen hvert år produktionsplanen for de konjunkturfølsomme anlægsområder.

Denne sag er en del af By- og Kulturudvalgets samlede budgetbidrag for 2023, som vedtages endeligt i forbindelse med det samlede budget for 2023 for Odense kommune.

De konjunkturfølsomme anlægsområder består overordnet af jordforsyning og salg af bebyggede ejendomme, hvilket vil sige køb, byggemodning og salg af bolig- og erhvervsjord samt køb og salg af ejendomme. Indeværende sag viser budgetterede forventninger til aktiviteterne på ovennævnte områder i budgetoverslagsårene 2023-2026 med udgangspunkt i en status på 2022.

Strategisk skal produktionsplanen understøtte Bystrategien, Kommuneplanen og endelige den Økonomiske strategi. Det fremgår af produktionsplanen, at der er betydelige forventninger til salget af både bolig- og erhvervsjord i indeværende budgetår.

Samtidig forventes øgede investeringer i køb og byggemodning af nye arealer med henblik på at imødekomme kravene til mindstebeholdninger i den Økonomiske Strategi. Dette gælder både boligjord og erhvervsjord

På området salg af bebyggede ejendomme lever salget af forpagtningsboliger ikke op til det budgetterede på grund af manglende fraflytning.

By- og Kulturforvaltningen har siden produktionsplanen for budget 2022 i samarbejde med de øvrige forvaltninger undersøgt om forpagtningsboligerne kan understøtte kommunale indsatser for borgerne. Konklusionen på arbejdet er, at der ikke er yderligere boliger, der kan bringes i anvendelse for nuværende.

Der indstilles med denne sag en revideret produktionsplan, og som følge deraf et revideret budget for perioden 2022 til 2026 for de konjunkturfølsomme anlægsområder.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele og En storby i vækst

Revurderingen af budgettet har ikke i sig selv en påvirkning på effektmålene, men produktionsplanen understøtter arbejdet med at sikre gode bosætningsmuligheder for henholdsvis borgere og virksomheder, idet der løbende arbejdes på at imødekomme efterspørgslen på henholdsvis bolig- og erhvervsjord. I den sammenhæng understøttes effektmålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget at godkende den reviderede produktionsplan, og som følge deraf et revideret budget for 2023 til 2026 på jordforsyningsområdet, som vil være en del af udvalgets budgetbidrag til Økonomiudvalgets budgetforslag 2023-2026.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Revideret budget på de konjunkturfølsomme anlægsområder

Denne sag er en del af By- og Kulturudvalgets samlede budgetbidrag for 2023.

Samlet set skal jordforsyningsområdet balancere. Det vil sige, økonomisk skal indtægter og udgifter gå i nul på tværs af årene.

De konjunkturfølsomme anlægsområder består af jordforsyningsområdet og de bebyggede ejendomme. Udbygningen i produktionsplanen, der særligt vedrører jordforsyningsområdet, sker på arealer, der allerede er udlagt i den nuværende kommuneplan. Områderne gennemgås i det følgende.

Jordforsyning

Jordforsyningen i Odense Kommune skal understøtte:

1. Den økonomiske strategi med krav om mindstebeholdninger af parcelhusgrunde, storparceller og erhvervsjord.
2. Bystrategien.
3. Kommuneplanen.

Jordforsyningens budget for køb, byggemodning og salg af bolig- og erhvervsjord for de kommende år skal så vidt muligt understøtte ønsker for byudviklingen i Odense Kommune.

Bystrategien fra 2019 har fastlagt retning for dels kommuneplanen og jordforsyningsområdet. Den nedenfor præsenterede produktionsplan for budget 2023 til 2026 understøtter den økonomiske strategi. Fastholdelse af produktionsmålene, jf. den økonomiske strategi kan muligvis blive udfordret i slutningen af perioden, hvorefter der i kommuneplanen eventuelt skal udlægges nye og anvendelige arealer til formålet.

Produktionsplanen

Produktionsplanen er et samlet budget for omfanget af køb, byggemodning og salg af kommunal bolig- og erhvervsjord i det kommende budgetår og overslagsårene.

Planlægningen og styringen af produktionsplanen sker på baggrund af et differentieret udbud af grunde og samtidig med reference til de fastsatte mindstebeholdninger af bolig- og erhvervsjord i Odense Kommunes økonomiske strategi.

Det vil sige:

Parcelhusgrunde: 100 grunde.

Storparceller til boligformål: 200 boliger.

Erhvervsjord: 100 ha.

Produktionsplanen er udarbejdet med henblik på at imødekomme den økonomiske strategi.

Samtidig monitoreres det private udbud af parcelhusgrunde løbende. Således er der samlet set et fokus på at tilbyde et tilpasset og balanceret samlet årligt udbud af parcelhusgrunde og storparceller til rækkehuse i de selvstændige forstæder.

Byggemodning af boligjord vil ske i Bellinge Fælled, Markhaven og Skt. Klemens, mens modning af erhvervsjord vil ske ved Hvilehøjvej og Tietgenbyen Nord. Modningen vil blive afstemt med efterspørgslen af parcelhusgrunde.

Arealerhvervelse til boligjord vil primært ske i Skt. Klemens, mens erhvervsjord vil være koncentreret om Over Holluf og Tietgenbyen.

Med udgangspunkt i den aktuelle efterspørgselssituation og den reviderede produktionsplan er der således udarbejdet et nyt revideret budget for jordforsyningsområdet i 2022 samt 2023-26.

Nyt revideret budget for jordforsyningsområdet 2022-2026:

	2022	2023	2024	2025	2026	Total
Eksisterende budget	49.128	40.529	12.529	-3.471	-3.471	95.244
Revideret budget	-31.072	80.529	18.729	30.529	-3.471	95.244
Budgetkonsekvens	-80.200	40.000	6.200	34.000	0	0

-=forbedring af kassebeholdning

Produktionsplanen udviser samlet set balance. Men der er væsentlige forskydninger imellem årene. Således forventes der at blive solgt meget i starten af perioden, hvorefter der skal opkøbes og byggemodnes igen på både bolig- og erhvervsjord. Lagerbeholdninger vil formodentlig falde under niveau for den økonomiske strategi i fald salget sker i samme takt som i 2021, hvorefter den skal bygges op på ny. Der forventes således et højere salgsniveau i 2022, der modsvares af øgede udgifter i 2023, 2024 og 2025.

Salget af parcelhusgrunde de kommende år vil fortsat ske i Markhaven i Bullerup samt Bellinge Fælled svarende til 98 grunde, mens det for erhvervsområder primært vil være Tietgenbyen, Odense S., Herluf Trolles vej, Højme samt Hvilehøjvej. Salg af storparceller vil de kommende år primært ske i Bellinge Fælled.

Der er vedlagt et bilag til sagen, der viser det reviderede budget for produktionsplanen.

I 2021 blev der solgt ca. 24 ha erhvervsjord, hvilket fortrinsvis er sket Tietgenbyen og Højme.

Til tæt/lav boligbyggeri blev der i 2021 solgt arealer svarende til ca. 15 til 18 boliger i Bellinge Fælled.

I 2021 blev der solgt 44 parcelhusgrunde primært i Belling Fælled.

Bebyggede ejendomme

Salg af bebyggede ejendomme sker ved fortsat salg af kommunens forpagtningsboliger, 1- og 2-families ejendomme samt kommunens øvrige ejendomme. Forpagtningsboligerne er én-families ejendomme i rækkehusbebyggelser i Hinderuplund, Ørbækhave, Mølleløkken og Saxoparken.

Området er budgetlagt med et årligt salg på 10 forpagtningsboliger med en forventet indtægt på 11 mio. kr. I 2020 har By- og Kulturforvaltningen ikke kunne imødekomme dette indtægtskrav, da den budgetterede mængde af ledige forpagtningsboliger ikke har været til rådighed for salg på grund af manglende fraflytning. Det samme gør sig gældende

for 2021. I 2021 er der solgt to forpagtningsboliger via business case i Vores Bygninger, hvor Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er fraflytte et eksternt lejemål.

I årene 2018 og 2019 er der solgt henholdsvis 9 og 8 forpagtningsboliger. Forventningen har hidtil været, at den samlede mængde af forpagtningsboliger skulle være udtømt hen mod udgangen af 2027, men på grund af manglende fraflytning forventes det, at salget kommer til at strække sig over en længere periode.

I tabellen fremgår det reviderede budget for bebyggede ejendomme i indeværende budgetår samt i overslagsårene 2022-2026. 2021 er udtryk for regnskabsresultat.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Revideret budget i 1.000 kr.						
Forpagtningsboliger	-3.700	-20.600	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000
Vores Bygninger	-20.900	-13.000	0	0	0	0
Øvrigt salg	-13.200	-20.200	0	0	0	0
I alt	-37.800	-53.800	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000

Det reviderede budget på forpagtningsboliger i 2022 udgør et indtægtskrav på -20,6 mio. kr. Der er 2 forpagtningsboliger, som er fraflyttet pt., men disse bruges til genhusning af Ukrainer og vil blive solgt så snart det er muligt. Det skønnes således, at det samlede indtægtskrav inklusive overførsel fra 2021 ikke kan realiseres i 2022 men i de efterfølgende år. Den samlede beholdning af forpagtningsboliger er p.t. på 71, og derudover er der 9 øvrige boliger.

Endvidere råder kommunen over 35 parkeringspladser i parkeringskælderens på Odense Havn, som forventes solgt ved øget behov blandt virksomhederne på havnen. Parkeringspladserne er budgetteret med en indtægt på i alt 5 mio. kr.

Vores Bygninger og øvrigt salg

I 2021 er Falen 200 solgt. Denne går til dækning af udfordringen forbundet med købet af Rugårdsvej 321. Restudfordringen på Rugårdsvej forventes dækket fra salget af Stjerneskipet Havnegade 29, som også er solgt. Overskydende midler vil tilgå effektiviseringskravet i Vores Bygninger.

Der er endvidere indbetalt den resterende købesum på Hjallesle Plejecenter, som følge af vedtaget lokalplan. Ifølge den politiske beslutning skal eventuelt overskud i forbindelse med salget af Hjallesle Plejecenter tilfalde Ældre- og Handicapforvaltningen. Hvis der i modsat fald er udgifter forbundet med salget, der ikke kan dækkes af indtægterne, skal nettoudgiften dækkes af Ældre- og Handicapforvaltningen. Den endelige opgørelse afventer.

Restkøbesum vedr. Falen 40 er også realiseret i 2021.

Fra 2022 er status på Vores Bygninger og øvrigt salg følgende:

Vores Bygninger

- Kochsgade 23
- Peder Skrams Vej
- Bispeengen 5

Øvrige salg

- 2021: Forventede indtægter vedrørende salg af Vollsmose Allé

- Langekærvej 6

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Det reviderede budget vil indgå i Økonomiudvalgets budgetforslag 2023-2026 under hensyntagen til, at budgettilpasningen vil skulle ske i overensstemmelse med kommunernes fælles koordinering af budgetlægningen for Budget 2023.

Grundet pres på anlægsrammen i Odense kommune og på landsplan vil en budgettilpasning skulle ske i overensstemmelse med kommunernes fælles koordinering af budgetlægningen for Budget 2023.

Bilag

Produktionsplan 2023

Punkt 23: B-sag: Godkendelse af By- og Kulturudvalgets effektiviseringsstrategi

00.30.00-A00-10-22

Resume

By- og Kulturudvalget drøftede den 18. maj 2022 effektiviseringsstrategien. På dette møde skal By- og Kulturudvalget tage endelig stilling til, om udvalget ønsker at effektivisere for yderligere 0,25% af servicerammen ud over det obligatoriske effektiviseringskrav. Endvidere skal udvalget tage stilling til, hvordan effektiviseringsstrategien konkret skal udmøntes.

På baggrund af udvalgets drøftelse den 18. maj 2022 anbefaler By- og Kulturforvaltningen, at der effektiviseres for både den obligatoriske del og for yderligere 0,25% af udvalgets serviceudgifter.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender

1. Der effektiviseres for yderligere 0,25% af servicerammen svarende til 3,1 mio. kr. således at udvalget samlet set skal effektivisere for 5,5 mio.kr. samt en andel af den fælles tværgående effektivisering svarende til skønnet 0,7 mio. kr. (det endelige tal udmeldes senere).
2. Forvaltningens forslag til udmøntning af effektiviseringskravet for 2023.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Søren Freiesleben stemmer imod indstillingspunkt 1, idet Enhedslisten er imod kravet om effektivisering.

Sagsfremstilling

Forslag til udmøntning af effektiviseringer budget 2023

På baggrund af udvalgets drøftelser på mødet den 18. maj 2022 indstiller By- og Kulturforvaltningen, at der iværksættes effektiviseringer for yderligere 0,25% af udvalgets serviceudgifter, svarende til 3,1 mio. kr. Samlet set skal der således udmøntes effektiviseringer for i alt 5,5 mio. kr. samt en andel af de tværgående effektiviseringer.

Odense Kommunes effektiviseringsstrategi har følgende tilgange for effektiviseringer:

- Optimere arbejdsgange - her arbejdes der med at optimere rutiner og praksis i det daglige arbejde.
- Nytænkning/innovation - her udvikles der nye måder at arbejde på.
- Velfærdsprioriteringer - her bringes de bedste velfærdsprioriteringer i spil fra samarbejdet mellem KL og regeringen (Økonomiaftalerne).
- Automatiseringer - her anvendes og udvikles nye digitale løsninger, eksempelvis RPA.

- Benchmarking med andre kommuner - her anvendes læring fra andre kommuner i forhold til at øge produktiviteten.
- Skal/kan opgaver - her arbejdes der med produktivitet, og der tages en vurdering af, hvor effektfulde opgaveløsningerne er. Der kan således her være tale om bortfald af opgaver, som vurderes at have haft sin tid, og hvor effekten er minimal.

By- og Kulturforvaltningen arbejder allerede med udmøntning af tidligere beslutninger om effektivisering:

1. For det første arbejdes der fortsat med at realisere effektiviseringskravet vedrørende "Vores bygninger", som blev besluttet i juni 2013 i Økonomiudvalget som led i budgetprocessen. Der er et forsat pres på nye kvadratmeter i kommunen. Dette skal samtidig ses i sammenhæng med et effektiviseringskrav, der påvirker den samlede økonomi i By- og Kulturforvaltningen. Jævnfør orienteringssagen den 27. april til By- og Kulturudvalget foreslår forvaltningen i en kommende omprioriteringssag, at effektiviseringskravet fra "Vores bygninger" bliver finansieret indenfor Teknisk Service og Rengøring, som kravet vedrører.
2. For det andet pågår udmøntning af "Standardisering og Effektivisering af administrationen" i relation til stabene.

Set i lyset af at der allerede arbejdes med effektiviseringer på flere af de store områder indenfor udvalgets budget, så indstiller By- og Kulturforvaltningen, at der primært kigges på de øvrige områder i forbindelse med udmøntning af det nye effektiviseringskrav.

Konkret indstilles at effektiviseringskravet på 5,5 mio. kr. udmøntes på følgende områder:

1. Driftskontrakter; hvor kontrakterne er blevet billigere efter udbud
2. Skal/kan opgaver - herunder på det kulturelle område
3. Øgede driftsindtægter. Forvaltningen arbejder løbende med at optimere brugen af vores faciliteter, herunder på Fritid- og Kulturområdet. Foreninger og kulturaktører har første prioritet til faciliteterne, men når disse ikke bruger faciliteterne, kan de udlejes på markedsvilkår til andre aktører, som gerne vil benytte sig af det.
4. Øvrige frie midler: Det kan dreje sig om pludseligt opståede varige effektiviseringer eller engangsfrie midler, som opstår i løbet af året.

Afslutningsvis bemærkes, at til budget 2022 blev det besluttet, at i det omfang, at kontrakter bliver dyrere, fremlægges de for udvalget med forslag om, at der laves genudbud med udgangspunkt i en lavere service. Alternativt udarbejdes en omprioriteringssag til udvalget.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 24: B-sag: DK2020 - Klimatilpasningsplan, Prioritering af konkrete projekter

01.30.10-P15-2-22

Resume

Denne sag handler om initiativer i Odense Kommunes Klimatilpasningsplan, herunder:

- 8 konkrete anlægsprojekter, der er en del af vejen til målet om et klimatilpasset Odense i 2050.
- Odense Kommunes rolle som organisation og grundejer i forbindelse med klimatilpasning.

Klimatilpasningsplanen udgør den ene halvdel af den kommende DK2020 Klimaplan. Klimahandleplan 2023 udgør den anden halvdel.

Denne sag er en del af en proces, hvor et forslag til klimatilpasningsplan fremlægges i juni og den samlede DK2020 Klimaplan fremlægges til endelig vedtagelse efter sommerferien 2022.

Da ansvaret for Odense Kommunes DK2020 Klimaplan hører under Klima- og Miljøudvalget, og ansvaret for klimatilpasning hører under By- og Kulturudvalget, vil sagen blive forelagt til beslutning i begge udvalg.

Effekt

Byudvikling med kvalitet

Klimatilpasningsplanen vil understøtte klimatilpasning af såvel den eksisterende by som ved byomdannelse og byudvikling. Den vil underbygge, at Odense til stadighed bliver et attraktivt sted at udvikle for investorer, såvel som et attraktivt sted at arbejde, bo og leve.

INDSTILLING

Klima- og Miljøforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalget godkender:

1. Forvaltningens forslag og rækkefølge til prioritering af 8 konkrete projekter
2. Odense Kommune undersøger muligheden for at indtænke klimatilpasning i forbindelse med renoverings- og anlægsprojekter ved offentlige arealer og bygninger
3. Odense kommune prioriterer et økonomisk forpligtende samarbejde med VandCenter Syd og lignende interessenter om udmøntning af klimatilpasningsplanen
4. Borgere og interessenter inddrages involverende og forpligtende i implementeringen af klimatilpasningsplanen
5. Odense Kommune som organisation og grundejer prioriterer, at der indsamles data til understøttelse og prioritering af klimatilpasningen i Odense Kommune frem mod 2050

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

96 kommuner har valgt at indgå i et forpligtende samarbejde om DK2020-arbejdet. I denne forbindelse skal der udarbejdes en klimahandleplan, som har til formål at sætte skub i implementeringen af Parisaftalens mål i Danmark. Som en del af dette, skal der sættes mål for klimatilpasning. Det gør vi i en Klimatilpasningsplan.

I denne klimatilpasningsplan skal vi anskueliggøre, hvordan vi vil klimatilpasse Odense frem mod 2050. Vi skal:

- Udarbejde en risikokortlægning af hele Odense Kommune
- Pege på konkrete geografiske områder, der kan og bør klimatilpasses
- Beskrive konkrete løsningsforslag
- Beskrive fremtidige retninger for byudvikling og -planlægning.

Ud fra dette skal klimatilpasningsplanen danne grundlag for, at Odense Kommune

- fremadrettet kan prioritere mellem konkrete tiltag
- kan planlægge byudviklingen bedst muligt.

Klimatilpasningsplanen skal godkendes af Concito, for at Odense Kommune lever op til DK2020-aftalen. Hvis Klimatilpasningsplanen ikke opnår finansiering, er det ikke forventeligt, at klimatilpasningsplanen, og dermed DK2020-planen bliver godkendt.

En nærmere beskrivelse af strukturen og indholdet i klimatilpasningsplanen er vedlagt som bilag 1.

Hvorfor skal Odense klimatilpasses?

Konsekvenserne af klimaets forandringer er forskellige rundt omkring i verden. Her i Odense skal byen klimatilpasses, så der tages hensyn til følgende:

- Flere skybrud
- Mere regn over længere perioder
- Højere vandstand i fjord og vandløb
- Flere oversvømmelser fra fjord og vandløb
- Grundvand der nærmer sig overfladen
- Stigende temperaturer

Odense Kommune er geografisk placeret og historisk opbygget således, at god og rettidig planlægning er nødvendig for at kunne klimatilpasse på økonomisk ansvarlig vis.

En risikokortlægning af Odense Kommune viser, at kommunen kan forvente skader for op mod ca. 100 mio. kr. årligt.

Skadesøkonomiværktøjet er udarbejdet i samarbejde mellem DTU, AestasGIS, 10 fynske kommuner, KL og GeoFyn. Den samlede risikokortlægning er foretaget af rådgivningsfirmaet LNH Waters.

De specifikke problemstillinger og deres baggrund forklares nærmere i bilag 2.

De konkrete projekter for vandhåndtering med merværdi

I klimatilpasningsplanen foreslår forvaltningen 8 konkrete anlægsprojekter, der primært understøtter byens omdannelses- og udviklingsprojekter. Disse projekter er en del af klimatilpasningen af byen i perioden frem til 2030. Der er tale om de 8 projekter, der prioriteres højest for at sætte gang i klimatilpasningen af Odense.

Forvaltningen foreslår, at projekterne prioriteres i følgende rækkefølge:

1. Nørrebro til Havn
2. Bolbro Rende
3. Åsum Bæk
4. Skt. Klemens
5. Sanderum Bæk
6. Hedebækken
7. Bolbro Hallen
8. Falen

De 8 projekter forklares nærmere i bilag 3.

De 8 projekter er fremhævede på baggrund af en risikokortlægning og den igangværende byudvikling. Projekterne er afgørende på kort sigt for håndteringen af de stigende mængder vand, der skal ledes gennem byen og bliver ledt ud i Odense Fjord.

Risikokortlægningen peger på flere områder, hvor der med fordel kan indtænkes klimatilpasning. Odense vil altså ikke være klimatilpasset ved gennemførelsen af disse 8 projekter, men der er tale om strategisk betydningsfulde steder. De prioriterede projekter er vigtige for igangsættelsen af processen frem mod et klimatilpasset Odense.

Samtlige projekter:

- Er synlige og tværfunktionelle
- Bidrager til grønne oplevelser og biodiversitet
- Giver indbydende byrum og opholdssteder
- Forbedrer trafiksikkerhed
- Giver mulighed for mere bebyggelse på byudviklingsarealerne
- Bidrager positivt til samfundsøkonomi og investeringssikkerhed for virksomheder.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget godkender prioriteringen fra 1-8 af de konkrete projekter udpeget i den kommende klimatilpasningsplan.

Odense Kommune som organisation og grundejer

I klimatilpasningsplanen skal der desuden tages stilling til Odense Kommune som organisation og grundejer, når der tales om klimatilpasning.

Som grundejer på offentlige arealer, parker, veje og bygninger, har Odense Kommune muligheden for at gå foran som et godt eksempel i forbindelse med:

- At indtænke klimatilpasning i forbindelse med renoverings- og anlægsprojekter
- Samarbejde med VandCenter Syd og andre interessenter, der er relevante i forbindelse med klimatilpasningsplanens projekter
- Dialog og borgerinddragelse
- Dataindsamling og -behandling til fremtidigt forbedret beslutningsgrundlag

Forvaltningen anbefaler, at udvalget godkender, at denne beskrivelse af Odense Kommunes rolle som organisation, og grundejer indgår i klimatilpasningsplanen.

Videre proces

På baggrund af denne beslutningssag vil et udkast til klimatilpasningsplanen blive forelagt de politiske udvalg i juni måned. Herefter sendes udkastet af den samlede DK2020-planlægning til forhåndsgodkendelse hos Concito.

Efter sommerferien vil udkastet til den samlede DK2020 Klimaplan blive forelagt Odense Byråd til endelig vedtagelse. Det er påkrævet, at den samlede DK2020 Klimaplan er vedtaget inden 15. oktober 2022.

Klimatilpasningsplanens implementering starter i 2023. Der vil i denne forbindelse ske en målrettet borgerinvolvering.

Forvaltningen vil årligt give udvalget en status på klimatilpasningsplanens initiativer. Det er et krav, at planen revideres minimum hvert 5. år eller ved borgmesterskifte.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

By- og Kulturforvaltningen har udarbejdet et forslag til et anlægsønske til budget 2023 indeholdende tiltag for 9 mio. kr. årligt. Dette anlægsønske har titlen "Vandhåndtering i Odense - den kommunale del".

Dette bliver forelagt By- og Kulturudvalget på mødet den 18. maj 2022, med endelig beslutning i juni i forbindelse med By- og Kulturudvalgets budgetbidrag for budget 2023. Afhængig af udfaldet af budgetforhandlingerne for budget 2023, vil forvaltningen følge op med de mulige handlinger, der derfra er til rådighed.

Med anlægsønsket på 9 mio. kr. vil der kunne laves løsninger for betydningsfulde knudepunkter for klimatilpasningen. Det er nødvendigt at kunne lave anlægsprojekter, for at vandet håndteres korrekt på områder, der er særligt vigtige for vandets vej gennem byen. Prisestimeringer fremgår af bilag 3.

Det er vigtigt for byudviklingen, at der tages hånd om vandhåndteringen på strategisk udvalgte steder, da en stor del af byens videre udvikling er afhængig af, at vandet kan finde den rigtige vej.

Det ansøgte beløb kan desuden sikre økonomi til at Odense Kommune kan understøtte VandCenter Syds projekter med klimatilpasning af fremtidens hverdagsregn med merværdi. Det vurderes at en fordeling af udgiften her vil være 90% til VandCenter Syd og 10% til Odense Kommune.

Bilag

Bilag 1_ Oversigt over klimatilpasningsplan

Bilag 2_ Udfordringer i Odense

Bilag 3_ Otte projekter i klimatilpasningsplan

Punkt 25: C-sag: By- og Kulturudvalgets Budgetbidrag til budget 2023-26

00.30.00-A00-10-22

Resume

I denne sag skal By- og Kulturudvalget drøfte udvalgets budgetbidrag til Budget 2023, som herefter vil indgå i de videre politiske drøftelserne frem mod Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2023.

Økonomiudvalget bestiller hvert år, som led i budgetprocessen, et antal budgetbidrag fra udvalgene, som indgår i de videre budgetdrøftelser.

Udvalgets budgetbidrag består af:

- Beskrivelse af udvalgets budgettal og bemærkninger
- Forslag til anlægsønsker
- Oversigt over nye indsatser for Fremtidens Vollsmose
- Beskrivelse af hvordan området omkring friluftsbadet skal udvikle sig herunder modeller for fremtidens friluftsbad
- Forslag til revideret budget på de konjunkturfølsomme anlægsområder

I sagsfremstillingen vil de enkelte budgetbidrag blive beskrevet nærmere.

Der vil desuden være et administrativt bidrag fra By og Kulturforvaltningen vedr. takster og skøn for driftsoverførsler fra 2022 til 2023. De vil blive indarbejdet direkte i Økonomiudvalgets Budgetforslag 2023.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udvalgets budgetbidrag. Budgetbidragene består af:

1. Beskrivelse af udvalgets budgettal og bemærkninger, jf. bilag 1
2. Forslag til anlægsønsker, som indarbejdes i "Indblik - Anlæg"
3. Oversigt over nye indsatser for Fremtidens Vollsmose,
4. Beskrivelse af hvordan området omkring friluftsbadet skal udvikle sig herunder modeller for fremtidens friluftsbad
5. Forslag til revideret budget for de konjunkturfølsomme anlægsområder (særskilt sag på udvalgets møde den 1. juni 2022)

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Beskrivelse af udvalgets budgettal og bemærkninger

By- og Kulturudvalget har i 2023 et driftsbudget på Service på 1.309 mio. kr. og et driftsbudget på særlige driftsområder på -37,4 mio. kr. Sidstnævnte indtægt vedrører primært lejeindtægter vedrørende ældreboliger. Hertil kommer at udvalget har et anlægsbudget på 625,0 mio. kr.

Udvalget varetager kommunens opgaver indenfor det tekniske og miljømæssige område samt kultur og fritid, herunder blandt andet:

- Kommuneplan, lokalplan
- Bygningsdrift
- Opgaver i relation til miljø
- Kollektiv trafik og befordring
- Infrastruktur
- Kulturelle opgaver som biblioteker, museer og fritidsområdet
- Borgerservice
- Og meget andet

Efter det seneste kommunalvalg blev der oprettet to nye udvalg og tilhørende forvaltninger i Odense Kommune; Klima og Miljøudvalget samt Sundhedsudvalget. Odense Byråd godkendte den 15. december 2021 den foreløbige opgaveportefølje i de to nyetablerede udvalg og forvaltninger. Den endelige opgaveportefølje er i høring frem til den 16. maj og skal fastlægges i byrådet den 29. juni 2022. Dette vil påvirke By- og Kulturudvalgets budget, som derfor efterfølgende skal tilrettes.

Tilsvarende forventes der, at ske ændringer i By- og Kulturudvalgets budget, som følge af Byrådets beslutning om standardisering og effektivisering af administrationen.

Direktørgruppens forslag til løsning af opgaven, er vedtaget af byrådet på mødet den 27. april. Implementeringsarbejdet er herefter igangsat. Den endelige bevillingssag vil blive behandlet i Byrådet den 22. juni 2022. Budgettet tilrettes derefter.

I bilag 1 er der en mere detaljeret beskrivelse af udvalgets budgettal og bemærkninger.

Udvalgets forslag til anlægsønsker til Indblik - Anlæg

Udvalgets forslag til anlægsønsker behandles som en særskilt sag på By- og Kulturudvalgets møde den 1. juni 2022. Udvalgets ønsker vil blive indarbejdet i den endelige budgetbidragssag til godkendelse den 22. juni 2022.

Oversigt over nye indsatser i Fremtidens Vollsmose

Indsatser i Fremtidens Vollsmose behandles som en selvstændig sag på alle udvalg i maj måned 2022. By- og Kulturudvalgets behandling af sagen er på mødet den 18. maj 2022. Eventuelle ønsker, som drøftes på mødet, vil blive indarbejdet i den endelige budgetbidragssag til godkendelse den 22. juni 2022.

Beskrivelse af hvordan området omkring friluftsbadet skal udvikle sig herunder modeller for fremtidens friluftsbad

Som en del af rammeudmeldingen har Økonomiudvalget bestilt et budgetbidrag omhandlende modeller for fremtidens friluftsbad. Oplægget skal afsøge modeller, hvor friluftsbadet fastholdes, hvor friluftsbadet får en ny lokation og en model uden friluftsbad.

På By- og Kulturudvalgets møde den 23. februar 2022 blev fremlagt 3 modeller, hvoraf model 1 bestod af en variant a og b.

beløb i mio. kr. i PL-22 niveau		Eksl. Airdome	Inkl. Airdome
Model 1a	Friluftsbadet bibeholder lokation - Ombygning til nutid	76.900.000	79.900.000
Model 1b	Friluftsbadet bibeholder lokation - 1:1 renovering	79.600.000	82.600.000
Model 2	Friluftsbadet relokteres til ny placering	97.200.000	100.200.000
Model 3	Friluftsbadet lukkes - reetablering af området	4.351.600	4.351.600

De tre modeller er beskrevet i bilag 2.

Herudover havde By- og Kulturudvalget et ønske om en 4. model, hvor området udvikles til andre og større attraktioner i samarbejde med det private marked. Der er således fremlagt et anlægforslag om forundersøgelse til denne 4. model.

Revideret budget på de konjunkturfølsomme anlægsområder

Budgettet til de konjunkturfølsomme anlægsområder behandles som en særskilt sag på By- og Kulturudvalgets møde den 1. juni 2022.

Ændring til By- og Kulturudvalgets takster 2023

Til budget 2023 er der forslag om ny takst på udvalgets område. Taksten vedrører private fællesveje. Private fællesveje er arealer, som ejerne af andre ejendomme end den eller de ejendomme, som arealet ligger på, har fået ret til at benytte som færdselsareal. Det fremgår privatvejsloven, at det er grundejere, som har ansvaret, herunder også det økonomiske ansvar for vejens vedligeholdelse.

I tilfælde af, at grundejere ikke opfylder ovennævnte forpligtelse, kan Odense Kommune - Vejmyndigheden blive inddraget i sagen. Vejmyndigheden kan opstarte en vedligeholdelsessag, og skal i den forbindelse fordele udgifter til et samlet arbejde vedligeholdelsesarbejde mellem grundejerne. Til sagens udgifter indgår både dokumenterede vedligeholdelsesudgifter og dokumenterede administrative udgifter for kommunen, jf. privatvejslovens § 49, stk. 2. På den baggrund vil Odense Kommune fra 2023 opkræve en takst for de administrative udgifter, som er forbundet med vedligeholdelsessagen. Taksten bliver på 650 kr. pr. time

Det bemærkes at alle takster fremsendes og behandles i forbindelse med Økonomiudvalgets behandling af budgetbidraget, hvor takstbladet indgår som et administrativt bidrag.

Sagen indgår i de videre politiske drøftelser om Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2023. De økonomiske konsekvenser for Odense Kommune herunder for kommunens kassebeholdning opgøres derfor ikke særskilt for denne sag.

Bilag

Bilag 2 Odense Friluftsbad - dagsorden fra den 23. februar 2022

Bilag 1 BKU Budgettal og budgetbemærkninger budget 2023 10-05-2022

Punkt 26: C-sag: Anlægsønsker til budget 2023 - drøftelse af forslag

00.30.08-P20-1-22

Resume

Med denne sag skal udvalget drøfte forvaltningens forslag til anlægsønsker til budget 2023.

I dette års katalog over anlægsønsker er der i år, i lighed med sidste år, en række anlægsønsker, som forvaltningen ud fra et fagligt synspunkt ønsker at gøre udvalget særligt opmærksom på. Det er anlægsønsker vedrørende brandsikkerhed, håndtering af klima- og miljø, helheds- og bydelsudviklingsplaner samt arbejdsmiljø og indeklime, som udvalget kan blive nødsaget til at omprioritere til i eget budget, hvis ønskerne ikke nyder fremme i budgetforhandlingerne.

Dertil ses der en generel forøgelse i økonomien på alle anlægsønsker grundet stigende priser på materialer og arbejdskraft. Det betyder også, at anlægsønsker som tidligere har været en del af Indblik-Anlæg generelt er blevet dyrere.

Anlægsønskerne indgår også i budgetbidragsagens behandling, som godkendes den 22. juni 2022.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter forslagene til anlægsønsker, der vil indgå som del af udvalgets budgetbidrag.

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

I Økonomiudvalgets rammeudmelding den 8. februar 2022 er udvalgene som vanligt blevet bedt om at bidrage med anlægsønsker til budgetforslaget til budget 2023.

Forvaltningen har arbejdet med at opdatere nye og eksisterende forslag til anlægsønsker til By- og Kulturudvalgets budgetbidrag til den kommende budgetforhandling. Udvalget drøftede forslagene den 6. april 2022, og tilføjede i den forbindelse ønsker som er blevet indarbejdet i bilag 1.

Anlægsønskerne til budget 2023 strækker sig over temaer fra den tekniske planlægning i byudvikling til udvikling af grønne områder, fritidsfaciliteter, brandsikkerhed, ventilation og indeklime for borgere og medarbejdere og til udvikling af kulturelle oplevelser m.m. Der vil også være klimarelaterede ønsker, idet snitfladerne mellem Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget endnu ikke er klarlagt.

Nogle af anlægsønskerne kræver særlig opmærksomhed, fordi de enten er mere presserende eller aktuelle end andre, eller fordi de vil kræve omprioritering i eget udvalgsbudget, hvis de ikke bevilges.

Det drejer sig særligt om:

- Vandhåndtering - stigende nedbørsmængder samt flere ekstreme regnvejrshændelser i løbet af året, giver et øget behov for at klimatilpasse i byudviklingen og ved specifikke kommunale bygninger (39 mio. kr., som kan periodiseres)
- Brandsikkerhed - nye bestemmelser i Bygningsreglementet gør, at der ses flere sager om brandsikkerhed. Aktuelt opleves en udfordring med ressourcer til håndtering af de nye bestemmelser, manglende ladefaciliteter til opladning af fx elbatterier samt skift af slanger i en stor del af kommunens brandskabe (6,3 mio. kr.)
- Arbejdsmiljø og indeklima - indeklimateudfordringer er ofte bekostelige, og der er ikke afsat rammer til at håndtere udgiften. Når der udstedes påbud, skal der findes finansiering til udgiften, hvilket resulterer i omprioritering fra øvrige områder. Rammen vil også gå til forebyggende tiltag (3 mio. kr. om året)
- Hesbjergkilen - kommunal forpligtelse i forbindelse med fredningssag. Der skal etableres stier og parkeringspladser til naturområdet (1,5 mio. kr.)
- Arealer til erstatningsskov - Odense Kommune er løbet tør for arealer egnet til skovrejsning. Såfremt der fortsat skal rejses erstatningsskov i Odense, er der behov for køb af egnede arealer (4 mio. kr.)
- Kloakering af kolonihaver - Der udestår kloakering af tre haveforeninger, hvor den manglende spildevandsløsning er en miljømæssig udfordring for åbne vandløb og naturområder. Her er sammenhæng til myndighedsindsatsen på gartneriområdet (96,2 mio. kr. via lånoptag, der tilbagebetales af haveforeningerne, når projekterne er fuldført.)
- Vikingeborgen Nonnebakken på UNESCOs verdensarvsliste - Formidlingsprojekt Vikingeborgen Nonnebakken indgår i en samlet ansøgning med de fire andre danske trelleborge fra vikingetiden om optagelse på UNESCOs verdensarvsliste. Formidlingen af borgene er central for udpegningen til verdensarv. (9,4 mio. kr.)
- Proaktiv planlægning:
  - Helhedsplan for erhvervsområder ved motorvejen - der er behov for en samlet plan for den strategiske areal- og infrastrukturudvikling samt teknisk bistand i et mangeårigt perspektiv (1,5 mio. kr.)
  - Plan for håndtering af jernbane over Vestfyn - der er behov for kortlægning og planlægning af faktorer i spil på det samlede projekt (2 mio. kr. over to år)
  - Helhedsplan for eksisterende OUH - Helhedsplan udarbejdes som forudsætning for en proaktiv tilgang til byens udvikling og med henblik på at belyse behov og muligheder for en fremtidig fysisk udvikling omkring nuværende OUH (1,5 mio. kr.)
  - Bydelsudviklingsplan for inderhavnen - Bydelsudviklingsplanen udarbejdes i fællesskab med en ekstern byudvikler og Odense Havn. Bydelsudviklingsplanen skal sikre et kvalificeret beslutningsgrundlag i det kommende udviklingsarbejde af området med mange aktører fra alle forvaltninger (5 mio. kr., som periodiseres over to år)

Forprojekteringer er fremhævet som vigtige anlægsønsker, idet de er rammesættende for forvaltningens fremadrettede arbejde med komplekse projekter. I en forprojektering afklares økonomi, forudsætninger og rammer for et kommende projekt. Projektets muligheder og umuligheder udfoldes. Dette kan være en omfattende proces, afhængig af kompleksiteten i projektet, der ikke er reserveret midler til i driften.

En forprojektering er således en del af idefasen af et bygge- eller anlægsprojekt. Herefter følger finansieringen. Når finansieringen er sikret, kommer den egentlige projektudvikling og projektering, hvor projektet udarbejdes, der laves myndighedsbehandling, indhentes tilbud og afvikles udbudsrunder, inden selve bygge- og anlægsfasen sættes i gang. Endelig overgår projektet til drift.

Faseoverblik for bygge- og anlægsprojekter

Idefase	Finansieringsfase	Projektudvikling	Projekteringsfase	Bygge-/anlægsfase	Aflevering til drift
---------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	----------------------

Samlet er der anlægsønsker fra By- og Kulturudvalget for ca. 373 mio. kr. fordelt på 32 anlægsønsker, hvoraf tre af ønskerne er medskriverønsker med BUU og ØU.

Der ses en generel stigning i priserne på alle anlægsønsker grundet stigende priser på materialer og arbejdskraft. De stigende priser påvirker naturligt anlægsrammen, så der overordnet set, vil være færre projekter, der kan bevilges anlægsmidler til. Det betyder endvidere, at anlægsønsker som tidligere har været en del af Indblik-Anlæg generelt er blevet dyrere. Nye anlægsønsker er beregnet under hensyntagen til de stigende priser, men der er stadig stor usikkerhed omkring aktuelle beregninger, også som følge af krigen i Ukraine. Således kender vi ikke det fremadrettede prisniveau.

I bilag 1 findes den fulde oversigt over By- og Kulturudvalgets forslag til anlægsønsker til budget 2023. I bilag 2 findes en række anlægsønsker, som forvaltningen har sorteret fra, fordi de enten har været med i flere år uden at blive bevilget, eller fordi de vurderes som værende mindre aktuelle til dette års budgetproces.

Udvalget vil på mødet desuden blive præsenteret for en række anlægsønsker fra det ikke-kommunale fritidsområde, som forvaltningen er bekendt med, men ikke har beregnet, og som i sagens natur ikke er en del af de kommunale anlægsønsker, og derfor ikke fremgår af bilag. Efterfølgende lægges ønskerne på byrådssite, så hele Byrådet kan blive bekendt med ønsker fra det ikke-kommunale område. Fremadrettet vil eventuelle ønsker fra det ikke-kommunale fritidsområde løbende blive lagt direkte på byrådssite i stedet for kun at blive fremlagt for By- og Kulturudvalget én gang årligt.

Udvalget drøfter anlægsønsker igen i forbindelse med budgetbidragssagens behandling og godkendelse den 22. juni 2022.

Økonomi

Sagen indgår i de videre drøftelser om By- og Kulturudvalgets budgetbidrag og herefter Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2023. De økonomiske konsekvenser herunder for kommunens kassebeholdning opgøres derfor ikke særskilt for denne sag.

Bilag

Bilag2_Bagkatalog_BKU010622anlægsønsker_B2023

Bilag1_BKU010622 anlægsønsker B2023

Punkt 27: C-sag: Åbakkevej 67 C - Opførelse af boliger

01.02.00-G01-7-22

Resume

På baggrund af By- og Kulturudvalgets drøftelse af sagen på udvalgsmødet den 27. april 2022 har forvaltningen sendt sagen til vurdering hos eksternt advokatfirma.

Advokatfirmaet vurderer, at det ønskede projekt er lokalplanpligtigt.

På denne baggrund er handlemulighed tre, dvs. ejers forslag om opførelse af boliger uden (ændret) planlægning, udelukket.

Ejeren af Åbakkevej 67C, som ligger i Bydelscenter Korup, har fremsendt ønske om opførelse af boliger på ejendommen.

Adressen er i dag uden lokalplan, men ligger inden for rammen [44.C.1 - Åbakkevej - Kalørvej - Rugårdsvej i Kommuneplan 2020](#), som udlægger arealet til "Generel anvendelse er centerområde, Specifik anvendelse er angivet til bydelscenter, butikker".

By- og Kulturudvalget har på møde den 5. oktober 2021 truffet beslutning om at meddele afslag på tidligere ansøgning fra ejer om tilladelse til etablering af en ny vejadgang til Rugårdsvej med henblik på opførelse af en dagligvareforretning. Det er fortsat muligt at anvende arealet til dagligvareforretning.

Ejers ønske om opførelse af boliger skal vurderes ift. de planmæssige rammer for området, og områdets karakter i øvrigt.

Forvaltningen har belyst følgende handlemuligheder i forhold til ejers ønske om opførelse af boliger:

1. Nuværende plangrundlag fastholdes uden mulighed for boliger
2. Nuværende plangrundlag ændres med mulighed for boliger

Ejer har derudover foreslået en tredje mulighed, som forvaltningen derfor har belyst:

3. Nuværende plangrundlag fastholdes med henblik på opførelse af boliger

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter, hvilken handlemulighed forvaltningen skal arbejde videre med.

Beslutning

By- og Kulturudvalget ændrer sagens kategorisering til en B-sag, og godkender at det nuværende plangrundlag ændres med mulighed for opførelse af boliger.

Sagsfremstilling

Baggrund

Baggrunden for denne sag er et ønske fra ejeren af Åbakkevej 67C om at opføre boliger på ejendommen.

Ejendommen ligger i Bydelscenter Korup.

Ejendommen er en tidligere fritidsklub, som Odense Kommune solgte til grundejeren i 2020. Ejendommen blev solgt til en markedspris, svarende til ejendommens muligheder for anvendelse og ejendommens beliggenhed med tilhørende eksisterende vejadgang via Åbakkevej. Ejendommen er i mellemtiden brændt ned, hvorfor den i dag fremstår som en brandtomt.

By- og Kulturudvalget har på møde den 5. oktober 2021 truffet beslutning om at meddele afslag på tidligere ansøgning fra ejer om tilladelse til etablering af en ny vejadgang til Rugårdsvej. Vejadgangen blev ansøgt i forbindelse med ansøgning om opførelse af en dagligvareforretning. Det er fortsat muligt at anvende arealet til dagligvarebutik, dog alene med nuværende indkørselsforhold.

Ejer har sidenhen meddelt ønske om at opføre 12 rækkehuse i ét plan. 11 boliger på ca. 97 m² og 1 bolig på ca. 129 m². Samlet vil der være tale om 1167 m² bolig. Den samlede grundstørrelse er på 4445 m², hvorfor den samlede bebyggelsesprocent for boligerne vil være ca. 27%. Ud fra nedenstående beliggenhedsplan, som angiver grundstørrelser og boligstørrelser, vil bebyggelsesprocenten for den enkelte rækkehusgrund være mellem 29% og 56% med et gennemsnit på 39%. Rammerne for bydelscenteret fastlægger en bebyggelsesprocent på maks. 40. Til sammenligning er rammer for boligområder i kommuneplanen i øvrigt udlagt med en maksimal bebyggelsesprocent på 30 for åben-lav boligbebyggelse (enfamiliehuse) og en bebyggelsesprocent på 40 for tæt-lav boligbebyggelse (rækkehuse og dobbelthuse).

På nedenstående beliggenhedsplan fremgår ejers forslag til disposition af arealet og med opførelse af rækkehuse på ejendommen:

Nedenstående visualisering viser de ønskede rækkehuse på ejendommen:

Planmæssige rammer for området

Ejendommen Åbakkevej 67C ligger i Bydelscenter Korup. Ejendommen er ikke omfattet af en lokalplan.

Ejendommen er omfattet af Kommuneplan 2020-2032, [Kommuneplanramme 44.C.1 - Åbakkevej - Kalørvej - Rugårdsvej](#), som indeholder følgende rammebestemmelser om anvendelsen af området for ejendommens beliggenhed:

”Generel anvendelse er centerområde

Specifik anvendelse er angivet til bydelscenter, butikker”.

Forvaltningen vurderer, at der almindeligvis kan opføres boliger i et område udlagt til centerområde.

Det er dog forvaltningens vurdering, at opførelse af boliger på Åbakkevej 67C vil være i strid med kommuneplanens rammebestemmelse, da rammebestemmelsen specifikt udlægger områdets anvendelse til ”bydelscenter, butikker”.

Det følger af planlovens § 12, stk. 1, at kommunen skal ”virke for” kommuneplanen. Heri ligger dog ikke en ubetinget pligt til at følge kommuneplanen, men alene en forpligtigelse for kommunen til at vurdere konkrete tilladelser i forhold til kommuneplanens rammebestemmelser. Pligten efter stk. 1 vil i forhold til en konkret sagsbehandling primært bestå i en pligt til at inddrage hensynet til kommuneplanen som et vægtigt argument i den konkrete sag. Konkret kan andre argumenter og hensyn trække i retning af at meddele en tilladelse i strid med kommuneplanen.

Hvis der ikke er andre argumenter eller hensyn, som taler for at meddele tilladelse til et formål, som er i strid med kommuneplanen, vurderer forvaltningen, at det er nødvendigt med en ændring af det eksisterende kommuneplangrundlag, hvis der skal opføres boliger på Åbakkevej 67C, jf. planlovens § 12, stk. 3.

Øvrige forhold/hensyn

Opførelse af boliger på Åbakkevej 67C vil kunne medføre krav om støjreducerende foranstaltninger hos eksisterende dagligvareforretninger mv. i bydelscenteret, da det kan være nødvendigt for overholdelse af gældende støjgrænser i boligerne og udendørs opholdsarealer i tilknytning hertil. Eventuel videre dialog om planlægning og byggeri vil derfor forudsætte, at bygherre kan dokumentere, at gældende støjgrænser kan overholdes uden krav om støjreducerende foranstaltninger hos eksisterende dagligvareforretninger.

Området omkring Åbakkevej 67C er støjbelastet, bl.a. ved trafikstøj fra Rugårdsvej og Kalørvej. Bygherre vil derfor skulle dokumentere, at vejledende støjgrænseværdier for ophold inde i boligerne såvel som på udvendige opholdsarealer overholdes.

Ifølge kommuneplanens retningslinjer for bykvalitet skal rækkehusgrunde have et grundareal på minimum 300 m² pr. boligenhed. De ansøgte boliger har et gennemsnitligt grundareal på 254 m². Grundstørrelserne lever derfor ikke op til kommuneplanens retningslinjer for bykvalitet, ligesom det vurderes, at grundstørrelserne vil være små, hvilket minimerer arealerne til udendørs ophold.

Ifølge kommuneplanens retningslinjer for bykvalitet skal rækkehusgrunde have et fælles friareal på terræn på minimum 240 m². Friareal skal som udgangspunkt etableres som et samlet areal. Den samlede grundstørrelse for hele ejendommen giver ikke mulighed for at etablere det nødvendige fælles friareal på terræn, da antallet af boliger, parkering og vejudlæg ikke efterlader plads hertil. Projektet efterlever derfor ikke kommuneplanens retningslinjer for Bykvalitet omkring friareal på terræn.

I 2019 har forvaltningen givet tilladelse til at ombygge Rugårdsvej 461 fra bolig og erhverv til flere boliger og ingen erhverv. Denne ejendom ligger også inden for Bydelscenter Korup, dog på modsatte side af Rugårdsvej end ejendommen Åbakkevej 67C. Tilladelsen fra 2019 omfattede ombygning af én stor bolig med tilhørende butik til tre boliger. I 2020 blev et projekt godkendt, hvor de tre boliger blev omdannet til fire boliger. Der har altid været bolig på ejendommen med ejers erhverv tilknyttet. Ombygning til flere boliger er godkendt i den eksisterende bygning. Forvaltningen har derfor ikke vurderet, at der skulle udarbejdes ny planlægning for ejendommen, da der er tale om etablering af boliger i eksisterende bygning godkendt til bolig, ligesom der er tale om etablering af et begrænset antal boliger.

Ansøgning om opførelse af boliger skal altid kunne påvise, at BR 18 overholdes i sin helhed.

Handlemuligheder

På baggrund af ovenstående og sagen i sin helhed, har forvaltningen belyst følgende handlemuligheder i forhold til ejers ønske om opførelse af boliger:

1. Nuværende plangrundlag fastholdes uden mulighed for boliger
2. Nuværende plangrundlag ændres med mulighed for boliger

Ejer har derudover foreslået en tredje mulighed, som forvaltningen derfor har belyst:

3. Nuværende plangrundlag fastholdes med henblik på opførelse af boliger

Ad 1) Nuværende plangrundlag fastholdes uden mulighed for boliger

Det følger af planlovens § 12, stk. 1, at kommunen skal "virke for" kommuneplanen. Der skal foreligge faglige og saglige argumenter for ikke at virke for kommuneplanen i en konkret sag, således at det ikke har præcedensvirkning for andre planområder.

Forvaltningen vurderer ikke, at der ud fra en samlet betragtning er argumenter eller hensyn, som taler for en tilladelse i strid med kommuneplanen til opførelse af boliger på Åbakkevej 67C.

Forvaltningen vurderer desuden, at det fremsendte ønske om opførelse af boliger er lokalplanpligtigt, da det vil medføre en væsentligt ændret anvendelse af området, og en væsentlig ændring af det bestående miljø.

På baggrund af ovenstående kan der meddeles afslag på opførelse af boliger, jf. planlovens § 13, stk. 2.

Ad 2) Nuværende plangrundlag ændres med mulighed for boliger

Opførelse af boliger kan ske efter forudgående planlægning, hvor man ændrer planlægning fra centerområde med butikker til centerområde med blandet formål eller til boligområde.

Forvaltningen vurderer, at opførelse af boliger på Åbakkevej 67C kræver et tillæg til kommuneplanen, da forvaltningen vurderer, at der ud fra en samlet betragtning ikke er argumenter eller hensyn, som taler for en tilladelse i strid med kommuneplanen.

Forvaltningen vurderer ligeledes, at der skal udarbejdes lokalplan for ejendommen, da opførelse af boliger vil medføre en væsentligt ændret anvendelse af området, og en væsentlig ændring af det bestående miljø, jf. planlovens § 13, stk. 2.

Ad 3) Nuværende plangrundlag fastholdes med henblik på opførelse af boliger - ejers forslag

Det er muligt at opføre boliger på ejendommen Åbakkevej 67C uden forudgående planlægning, hvis der ud fra en samlet betragtning er argumenter eller hensyn, herunder nedennævnte argumenter og hensyn angivet af ejer, som taler for en tilladelse i strid med kommuneplanen. Forvaltningen har angivet en vurdering af ejers argumenter.

Samtidig skal det modsat forvaltningens vurdering lægges til grund, at opførelse af boliger ikke medfører en væsentligt ændret anvendelse af området, og en væsentlig ændring af det bestående miljø, hvorefter det ikke vil være nødvendigt med udarbejdelse af en lokalplan.

Ejers argumenter og forvaltningens vurdering

Ejer anfører, at følgende hensyn taler for en tilladelse til opførelse af boliger uden (ændret) plangrundlag for området:

- Fælles ønske om en udvikling af ejendommen, som i dag er en brandtomt

Forvaltningen medgiver, at en udvikling af grunden vil være ønskværdigt. Forvaltningen vurderer, at det er muligt at udvikle ejendommen inden for rammerne for den gældende anvendelse for området, eksempelvis ved dagligvareforretning/udvalgswarebutik, kontorer, liberalt erhverv, fitnesscenter, sundhedshus, klinik/fysioterapi eller lignende.

- Boliger er lovligt i et centerområde.

Forvaltningen er enig i den generelle betragtning om at boliger er en mulig anvendelse inden for rammer udpeget til centerområde, dog vurderer forvaltningen, at boliger vil være i strid med kommuneplanen, da centerområdet hér er planlagt som samlet centerområde for Korup og er udlagt med specifik anvendelse til ”bydelscenter, butikker”.

- At ejendommen senest ikke har været anvendt til butik, butikcenter, men til ungdomsklub.

Forvaltningen vurderer, at opførelse af boliger adskiller sig væsentligt fra tidligere anvendelse til offentlig service, som er i overensstemmelse med områdets centerformål. En ungdomsklub kan ikke sidestilles med en bolig, da en ungdomsklub har en publikumsorienterende funktion, hvor boliger har en privat funktion med ophold i alle døgnets timer.

- At området ikke vil miste sin karakter som centerområde eller såkaldt ”butikcenter”, da der i forvejen er 4-5 andre dagligvarebutikker.

Forvaltningen vurderer, at ejendommen vil adskille sig markant fra den eksisterende del af bydelscenteret, da der vil være en tydelig overgang mellem dagligvareforretningerne og boligerne.

- At BR 18 forventes at kunne overholdes som helhed.

Forvaltningen bemærker, at alle relevante bestemmelser i BR 18 skal overholdes.

- At den samlede bebyggelsesprocent for projektet er ca. 26, mens den tilladte bebyggelsesprocent er 40.

Forvaltningen vurderer ikke, at en bebyggelsesprocent på 26,9, jf. ansøgers angivelse i ovenstående beliggenhedsplan, vil medføre en passende grundstørrelse for de enkelte boliger, når den samlede grundstørrelse for ejendommen er på 4445 m², der ønskes opført 12 boliger som rækkehusbebyggelse og der skal anlægges adgangsvej og parkeringspladser.

Forvaltningen vurderer desuden ikke, at der er tilstrækkelig mulighed for etablering af fælles friarealer på terræn.

- At den eksisterende infrastruktur – herunder adgangsvej ikke påvirkes.

Forvaltningen vurderer ikke, at den eksisterende infrastruktur påvirkes.

- At de to omkringliggende ejendomme har et arkitektonisk udtryk som boliger, og at et fremtidigt byggeri vil kunne indpasse i det bestående miljø.

Forvaltningen vurderer, at opførelse af boliger vil medføre en væsentligt ændret anvendelse af området og skille sig markant ud fra det eksisterende byggeri, både ift. omtalte ejendomme og ift. dagligvareforretningerne, hvorfor forvaltningen vurderer, at såfremt området ønskes anvendt til boligformål, skal der udarbejdes et nyt plangrundlag.

Vurdering fra eksternt advokatfirma

På baggrund af By- og Kulturudvalgets drøftelse af sagen på udvalgsmødet den 27. april 2022 har forvaltningen sendt sagen til vurdering hos eksternt advokatfirma.

Advokatfirmaet vurderer:

Det ansøgte formentlig er lokalplanpligtigt. Det betyder, at det ikke er lovligt at meddele byggetilladelse på det foreliggende plangrundlag. Etablering af boligprojektet forudsætter således, at kommunen vedtager en ny lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg.

Det er videre vores vurdering, at etablering af boliger ikke er i overensstemmelse med kommune-planramme 44.C.1, der gælder for området. Det betyder, at ejeren ikke har krav på, at Odense Kommune vedtager et lokalplanforslag for boliger på ejendommen.

Det er derfor op til Odense Kommunes skønsmæssige (politiske) vurdering, om kommunen vil muliggøre boligprojektet gennem fornyet planlægning eller ej.

Advokatfirmaet vurderer særligt omkring lokalplanpligt:

Samlet set er det vores vurdering, at det ansøgte projekt er lokalplanpligtigt jf. planlovens § 13, stk. 2. Vi er således enige i forvaltningens vurdering herom. Det skal dog for den gode ordens skyld anføres, at der er tale om en konkret vurdering, hvori indgår en flerhed af forhold. Vi kan derfor af gode grunde ikke ”garantere”, at Planklagenævnet ikke i en eventuel klagesag konkret måtte anlægge en anden vurdering, navnlig som følge af projektets ret begrænsede størrelse, men på baggrund af den foreliggende praksis vurderer vi imidlertid, at risikoen herfor vil være meget lille.

Forvaltningens samlede vurdering/anbefaling

På baggrund af ejers ønske om opførelse af boliger skal det drøftes, om plangrundlaget skal fastholdes uden mulighed for boliger, eller om plangrundlaget skal ændres med mulighed for boliger.

Forvaltningen vurderer ikke, at der er faglige argumenter, der taler for at benytte ejers forslag, som er nævnt under Ad 3) ovenfor, ligesom vurdering fra eksternt advokatfirma udelukker denne mulighed. På denne baggrund vurderer forvaltningen, at ejers forslag nævnt under Ad 3) ovenfor om opførelse af boliger uden (ændret) planlægning er udelukket.

Ejendommen Åbakkevej 67C fremstår i dag som en brandtomt. Ejer har tidligere modtaget afslag på ansøgning om overkørsel ud mod Rugårdsvej mhp. opførelse af en dagligvareforretning.

Skulle der være ønske til andre formål end de for nuværende planlagte med kommuneplanens rammer for området, anbefaler forvaltningen, at en ændret anvendelse sker med afsæt i forudgående planlægning, hvor bygherre indledningsvist gør rede for håndtering af støj fra vej og i relation til dagligvarebutikker, som er nærmeste naboer. Samtidig skal gøres rede for, hvordan kommuneplanens kvalitetskrav samt kommuneplanens retningslinjer for rækkehusbebyggelse kan overholdes.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 28: C-sag: Drøftelse af Odense Kommunes Handicappolitik

00.01.00-A00-16-22

Resume

I denne sag skal udvalget drøfte Odense Kommunes nye Handicappolitik, før den sendes i offentlig høring.

Odense Kommune skal have en ny tværgående handicappolitik efter ønske fra byrådet. Formålet med politikken er at skabe en værdimæssig ramme for arbejdet på handicapområdet i Odense Kommune. Politikken omfatter mennesker med handicap i alle aldersgrupper. Det vil sige, at politikken favner både børn, unge og voksne.

Rammerne for arbejdet med politikken blev godkendt i Ældre- og Handicapudvalget den 27. april 2021. Udvalget besluttede, at borgerne skal være i centrum for politikken. Dette for at sikre, at borgerne vil opleve politikken nærværende og relevant. Der er derfor gennemført en bred borgerinddragelse i perioden juni 2021 til februar 2022. Tilsammen har borgerinddragelsen dannet grundlag for politikken fire temaer.

Med Budget 2022 har byrådet bestilt et handicaptopmøde. Formålet med topmødet er blandt andet at styrke fundamentet for det fremtidige arbejde på handicapområdet. Det er præciseret i budgetforliget, at der skal sikres en kobling mellem topmødet og rammen for handicappolitikken. Handicaptopmødet blev afholdt den 28. april 2022, og Handicappolitikken er blevet suppleret med væsentlige nøgleord fra topmødet.

Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget, Sundhedsudvalget, By- og Kulturudvalget, Klima- og Miljøudvalget og Ældre- og Handicapudvalget skal drøfte handicappolitikken med henblik på at få den sendt i offentlig høring.

Handicappolitikken, planen for den endelige godkendelse af politikken og Handicaprådets høringssvar (AFVENTER) er vedlagt som bilag til sagen.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter Odense Kommunes Handicappolitik med henblik på at sende politikken i offentlig høring.

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Formål og målgruppe for Handicappolitik for Odense Kommune

Formålet og målgruppen for handicappolitikken afspejler den eksisterende handicappolitik. Formålet med politikken er at skabe en værdimæssig ramme for, at mennesker med handicap har de samme muligheder som alle andre. Politikken omfatter mennesker med handicap i alle aldersgrupper, og både mennesker, der er meget påvirket af deres handicap og mennesker, der er meget lidt påvirket af deres handicap.

Handicappolitikken lægger sig desuden op ad FN's handicapkonvention, der definerer handicap således: "Personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre."

Handicappolitikken indhold udspringer af borgerinddragelse

Handicappolitikken er blevet til i samarbejde med de borgere, som politikken handler om. Politikken temaer er skabt på baggrund af borgernes ønsker og input. Processen har været afviklet i forskellige spor, der løbende har bygget videre på borgernes input og perspektiver. Handicappolitikken fire temaer er beskrevet i det følgende afsnit.

Handicappolitikken fire temaer

Borgerinddragelsen har tilsammen dannet grundlag for politikken fire temaer:

1. Mennesket først, der dækker over nøgleord som 'plads til forskellighed' og 'fleksibilitet'.
2. Hverdagsliv med indhold, der dækker over nøgleord som 'At have noget at stå op til' og 'At bidrage'.
3. Tilgængelighed for alle, der dækker over nøgleord som 'Handicappet skal fylde så lidt som muligt' og 'Teknologier og mobilitet'.
4. Fælles ansvar, der dækker over nøgleord som 'Egen accept' og 'Rummelighed'.

De fire temaer har været drøftet i By- og Kulturudvalget, Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget samt Ældre- og Handicapudvalget den 7. december 2021. Temaerne er justeret i henhold til de politiske drøftelser, hvor det har været muligt med respekt for borgerinddragelsesprocessen.

Tilretning af politikken på baggrund af Handicaptopmødet

Med Budget 2022 har byrådet bestilt et handicaptopmøde. Formålet med topmødet er blandt andet at styrke fundamentet for det fremtidige arbejde på handicapområdet. Det er præciseret i budgetforliget, at der skal sikres en kobling mellem topmødet og rammen for den nye handicappolitik.

Handicaptopmødet blev afholdt den 28. april 2022, og handicappolitikken er blevet tilrettet med udvalgte nøgleord fra topmødet. Det drejer sig om følgende nøgleord:

- Retssikkerhed
- Faglig kvalitet
- Overgange/kontinuitet
- Mødet med systemet

Planen for endelig godkendelse af politikken

Ældre- og Handicapudvalget godkendte den 22. marts 2022 den reviderede plan for udarbejdelse og godkendelse af handicappolitikken. Såfremt planen overholdes, vil Handicappolitikken blive sendt i høring i august 2022.

De stående udvalg indstiller endeligt forslag til handicappolitikken til byrådets godkendelse i september, og byrådet får politikken forelagt til endelig godkendelse i oktober 2022.

Implementering af politikken

Handicappolitikken vil, når den er godkendt, indgå som en del af Odense Kommunes politiske fundament. En tværgående politik er kendetegnet ved, at den omhandler et område, der berører alle forvaltninger, og hvor byrådet ønsker tværgående politiske signaler om en bestemt overordnet retning med afsæt i borgerens eller byens behov.

Samtidig har alle stående udvalg udvalgsspecifikke politikker og strategier. Når den nye Handicappolitik skal implementeres, vil det kræve et eftersyn af de udvalgsspecifikke politikker og strategier. Det vil også være relevant, at det enkelte udvalg drøfter, om politikken giver anledning til, at der skal igangsættes specifikke handlinger i det enkelte udvalg. Udvalget kan i det arbejde vælge at tage udgangspunkt i konkrete input fra Handicaptopmødet eller lade sig inspirere af det samlede Idékatalog fra topmødet. Udvalget bliver orienteret om Idékataloget, i en særskilt sag på dagens møde. Idékatalogen er en opsamling på de konkrete input, som deltagerne på Handicaptopmødet har budt ind med som noget, de ønsker, at der skal arbejdes videre med i Odense.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Handicappolitik_høringsversion

Rev. plan for udarbejdelse og vedtagelse af Handicappolitikken

Punkt 29: D-sag: Opsamling fra Topmøde på handicapområdet

29.00.00-P20-1-22

Resume

Den 28. april 2022 holdt Odense Kommune handicaptopmøde for odenseanere med et handicap, pårørende, interesseorganisationer, medarbejdere og politikere. Lidt over 200 mennesker mødte op og drøftede i fællesskab udviklingen på handicapområdet.

På topmødet blev der afholdt seks workshops med det formål at dykke ned i nogle specifikke emner som har høj aktualitet på handicapområdet. Alle deltagere blev derudover bedt om at forholde sig til spørgsmålet: Hvis du kunne ændre én ting på handicapområdet - hvad skulle det så være?

Det har givet 154 konkrete input, som er samlet i det Idékatalog, der er vedlagt som bilag til sagen. Der tegner sig på tværs af de 154 input to hovedområder, der er særligt vigtige for målgruppen. Det drejer sig om:

1. Odense som rummelig by
2. Mødet med Odense Kommune

Idékataloget vil blive sendt ud til alle deltagere på topmødet som kvittering for deres deltagelse.

Udvalget skal på dagens møde i en særskilt sag drøfte Handicappolitikken med henblik på at sende den i offentlig høring. I sagen opfordres der til, at det enkelte udvalg skal drøfte, om politikken giver anledning til, at der skal igangsættes udvalgspecifikke handlinger, når politikken er godkendt. Udvalget kan vælge at tage udgangspunkt i konkrete input fra topmødet eller lade sig inspirere af det samlede Idékatalog i arbejdet med handlinger/handlingsplaner i regi af Handicappolitikken.

Idékataloget er vedlagt som bilag til sagen.

Idékataloget er til orientering i Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget, By- og Kulturudvalget, Klima- og Miljøudvalget, Sundhedsudvalget og Ældre- og Handicapudvalget.

Beslutning

Orientering givet.

Bilag

Idekatalog.topmøde.2022

Punkt 30: D-sag: Undersøgelse af naturgenopretningsprojekter ved Lumby Inddæmmede Strand

04.11.00-G01-1-22

Resume

Denne sag handler om mulighederne for naturgenopretning af fjorden i området ved Lumby inddæmmede strand.

I forbindelse med den politiske aftale om Budget 2022, indgået den 17. september 2021, blev forligspartierne enige om, at der skulle udarbejdes en analyse af og overblik over, hvilke naturgavnige genopretningsprojekter, der kan sættes i gang for fjorden ved Lumby Strand. Der er i forbindelse med budgettet ikke afsat midler til analysearbejdet. Forvaltningen har ikke de fornødne ressourcer eller kompetencer til selv at kunne foretage analysearbejdet.

Forvaltningen har forhørt sig hos Nordfyns Kommune, om de kunne være interesseret i et samarbejde om opgaven. Det er ikke tilfældet. Forvaltningen har efterfølgende forespurgt rådgivningsfirmaet WSP om et tilbud på udarbejdelse af en forundersøgelse af mulighederne for hel eller delvis genopretning af Lumby Strand, subsidiært at gennemføre naturgenopretningstiltag, som forbedrer naturindholdet lokalt.

Opgaven og tilbuddet omfatter forslag til tre leverancer:

- Et projektforslag på screeningsniveau, som tager udgangspunkt i muligheder og begrænsninger for en helt eller delvis reetablering af Lumby inddæmmede strand.
- Et projektforslag, som tager udgangspunkt i et større naturgenopretningsprojekt i området, men som ikke indeholder en marin påvirkning.
- Et projektforslag, som indeholder et koblet naturprojekt, der består af mindre delprojekter, herunder etablering af nye naturområder og vådgøring indenfor projektområdeafgrænsningen.

WSP tilbyder at fremlægge et forprojekt med behandling af de 3 scenarier for genopretning til en pris af kr. 459.000 ex. moms. Honoraret er en fast pris, som indeholder alle udlæg. Med internt ressourceforbrug i forvaltningen vil de samlede udgifter til forundersøgelsen beløbe sig til ca. 500.000 kr.

Kort om Lumby inddæmmede strand

I 1940'erne inddæmmede man en sidefjord til Odense Fjord og dannede det, der nu kaldes Lumby inddæmmede strand og skabte dermed ca. 475 ha. ny landbrugsjord. På nedenstående billeder ses området før og efter inddæmningsprojektet.

Hvis projektet skal fremmes, skal det derfor enten prioriteres i en kommende budgetproces, eller der skal ske en ændret prioritering indenfor By- og Kulturforvaltningens samlede ramme.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 31: D-sag: Aktuelle sager

00.22.04-P35-24-21

Resume

Orientering om aktuelle sager.

- Orientering om havnen
- Seden Højvandslukke
- Borgerservice
- Julemarked

Beslutning

Orientering givet.